Dzisiaj 14 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmikowski, wiadomości potocznych Witold Urbański, za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 514 Wydanie P

Poznań, środa dnia 10 listopada 1937

Rok 32

Poznań, 9 listopada.

Dekrety Senatu gdańskiego a Polska

Stało się to, cośmy przewidzieli: bezpośrednio po polsko - niemieckich deklaracjach w sprawie wzajemnych mniejszości narodowych, które to deklaracje według intencji Berlina zmierzały do odwrócenia uwagi od nastąpić mającego w Gdańsku ustawowego złamania statutu prawnego Gdańska, jego konstytucji oraz ducha umów polsko-gdańskich, — powtarzamy: bezpośrednio po tamtych deklaracjach dokonano w Gdańsku „usankcjonowania" dekretami senackimi aktu fizycznej przemocy politycznej.

Że te dekrety zostały poparte rezolucjami, uchwalonymi przez „Volkstag" 51 głosami przy 21 członkach wstrzymujących się od głosowania, było już tylko czczą formalnością; wszystkim bowiem wiadomo, jakimi środkami gwałtu stworzono ten układ sił w „Volkstagu" i nauczono milczenia jego mniejszość.

A więc polityczne ujednolicenie Gdańska z Rzeszą Niemiecką jest już faktem nie tylko dokonanym, ale ponadto ubranym w formę ustawodawstwa dekretowego.

Czy ze stanowiska polskiej racji stanu może istnieć najmniejsza wątpliwość co do tego, że nowy, ujednolicony stan rzeczy sprzeciwia się najżywotniejszym naszym interesom narodowo-państwowym czyniąc Gdańsk nacjonalistycznie zwartym i wiążąc go politycznie z Rzeszą, a odwracając go od Polski?!

Jeżeli zaś chodzi o ludność polską Gdańska i tzw. „państwowe wychowanie młodzieży pochodzenia niemieckiego", to, gdy się zważy, że o tym pochodzeniu w decydującej instancji rozstrzygać będą władze gdańskie, jasnym jest, jaki się będzie uprawiało system zniewalania rodziców i germanizowania ich dzieci. A rejestracja polskiej organizacji politycznej pod nazwą „Gmina Polska — Związek Polaków" wisi wciąż jeszcze w powietrzu.

Przedstawiciel Polaków w „Volkstagu" p. Budzyński dał wyraz prawdzie, że dekret senatu o zakazie tworzenia partyj politycznych sprzeciwia się statutowi prawnemu i konstytucji Wolnego Miasta oraz umowom polsko-gdańskim. A gdzie jest w tej sprawie rząd polski?

Powtarzamy pytanie, kilkakrotnie już na tym miejscu postawione, czy to, co się w Gdańsku dzieje w oparciu o Berlin, jest do pomyślenia, gdyby nie była uprzednio nastąpiła zasadnicza na ten przewrót polityczny i prawnoustrojowy zgoda polskiej polityki zagranicznej? Ona to ponosi pełną współodpowiedzialność za polityczne wiązanie się Gdańska z Rzeszą Niemiecką, a odwracanie się jego od Polski.

Przy tej sposobności zwracamy jeszcze uwagę na jeden szczegół polityczny, który w rzeczywistości jest więcej, niż szczegółem: prasa niemiecka („Deutsche Rundschau" itd.) podkreśliła jako rzecz znamienną, że polsko-niemieckie deklaracje w sprawie wzajemnych mniejszości narodowych pojawiły się właśnie 5 listopada, a więc w tym dniu, w którym przed 21 laty, to znaczy w r. 1916, nastąpiły proklamacje dwóch cesarstw niemieckich o powołaniu do życia tzw. „Królestwa Polskiego".

Owo „Królestwo Polskie" pojęte była, jak wiadomo, jako kolonia niemiecka.

W Berlinie wybrano obecnie celowo jako termin ogłoszenia deklaracyj polsko-niemieckich dzień 5 listopada, a polskie ministerstwo spraw zagranicznych zgodą swą do tej manifestacji przyłożyło rękę.

Zaniepokojenie paktem rzymskim

Zgodne stanowisko prasy angielskiej przeciwko układowi włosko-niemiecko-japońskiemu — Ku współdziałaniu Francji i W. Brytanii z Ameryką? — Mowa Hitlera

Londyn. (PAT) Trzy wpływowe dzienniki angielskie, odtwarzające w znacznym stopniu poglądy miarodajnej opinii wypowiadają się na temat zawartego w sobotę niemiecko-włosko-japońskiego paktu przeciw Trzeciej Międzynarodówce.

Zbliżony do min. Edena, reprezentujący wpływowe koła konserwatywne północnej Anglii, „Yorkshire Post" oświadcza:

„Porozumienie to może być albo wyznaniem wiary w rodzaju paktu Kelloga, albo też pierwszym krokiem, zmierzającym do okrążenia Sowietów. O ile rozwój wydarzeń nie wykaże, że tak jest istotnie, zmuszeni jesteśmy uważać, że motywem akcji Berlina, Rzymu i Tokio była pierwsza alternatywa. Wyspy brytyjskie są bezpieczne i obojętne zarówno dla komunizmu, jak i jego przeciwników ci, którzy nie są zarażeni chorobą znajdują się w tym szczęśliwym położeniu, że mogą obyć się bez lekarstw".

Jeszcze bardziej wyraźne stanowisko zajmuje „Daily Telegraph" który po połączeniu z „Morning Post" uchodzić może za najmiarodajniejszy wyraz poglądów władz konserwatystów i premiera Chamberlaina. Nawiązując do komentarzy włoskich oświadcza:

„Gayda, rzecznik Mussoliniego, zwraca uwagę na to, że trzej sygnatariusze sobotniego paktu posiadają dla swej obrony niemal milionowy tonaż floty wojennej. Trudno przyjąć bez zastrzeżeń stwierdzenie ambasadora von Ribbentropa przy podpisaniu paktu w Rzymie, że „akt ten jest gwarancją pokoju świata". Łatwiej byłoby temu wierzyć, gdyby bolszewizm był dziś jedynym groźnym wrogiem pokoju i nikt nie będzie przeczył twierdzeniu amb. von Ribbentropa, że podpisanie tego trójmocarstwowego układu jest „wydarzeniem o znaczeniu historycznym". Historycznym tylko dlatego, że wywołał na całym świecie oddźwięk, który autorzy tego paktu musieli przewidzieć. W obecnym niespokojnym i pełnym trosk położeniu świata wykluczone jest, aby inne narody nie czyniły domysłów co do celów i oczywistych możliwości, jakie otwiera ten trójmocarstwowy pakt przeciw Kominternowi. Zrozumiałe jest, że ani na Francję, ani W. Brytanię, ani też na St. Zjedn. nie wpływa szczególnie uspokajająco bariera przeciw bolszewizmowi ciągnąca się od Bałtyku i Morza Północnego poprzez Morze Śródziemne aż do Pacyfiku, właśnie tam, gdzie pewne żywotne interesy tych państw mogą być dotknięte i gdzie, jak przypomina Gayda, można by zgrupować okręty wojenne o milionowym tonażu".

Stojący na przeciwnym krańcu i reprezentujący poglądy radykalno-liberalne inteligencji „Manchester Guardian" uderza w podobny ton.

„Pakt trzech państw — pisze — nie jest, ściśle mówiąc, przymierzem i według wszelkiego prawdobieństwa nie posiada żadnych tajnych klauzul wojskowych. Traktując z Niemcami i Włochami każde inne państwo liczyć się musi z pozostałymi członkami tej trójki. Mieliśmy już okazję obserwowania tej akcji. Włochy, choć nie są bezpośrednio zainteresowane, usilnie popierają niemieckie żądania kolonialne. Rzesza musi uczestniczyć we wszystkich rozmowach śródziemnomorskich, bo inaczej Włochy nie będą brały udziału. W Brukseli Rzym niemal otwarcie występuje w roli szermierza sprawy japońskiej, chociaż nie ma nic do zyskania w razie zwycięstwa Japonii. Polityka brytyjska oparta była ostatnio na tej zasadzie, że podział świata na dwa bloki nie jest nieunikniony. Minister wielokrotnie powtarzał, że W. Brytania nie przyłączy się ani do frontu przeciwfaszystowskiego ani do przeciwbolszewickiego.

Paryż. (PAT.) Prasa z zadowoleniem stara się podkreślić zaniepokojenie opinii angielskiej i amerykańskiej paktem włosko-japońsko-niemieckim. Zaniepokojenie to dzienniki starają się z góry zdyskontować na rzecz jak najdalej idącej współpracy między Paryżem, Londynem i Waszyngtonem, wykazując dobitnie, iż pakt rzymski zagraża prestiżowi imperium Wielkiej Brytanii zarówno na Morzu Śródziemnym, jak i na Dalekim Wschodzie, oraz może stanowić dla Rzymu powód do mieszania się w wewnętrzne stosunki państw Ameryki Południowej, pozostających pod wpływem politycznym Waszyngtonu.

Berlin. (Tel. wł.). W przemówieniu do starej gwardii partyjnej, wygłoszonym w Monachium, Hitler podkreślał znaczenie podpisanego w Rzymie paktu zaznaczając w naciskiem, że odosobnienie Niemiec należy już do przeszłości. Zawarty układ nazwał kanclerz „wielkim światowo-politycznym trójkątem", skierowanym przeciw komunizmowi.

Orędzie pastorów Rzeszy

Berlin. (Tel. wł.). W odpowiedzi na publikację naczelnego propagatora nowych idei kulturalnych Trzeciej Rzeszy Alfreda Rosenberga, w której odmawia on chrześcijaństwu jakichkolwiek zasług w historii Niemiec, z ambon zborów ewangelickich odczytano orędzie, podpisane przez 96 najwybitniejszych duchownych, a występujące w obronie wiary chrześcijańskiej. Należy zaznaczyć, że pastorzy, podpisani na orędziu, reprezentują cały prawie zbór ewangelicki z wyjątkiem skrajnych ugrupowań tzw. chrześcijan niemieckich, którzy współpracują z czynnikami partyjnymi w Niemczech.

Orędzie ujęte jest w formę pytań pod adresem ludności i rządu.

Niezwykle ostry ton orędzia jest aż zastanawiający wobec zapowiedzi, iż rząd niemiecki ma wydać w niedługim czasie zasadniczą ustawę, regulującą w sposób pojednawczy sytuację kościoła ewangelickiego w Niemczech.

Jedno z pism tzw. kościoła wyznaniowego „Junge Kirche" informowało niedawno, że na ogólną liczbę 1.600 proboszczów ewangelickich w Bawarii 1.330 złożyło demonstracyjnie na ręce bawarskiego superintendenta ewangelickiego oświadczenie, że uważają się za związanych przysięgą oraz solidaryzują się ze swymi przełożonymi. Oświadczenie to ilustruje dużą stanowczość i zwartość niemieckiego duchowieństwa ewangelickiego.

Po kongresach stronnictw we Francji

Paryż. (ATE). Zwołane na dziś posiedzenie rządu ma tym większe znaczenie, że odbędzie się bezpośrednio po trzech ważnych kongresach radykałów, socjalistów i stronnictw „Alliance Democratique".

Uchwały socjalistów wzmacniają położenie rządu. Niebezpieczeństwem jest zagadnienie finansowe, gdyż plan Bonneta godzi w projektowane reformy. Sesja parlamentarna może wywołać na tym tle bardzo ostre rozdźwięki i stworzyć dla rządu nowe trudności.

Rozpatrywana będzie też sprawa wznowienia wystawy paryskiej. Z przeprowadzonej w całej Francji ankiety wynika, że opinia publiczna popiera ten projekt. Przychylnie odnosi się również większość krajów cudzoziemskich, reprezentowanych na tej wystawie.

Związane z tym wydatki wyniosłyby około 700 milionów franków. Istnieje plan zdobycia wspomnianej sumy za pomocą specjalnej loterii. Sfery miarodajne twierdzą, że wydatek opłaciłby się w zupełności, gdyż wystawa znacznie ożywiłaby ruch turystyczny i handlowy.

Paryż. (ATE). Wyniki kongresu socjalistycznego były wprawdzie łatwe do przewidzenia, ale przebieg głosowania za wnioskiem Bluma stanowi niespodziankę. Nie przypuszczano, że przejdzie tak wielką ilością głosów ten wniosek, domagający się utrzymania obecnego stanu rzeczy. Stosunek ten wynosił 3.498 na 978.

Rewizja u red. Giertycha

Warszawa. (Tel. wł.). Wczoraj w mieszkaniu red. J. Giertycha przeprowadzona została rewizja w poszukiwaniu książki „Hiszpania Bohaterska". Rewizja dała wynik negatywny.

Ku końcowi przesilenia w Belgii?

P. Spaak napotyka na poważne trudności — Żądania katolików — Przypuszczalny skład nowego rządu

Bruksela (Tel. wł.) Desygnowany na premiera p. Spaak ma spore trudności w utworzeniu rządu. Zwłaszcza opornie idą układy ze stronnictwem katolickim, które domaga się równej ilości tek w nowym gabinecie z socjalistami.

Tymczasem p. Spaak zaproponował taki podział: sześć — socjaliści, pięć — katolicy — trzy liberałowi i bezpartyjny gen. Denis, jako min obrony narodowej. Katolicy nie chcieli się zgodzić na podobny układ sił. Wówczas premier postanowił powiększyć ilość tek do szesnastu, dzięki czemu znalazł wyjście.

Po przezwyciężeniu tej trudności rozpoczęły się targi o poszczególne teki. Katolicy, którzy od roku 1884 byli najczęściej u steru rządów, domagają się obecnie wzamian za zrezygnowanie z obsadzenia stanowiska premiera, kilku ważniejszych resortów i o to właśnie toczą się teraz targi.

Są wszelkie dane, że doprowadzą one do ostatecznego uzgodnienia składu rządu jedności narodowej, który będzie niewątpliwie prowadzić tę samą politykę co poprzedni gabinet Van Zeelanda.

Bruksela — (PAT) Wczoraj późnym wieczorem min. Spaak odbył naradę z kandydatami na przyszłych ministrów, z których większość zgodziła się tylko warunkowo na piastowanie teki, podporządkowując się dyrektywom swych stronnictw. Po północy katoliccy kandydaci na ministrów opuścili Spaaka, przy czym nie udzielono oficjalnych wyjaśnień z powodu ich nagłego odejścia.

W tutejszych kołach politycznych twierdzą, że konferencja, na której ostatecznie ma być ustalony skład gabinetu, odbędzie się dziś. Rozmowy między socjalistami i liberałami trwają. Jeśli stronnictwa te uzgodnią swe stanowiska, Spaak przedłoży dziś następującą listę gabinetu:

Premier — Spaak (socjalista), min. bez teki — de Vleeschauwer (katolik), sprawy zagraniczne — Pierlot (katolik), sprawiedliwość — de Warnaffe (katolik), sprawy gospodarcze — Vanisacker (katolik), kolonie — Rubbens (katolik), rolnictwo — Orban (katolik), finanse — Deman (socjalista), sprawy wewnętrzne — Diercks (liberał), obrona narodowa — gen. Denis, roboty publiczne — Merlot (socjalista), poczta — Bouchery (socjalista), zdrowie publiczne — Wauters (socjalista), min. pracy — Delattre (socjalista), min. oświecenia — van der Pooren (liberał), min. kolei — Jennissen (liberał).

Około godz. 1 w nocy, po opuszczeniu biur Min. Spraw Zagr. przez socjalistów i liberałów, Spaak oświadczył przedstawicielom prasy, że jest pewny, iż uda mu się utworzyć gabinet w ciągu dnia dziesiejszego.

Choroba królowej-matki

Bukareszt. (PAT.) Z ogłoszonego wczoraj wieczorem biuletynu wynika, że rumuńska królowa-matka zachorowała na ostre zapalenie wątroby. Stan jej zdrowia budzi obawy.

Do chorej matki przybyła królowa jugosłowiańska Maria. Wezwano zagranicznych specjalistów, celem przeprowadzenia konsylium. Królowa-matka liczy 62 lata.

ZE ŚWIATA

Monarchiści austriaccy przygotowują się do wielkiej akcji propagandowej w dniu urodzin arcyksięcia Ottona, który skończy wkrótce 25 lat.

*

Legat papieski na kongres eucharystyczny w Tripolisie kardynał Dolci wyjechał na czele misji. Na dworcu kardynała żegnały osobistości ze świata dyplomatycznego, gubernator i prefekt Rzymu, oraz duchowni.

*

Książę Windsoru otrzymał od przewodniczącego amerykańskich związków zawodowych Greena depeszę, zapraszającą go wraz z księżną do Stanów Zjednoczonych. Depesza podkreśla, że para książęca może liczyć na serdeczne przyjęcie ze strony robotników amerykańskich.

*

W pałacu Buckingham król Jerzy i królowa Elżbieta podejmowali obiadem króla Borysa i królowę bułgarską. Wśród gości byli obecni również książę i księżna Kentu oraz książę Paweł Jugosłowiański.

*

W związku z rocznicą obrony Madrytu, premier Negrin otrzymał depeszę gratulacyjną od komisarza ludowego dla spraw wojny, marszałka Woroszyłowa.

*

Obrzęd zaślubin następcy tronu greckiego, ks. Pawła, z ks. Fryderyką Hannowerską odbędzie się w dniu 9 stycznia przyszłego roku w Atenach. Jak ogólnie przypuszczają, około 60 członków domów panujących i książęcych Europy weźmie udział w obrzędzie ślubnym.

*

Wielki wojewoda Michał obchodził dzień swych imienin. W katedrze odśpiewano rano uroczyste Te Deum, którego wysłuchali członkowie rządu z premierem Tatarescu na czele. Następnie premier Tatarescu udał się do pałacu królewskiego, gdzie złożył ks. Michałowi życzenia w imieniu rządu.

*

Odbyło się uroczyste doroczne zebranie kawalerów najwyższego rumuńskiego odznaczenia wojennego „Orderu Michała Walecznego". — Wśród cudzoziemców odznaczonych tym orderem, którzy przybyli na dzisiejszą uroczystość znajdowało się dwóch Polaków, gen. Jędrzejowski i kpt. Tarnowski.

Walka z komunistami w Brazylii

Rio de Janeiro (PAT) Rząd brazylijski w obronie przed agitacją komunistyczną nie ogranicza się tylko do zwalczania jej środkami administracyjnymi, ale pobudza do tego całe społeczeństwo.

Olbrzymia organizacja „Obrona Społeczna Brazylii" rozwinęła ostatnio silną, dobrze zorganizowaną akcję, która ogarnia wszystkie stany. Po ukonstytuowaniu się władz odbyto uroczyste zebranie „Obrony Społecznej" w obecności prezydenta republiki, całego gabinetu, przedstawicieli wojska, duchowieństwa, władz cywilnych oraz reprezentantów wszystkich sfer społeczeństwa, związków zawodowych, izb ustawodawczych itd.

Jako pierwsze zadanie postawiła sobie „Obrona Społeczna" otrząśnięcie z bierności tych obywateli, którzy nie doceniają istniejącego niebezpieczeństwa, oraz pracę nad usunięciem warunków, mogących sprzyjać rozwojowi komunizmu. Komitet wykonawczy otrzymał zalecenie organizowania w energicznym tempie sieci „Obrony" na całym obszarze kraju.

Losy Brunona Mussoliniego

Warszawa. (Tel. wł.). Przez Londyn nadeszła tutaj wiadomość o pogłoskach, dotyczących losu Brunona Mussoliniego, który w końcu września na czele eskadry samolotów włoskich odleciał do Hiszpanii. Podobno coś się z nim stało. Albo dostał się do niewoli rządu walenckiego, albo jest ranny, a kto wie, czy nawet nie poległ.

Najrozmaitsze pogłoski krążą na Zachodzie, powstające prawdopodobnie wskutek tego, że od trzech tygodni odbywa się ewakuacja wojsk włoskich i dotąd trzy dywizje piechoty zostały już przewiezione z Hiszpanii do Tripolitanii.

Paryż (ATE) Wiadomość o tym, że Mussolini postanowił odwołać w najbliższej przyszłości ochotników włoskich walczących w Hiszpanii opatruje „Ce Soir" komentarzem, stwierdzającym, że możliwość komplikacyj w Europie środkowej i na innych odcinkach kontyngentu zmusza Mussoliniego do ściągnięcia z powrotem sił włoskich wysłanych na pomoc gen. Franco.

Załamanie się frontu chińskiego

Londyn (Tel. wł.) Z kół obserwatorów zagranicznych na froncie szanghajskim dochodzą wiadomości, że z chwilą odwrotu Chińczyków z pod Putung należy się spodziewać rychłego zakończenia walk pod Szanghajem. Wiadomości te nabierają prawdopodobieństwa, wobec dalszych postępów wojsk japońskich.

Oddziały japońskie, które wylądowały na południu od Szanghaju, zajęły po przekroczeniu rzeki Wang-Pu już część dworca Sung-Kian, na kolei Szanhai—Hang-Czan. Również uporczywe walki w okolicach dzielnicy międzynarodowej przynoszą dalsze zwycięstwa Japończyków tak, że bieżący tydzień będzie prawdopodobnie ostatnim etapem walk na tym odcinku. Walki te już zresztą teraz mają zasadniczo na celu ochronę oddziałów chińskich, wycofujących się w kierunku Nankinu.

Londyn (Tel. wł.) Z Tokio donoszą że japońskie dowództwo żywi pewność, iż dłuższe utrzymanie pozycyj chińskich pod Szanghajem jest w ogóle nie do pomyślenia, przy czym za przyczynę porażki chińskiej uważa się przede wszystkim nagłe wylądowanie wojsk japońskich pod Cza-Pu. Fakt ten stał się powodem wielkiej demoralizacji wojsk chińskich.

Londyn (ATE) Przed wycofaniem się z Cza-Pei i Pu-Tung, które w międzyczasie zajęte zostały przez japońską piechotę morską, podpalili ustępujący Chińczycy położone na zachód od dzielnicy międzynarodowej budynki celem utrudnienia posuwania się oddziałów japońskich. Dymy płonących domostw zasłoniły miasto czarną chmurą. Ustępujące wojska chińskie znajdują się pod obstrzałami artylerii japońskiej i cierpią od nieustannych ataków lotniczych.

Tokio (ATE) Na froncie Szan-Si ofensywa japońska posuwa się w szybkim tempie. Oddziały japońskie zajęły m. Tsin-Gyuan, położoną w odległości 35 km na południowy zachód od Ta-Guan i posuwają się w kierunku Fen-Czau (miejscowości odległej o 100 km na południo-zachód od Ta-Juan). Inne oddziały japońskie posuwają się w kierunku zachodnim wzdłuż linii kolejowej Czan-Gtai, oraz Ta-Tung Pu-Czau.

W Tien-Tsinie oczekują w najbliższym czasie rozpoczęcia wielkiej ofensywy wzdłuż rzeki Żółtej. Japończycy zgromadzili bardzo znaczne siły. Należy się spodziewać zaciętych walk.

Szanghaj (PAT) Przedstawiciel chińskiej kwatery głównej oświadczył, że układ dotyczący stworzenia strefy ochronnej w Nan-Tao wejdzie w życie w życie z dniem jutrzejszym.

Strefa ta nie będzie ufortyfikowana i dowództwo chińskie zapobiegać będzie wkraczaniu do niej wojsk chińskich. Służbę bezpieczeństwa pełnić w niej będą nieuzbrojeni policjanci chińscy. Nad wykonaniem tego układu czuwać będą członkowie komitetu Czerwonego Krzyża.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 9. 11. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. — większe odcinki — 61,50, natomiast ofiarowano drobne odcinki po 58,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% listy zast. złote w złocie 53,50 oraz ofiarowano 4½% złotowe listy zast. serii L. po 55,—; poza tym obracano 4% listy zast. konwert. po 48—47,50—48,—.

Z akcyj przemysłowych płacono za H. Cegielski 23,— oraz za Cukrownię Kruszwica 650,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. większe odc. 61,50 P.

5% państw. poż. konwers. drobne odc. 58,— O.

4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. list. zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 53,50 P.

4½% złotowe listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 55,— O.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 48—47,50—48,— +.

Akcje bankowe i przemysłowe

Cegielski H. 23,— P.
Cukrownia Kruszwica 650,— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań 9. 11. 1937 r.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.

Standarty: 1) żyto 712 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies I. stand. 480 g/l., 4) owies II. stand. 450 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto	22,50— 22,75
Usposobienie stałe.	
Pszenica	28,50— 29,00
Usposobienie mocne.	
Jęczmień browarowy	22,00— 23,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 700—717 g/l.	21,00— 21,25
Jęczmień 673—678 g/l.	20,00— 20,50
Jęczmień 638—650 g/l.	19,25— 19,75
Usposobienie słabe.	
Owies I. stand.	21,00— 21,25
Usposobienie spokojne.	
Owies II. stand	20,00— 20,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia gat. I. 0-50%	32,00— 33,00
Mąka żytnia gat. I. 0—65%	30,50— 31,50
Mąka żytnia gat. II. 50-65%	23,50— 24,50
Usposobienie stałe.	
Mąka pszen. gat. I. wyc. 0-30%	49,00— 49,50
Mąka pszenna gat. I. 0-50%	45,00— 45,50
Mąka pszen. gat. I-A 0-65%	43,00— 43,50
Mąka pszenna gat. II. 30-65%	40,00— 40,50
Mąka pszenna gat. IIA 50-65%	35,00— 35,50
Mąka pszenna gat. III 65-70%	32,00— 32,50
Usposobienie mocne.	
Otręby żytnie stand.	15,00— 15,75
Otręby pszenne grube stand.	16,00— 16,25
Otręby pszenne średnie stand.	14,75— 15,25
Otręby jęczmienne	15,75— 16,75
Rzepak zimowy	57,00— 59,00
Siemię lniane	49,00— 52,00
Gorczyca	38,00— 40,00
Groch Wiktoria	24,50— 26,50
Groch Folgera	24,00— 25,50
Mak niebieski	77,00— 80,00
Ziemniaki jadalne	2,50— 3,00
Ziemniaki fabr. za kilo %	18
Makuch lniany w taflach	23,25— 23,50
Makuch rzepak. w taflach	20,00— 20,25
Makuch słon. w taflach 42—43%	24,25— 25,00
Śrut Soja	24,00— 25,00
Słoma pszenna luzem	5,95— 6,20
„ pszenna prasowana	6,45— 6,70
„ żytnia luzem	6,30— 6,55
„ żytnia prasowana	7,05— 7,30
„ owsiana luzem	6,35— 6,60
„ owsiana prasowana	6,85— 7,10
„ jęczmienna luzem	6,05— 6,30
„ jęczmienna prasowana	6,55— 6,80
Siano zwykłe luzem	7,60— 8,10
„ zwykłe prasowane	8,25— 8,75
„ nadnoteckie luzem	8,70— 9,20
„ nadnoteckie prasowane	9,70— 10,20

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 3995,8 tonn, w tym żyta 499 tonn, pszenicy 112 tonn, jęczmienia 622 tonn, owsa 50 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 9. 11. 1937 r.

Spędzono: wołów 75, buhajów 125, krów 275, świń 2156, cieląt 549, owiec 123, razem 3303 zwierząt.

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgowe	66— 72
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	58— 64
Mięsiste tuczone starsze	48— 54
Miernie odżywione	40— 46
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	60— 62
Tuczone mięsiste	52— 56
Nietuczone dobrze odżywione starsze	44— 48
Miernie odżywione	40— 44
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	63— 72
Tuczone mięsiste	52— 60
Nietuczone dobrze odżywione	46— 50
Miernie odżywione	24— 34
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	66— 72
Tuczone mięsiste	58— 64
Nietuczone dobrze odżywione	48— 54
Miernie odżywione	40— 43
Młodzież:	
Miernie odżywione	40— 46
Miernie odżywione	35— 40
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	80— 88
Tuczone cielęta	70— 78
Dobrze odżywione	60— 68
Miernie odżywione	50— 58
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	64— 70
Tuczone starsze skopy i maciorki	50— 60
Dobrze odżywione	40— 50
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi:	100 108
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi:	92— 98
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi:	86— 90
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi	78— 84
Maciory późne kastraty	76— 86

Przebieg targu spokojny.

Rektor usiłuje zahamować walkę o getto

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego")

Lwów, 8 listopada.

Wypadki lwowskie i polityka rektora Uniwersytetu Jana Kazimierza, p. Kulczyńskiego, są ciekawym przyczynkiem do historii walki młodzieży polskiej o prawo do wolności od nieproszonego sąsiedztwa żydowskiego. W roku ubiegłym p. rektor Kulczyński zamknął na parę tygodni uniwersytet bez żadnych słusznych powodów, w tym roku znowu wykłady są zawieszone i na razie odbywa się wśród młodzieży uniwersyteckiej plebiscyt. A przecież i wykłady mogły się odbywać i plebiscyt mógł się odbyć — jeżeli już o to chodzi. Zdaje się jednak, że zamiarem rektora było wywrzeć nacisk na młodzież.

Dowodzi tego przebieg wypadków. Na inauguracji nowego roku akademickiego oświadczył rektor Kulczyński w swoim przemówieniu, iż ocenia wysiłki młodzieży w pracy społecznej, ale przeciwstawia się „wstrząsom, atakom barbarzyństwa i rozkiełzanym namiętnościom". Wkrótce je jednak sam rozkiełzał.

Młodzież była zaproszona na inaugurację, ale wpuszczono ją do auli w skromnej tylko ilości. Po zakończeniu uroczystości młodzież w auli, na galeriach, w korytarzach i hallu uniwersytetu odśpiewała Hymn Młodych. Równocześnie rozrzucono ulotki zawierające apel do rektora, aby wprowadził getto i zasłużył sobie na miłość i wdzięczność młodzieży, lub też żeby nie wprowadzał getta i zdobył uznanie Żydów. Odbyto też krótkotrwały wiec doraźny, na którym uchwalono rezolucję odpowiednią, w formie przyzwoitej i poważnej.

Pan rektor obraził się jednak. Zwołał posiedzenie tzw. Małego Senatu do auli (!), na to posiedzenie zaprosił przedstawicieli towarzystw akademickich i w tym gronie wygłosił oskarżycielskie przemówienie, nie dając delegatom przyjść do słowa, a żądając tylko odpowiedzi: tak lub nie — na pytanie, czy wydali ulotki i zorganizowali wiec. Kiedy zaś otrzymał odpowiedź przeczącą, a zgodną z faktycznym stanem rzeczy, oświadczył, iż wobec obrazy rektora, Senatu i „dostojnych gości duchownych i świeckich" rezygnuje z godności rektorskiej i prosi dziekana teologii o zwołanie Senatu w celu przyjęcia rezygnacji i wyboru nowego rektora.

Było jasne, iż nie chodzi tu o żadną obrazę, gdyż Hymn Młodych nie może być obrazą. Nie zawierały też nic obraźliwego ulotki i przebieg wiecu. Chodziło więc o przeniesienie płaszczyzny tarć na inne zagadnienia. Chodziło o „zwekslowanie" energii młodzieży z toru walki o getto na tor bezpłodnych sporów z rektorem i może Senatem. Kiedy jednak przedstawiciele młodzieży odwiedzili ks. biskupów lwoskich, dowiedzieli się, iż Dostojni Arcypasterze byli na inauguracji, ale Im nawet na myśl nie przyszło obrażać się na młodzież.

Rektor Kulczyński działał jednak dalej. Ponieważ Żydzi, zachęceni stanowiskiem rektora, nie chcieli zajmować osobnych miejsc i nawet zaczęli występować zaczepnie (bili szyby na uniwersytecie) ogłoszono na wszystkich uczelniach lwowskich „Dzień bez Żydów" i nawet poturbowano kilkunastu żydowskich osobników. Wtedy rektor Kulczyński rozwiązał zarząd „Młodzieży Wszechpolskiej" i wyznaczył „zarząd tymczasowy" w osobie prezesa „Bratniaka" i przewodniczącej „Koła Studentek" — obojga narodowców, gdyż na U. J. K. wszystkie zarządy są narodowe. „Młodzież Wszechpolska" na razie jednak wniosła od decyzji rektorskiej przedstawienie do Senatu, twierdząc, iż rektor wydał swoją decyzję już po rezygnacji. Oczywiście „Młodzież Wszechpolska" pracuje normalnie.

Cała dalsza akcja rektora zeszła na tory niepoważne. Młodzież zaczęła odbywać co dnia doraźne wiece na uniwersytecie, rektor zaczął na tych wiecach przemawiać i narażać się na różne konsekwencje związane z tymi przemówieniami. Np. oświadczał młodzieży, iż nie opanował sytuacji i wobec tego musiał rezygnować, co młodzież przyjmowała brawami i hucznymi oklaskami. Później mówcy z grona młodzieży, wzruszeni stanowiskiem rektora, wzywali młodzież do spokoju, „żeby nie napełniać goryczą ostatnich chwili Magnificencji". Były też incydenty mniej wesołe i powaga urzędu rektorskiego wiele ucierpiała.

W kłopotliwej sytuacji znalazł się Senat, który nie był przygotowany na podobne posunięcia rektora. Nie chcąc ze względów zasadniczych wywoływać przesilenia na stanowisku rektorskim, uznał Senat, że ze strony młodzieży właściwie nie było obrazy i wobec tego rektor powinien pozostać. Kiedy jednak senatorowie myśleli, iż po tym zaczną się obrady merytoryczne, rektor podziękował za zaufanie i — posiedzenie zamknął.

Tak umocniony rektor Kulczyński ogłosił plebiscyt w sprawie osobnych ławek. Zamierzając jednak pognębić młodzież narodową i myśląc, że są jeszcze na uniwersytecie rzesze młodzieży nienarodowej i niezorganizowanej, zarządził, iż zostaną wyznaczone osobne miejsca dla członków „Młodzieży Wszechpolskiej", osobne dla Żydów, a reszta młodzieży powinna w plebiscycie zdeklarować, czy chce siedzieć z wszechpolakami, czy z Żydami lub też zupełnie osobno — w odrębnej kategorii ławek. Wszechpolacy i Żydzi nie mają głosować.

Tak to lwowski rektor myślał, że pogrążył narodową młodzież. Narodowcy jednak przyjęli wezwanie, nie zrazili się, iż p. rektor usiłował postawić ich na równi z Żydami i wezwali młodzież do głosowania za „Młodzieżą Wszechpolską". Ze względów zasadniczych członkowie „Młodzieży Wszechpolskiej" również biorą udział w głosowaniu. Natomiast organizacja komunizująca „Niezależna Młodzież Socjalistyczna", której działalność obejmuje właściwie tylko Żydów, przewidując klęskę żywiołów, które miały się przeciwstawić narodowcom, — ogłosiła bojkot plebiscytu i wezwała „całą młodzież postępową" do wstrzymania się od głosowania.

Na razie plebiscyt trwa i ma się skończyć w dniu 11 bm. Można przewidywać, że skończy się dla narodowców dobrze. Ale i plebiscyt i poprzednie posunięcia rektora Kulczyńskiego aż nadto wiele nasuwają wniosków co do metod, jakimi pewne koła zamierzają młodzież zmęczyć i odstręczyć od walki o getto dla Żydów.

Są to metody zręczne, ale i one okażą się nieskuteczne, gdyż młodzież nie ustąpi.

M. R.

NOWY GUBERNATOR HONG-KONGU

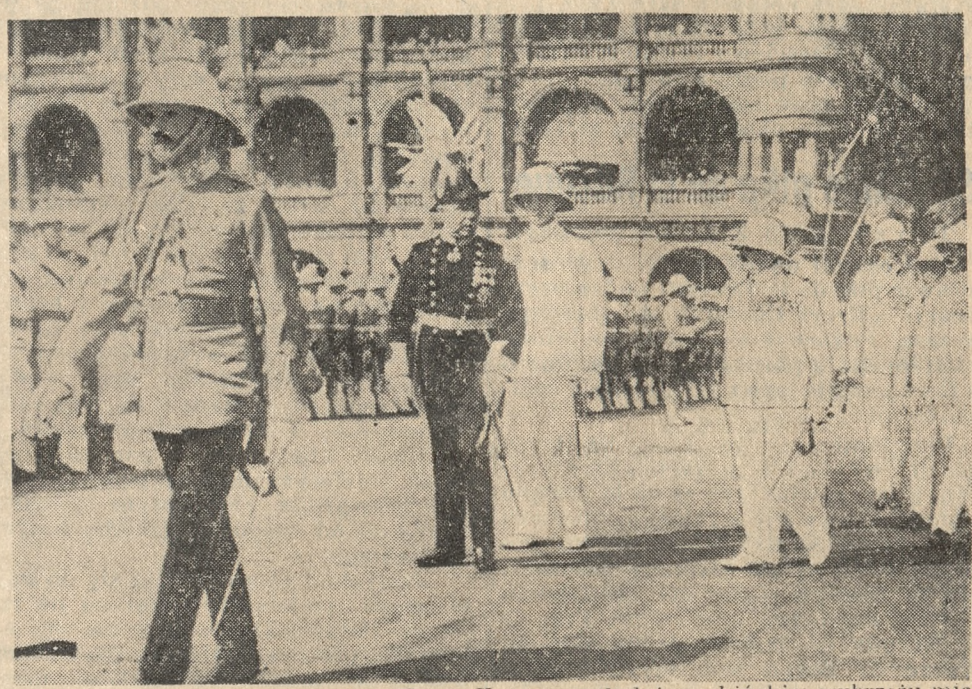

Gubernatorem kolonii brytyjskiej Hong-Kong na południowochińskim wybrzeżu mianowany został sir Geoffrey Northcote. Na zdjęciu nowy gubernator przed frontem kompanii honorowej oddziałów kolonialnych.

„Czułe" sumienia polskich pacyfistów

Istnieje w Polsce grupa literatów i działaczy „społecznych", — zresztą przeważnie pochodzenia żydowskiego, — o bardzo czułym sumieniu jeśli chodzi o „zbrodnie światowego faszyzmu". Ilekroć doszły jakieś wiadomości o represjach w Niemczech względnie w Italii, czy też przymknięto jakiegoś komunistycznego „pisarza" w Polsce, natychmiast zrywała się burza protestów, spadał deszcz grzmiących artykułów i interwencyj w imię wolności, sprawiedliwości, praw człowieka i tym podobnych motywów. Tymczasem dziś, gdy o miedzę od Polski — ZSRR odbywają się codziennie kaźnie i to hurtem, setkami, a kto wie czy i nie tysiącami — nasi obrońcy ludzkości schowali głowy do piasku. Aby tylko nie szkodzić „demokratycznemu" Stalinowi, „najdemokratyczniejszemu" państwu".

Owszem, potępiają te ekscesy w dwu, trzech wierszach, aby w pewnych wypadkach, móc umieścić sprostowanie: „nieprawdą jest, że potępiamy tylko faszystów, natomiast prawdą jest, że występujemy również przeciw zbrodniom komunizmu".

Ale to wszystko — cichutko. O poruszaniu opinii publicznej mas nie ma mowy.

Tacy są ci obrońcy ludzkości...

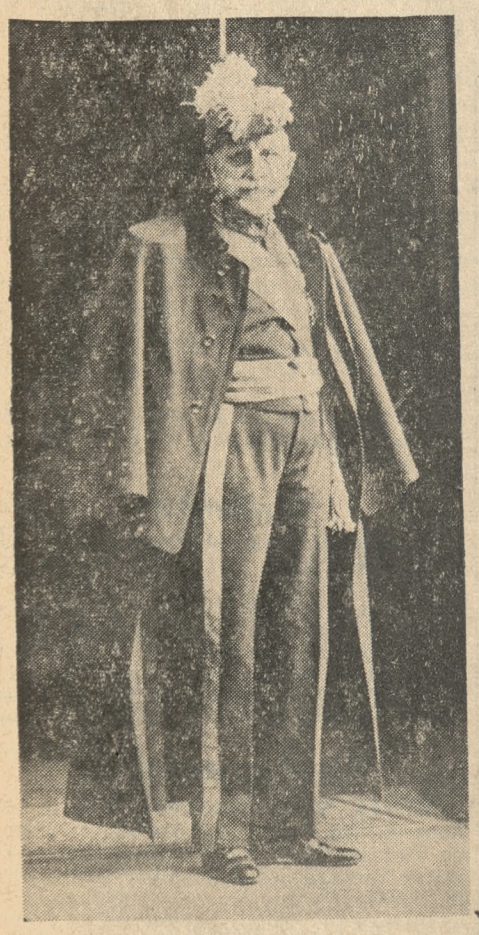

NOWY „NIEŚMIERTELNY"
Admirał Lacaze powołany został w poczet „nieśmiertelnych" Akademii Francuskiej.

FAKTY i OCENY

Stoicki spokój

Omawiając ostatnią deklarację polsko-niemiecką w sprawie wzajemnych mniejszości korespondent berliński „Gazety Polskiej" pełen jest optymizmu.

„Na krótkiej fali" stosunków polsko-niemieckich — czytamy w „Gazecie Polskiej" — mogą zachodzić różne trudności, które trzeba będzie usuwać lub załatwiać. Natomiast zapowiadanie jakichś zasadniczych niespodzianek na „długiej fali" stosunków obu naszych państw — to „strachy na Lachy".

W sprawie zaś Gdańska, tak dziś palącej „Gazeta Polska" nie sądzi

„aby kanclerz Hitler akceptował jakiekolwiek inicjatywy gdańskie, naruszające interesy polskie."

W to już chyba tylko bardzo naiwni uwierzą, że ostatnie posunięcia w Gdańsku, tak godzące w istotne interesy państwa polskiego, dokonane zostały bez aprobaty Niemiec.

Zakusy na KSM

Prasa warszawska donosi:

„Jak się dowiadujemy rozpoczęto już zabiegi w celu skaptowania Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, organizacji mającej wielkie wpływy zwłaszcza wśród młodzieży wiejskiej, do czwórporozumienia organizacyj „młodzieżowych". Celem przeprowadzenia pertraktacyj i skłonienia kierownictwa KSM do współpracy, naczelnictwo ZHP wydelegowało swego kapelana ks. Luzara, który podjął się nawiązać porozumienie.

„Ks. kapelan Luzar udaje się również do J. Em. ks. Prymasa Hlonda, aby mu przedstawić sytuację i uzyskać aprobatę dla swych posunięć.

„ZHP — a raczej jego kierownictwo, odgrywa w czwórporozumieniu jak widać rolę czynnika najbardziej aktywnego, biorąc w swoje ręce kierowanie całością. Toteż z urzędu prezesem lub sekretarzem porozumienia Paschalski — Grażyński — Gierat ma być ktoś z naczelnictwa harcerzy."

Notujemy tę pogłoskę ze względów informacyjnych przypominając, że negatywne stanowisko kół katolickich i kościelnych wobec czwórporozumienia p. Grażyńskiego znalazło swój wyraz m. i. w oświetleniu Katolickiej Agencji Prasowej.

Współdziałanie

W Warszawie odbyła się konferencja trzech grup młodzieży: wydziału młodzieży PPS, Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej oraz sekcji młodych Klubu Demokratycznego. Przyjęto tam rezolucję przeciwko gettu ławkowemu oraz wydarzeniom na wyższych uczelniach.

Najznamienniejszym w tym triumwiracie jest udział młodzieży z niedawno założonego „sanacyjnego" Klubu Demokratycznego i jej wspólne wystąpienie z młodzieżą socjalistyczną. Sprawa jest całkiem jasna.

Dziennik Stronnictwa Pracy

Naczelnym redaktorem dziennika Stronnictwa Pracy, który niebawem ukaże się w Warszawie, ma być — jak donosi agencja „Kabel" — Karol Popiel, który zamieszkał już na stałe w Warszawie. Poza tym w skład redakcji nowego dziennika wejdą pp. Kwieciński i Orłowski.

Czy kurator Musioł zwoła zjazd ZNP?

Czynione są podobno przygotowania do zwołania w styczniu zjazdu Związku Nauczycielstwa Polskiego. Zjazd ten zwołałby kurator ZNP. W związku z tym już dziś daje się zaobserwować akcja b. zarządu ZNP na prowincji przeciwko udziałowi delegatów ZNP w tym zjeździe.

Gimnazjum w Kwidzyniu nie wystarczy

W związku z mającym nastąpić w dniu 12 bm. otwarciem gimnazjum polskiego w Kwidzyniu, co traktuje się jako pewien sukces Polaków w Niemczech — nie należy zapominać o tym, że sprawa zezwolenia na dalszą budowę liceum dla dziewcząt w Raciborzu nie jest dotąd załatwiona.

Równocześnie, jeśli zestawimy szkolnictwo polskie w Niemczech z szkolnictwem mniejszości niemieckiej w Polsce, dostrzeżemy dysproporcje, których nie może wyrównać otwarcie drugiego polskiego gimnazjum w Niemczech.

Gdzie się podziało 11.000 zł?

Agencja „Echo" donosi:

Jeszcze w 1936 r. dane były przez b. zarząd ZNP weksle na sumę zł 46.000 firmie „Rattner" (fabryka chemiczna) do grzecznościowego dyskonta.

Firma Rattnera nie mogąc zdyskontować całej sumy zwróciła weksle na sumę zł 13.000. Weksli tych b. zarząd kuratorowi Musiołowi nie przekazał. Na pozostałe 33.000 zł firma Rattner posiada pokwitowanie od członków b. zarządu ZNP, że sumę tę zwróciła.

Zaś w kasie ZNP znajduje się z tego tytułu zaledwie zł 22.000.

Co stało się z zł 11.000 nie wiadomo — nie wpłynęły one bowiem do kasy ZNP, chociaż przez firmę Rattner b. zarządowi ZNP zostały zwrócone.

Sprawę oddano do prokuratora. Przeciw winnym wszczęte jest już dochodzenie.

Zawieszenie działalności Stronnictwa Narodowego w pow. bielsko-podlaskim

Warszawa. (Tel. wł.). Jak donosiliśmy, starostwo powiatu bielskiego na Podlasiu zawiesiło działalność Stronnictwa Narodowego.

W uzasadnieniu starostwo mówi m. i., że „członkowie Stronnictwa Narodowego za opłatą dopuszczali się organizowania i wykonywania bojkotu miejscowych składów towarowych naruszając tym ład, spokój i porządek publiczny".

Dalej oświadcza, że „tego rodzaju czyny i wystąpienia zagrażają dobru powszechnemu i bezpieczeństwu publicznemu powodując przeistoczenie działalności politycznej w karalną akcję zorganizowanych elementów, doprowadzającą do demoralizacji młodzieży przez wychowywanie jej w atmosferze nieposzanowania prawa, wywoływania walk narodowych, religijnych i rasowych wśród obywateli państwa oraz podżega do czynnych wystąpień przeciwko władzom państwowym i ich organom wykonawczym".

(w)

Mięso rytualne

Mysłowice. (Tel. wł.). Rada Miejska powzięła uchwałę, dopuszczającą na targowisko mięso z uboju rytualnego. Uchwała taka wymaga zatwierdzenia władz wojewódzkich.

Targowica w Mysłowicach należy do największych w Polsce i stamtąd dokonywa się wywozu mięsa za granicę. Na Śląsku faktycznie istnieje zakaz uboju rytualnego.

U chorych kobiet szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** powoduje niezawodne i lekkie wypróżnienie przy czym niejednokrotnie wywiera dobroczynny wpływ na schorzałe organy. Zapytajcie się Waszego lekarza.
Tg 21 790

Z estrady

WIECZÓR TAŃCA

Wykonawcy: Manuella del Rio, Javier Alfonso (fortepian), Jaquin Roca-Carrasco (gitara)

Nie po raz pierwszy przyjeżdżają już do nas różne prawdziwe czy też pseudo-hiszpańskie tancerki razem ze swoją muzykancką świtą. Najwidoczniej mają takie imprezy swoich amatorów, jeśli się one organizatorom opłacają. Wszelako już parokrotnie to pisaliśmy, że odpowiedniejszym miejscem na tego rodzaju występy byłaby tu raczej sala jakiegoś kinoteatru niż opera, którą ponadto i tak zapełnić jest trudno, jak się to ostatnio okazało. I zresztą nie ma się co ludziom dziwić. Wybredniejszego widza znudzi niewątpliwie taki pseudo artystyczny przekładaniec, złożony na przemian z produkcyj tanecznych, gitary i fortepianu. Jeśli to jest zwyczaj made in Espana, w każdym bądź razie nie znaczy to jeszcze, aby miał budzić entuzjazm w innych europejskich krajach.

Tancerka Manuella del Rio ma pewien zapas ładnych kostiumów, które kolejno w tańcach umie korzystnie zademonstrować. Posiada też nieodzowne warunki fizyczne oraz wdzięk, tak jak to mieć powinna każda produkująca się tancerka. Sam taniec złożony jest z kilku podstawowych elementów ruchu, którymi del Rio operuje pomysłowo, ale przecież się one powtarzają. Uderza nas także brak jakiejkolwiek żywszej mimiki twarzy, która wszak jest w tańcu tak ważnym elementem. Najciekawszą rzeczą u del Rio są tryle i figury rytmiczne, wystukiwane na kastanietach, którymi tancerka operuje po wirtuozowsku. Ale na dłuższy dystans wszystko to razem jest bardzo monotonne, zwłaszcza, że obok tancerki produkował się niejaki Roca-Carrasco, gitarzysta z banalnymi „kawałkami", a w dodatku jeszcze pianista p. Alfonso fortepianolił różne hiszpańskie fidrygałki.

Oby jak najmniej takich wieczorów!

Z. S.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ŚW. MICHAŁ

Zebranie plenarne Koła we wtorek 9 bm. o godz. 20 na sali S. N. św. Marcin 65.

KOŁO STAROŁĘKA

Zebranie plenarne w środę 10 bm. o godz. 20 w sali Polonia w Starołęce.

KOŁO STARE-MIASTO

Zebranie plenarne w czwartek 11 bm. o godzinie 20 na sali Domu Katolickiego na Śródce.

KOŁO WILDA

Zebranie plenarne w piątek 12 bm. o godzinie 20 na sali p. Zawadki przy ul. Górna Wilda 75.

„PRACA POLSKA"

ODDZIAŁ TRAMWAJARZY

Zebranie plenarne oddziału Zw. Zaw. Prac. Zakł. Użyt. Publ. „Praca Polska" odbędze się w środę 10 bm. o godz. 19 w sali zebrań przy ul. św. Marcina 65.

Ameryka wywozi złoto

Waszyngton (PAT). Stany Zjednoczone wywożą po raz pierwszy od czasu wejścia w życia trójstronnego układu, złoto. Departament Skarbu wyczerpawszy swe rezerwy europejskie dostarcza Francji 10 milionów 250 tys. złotych dolarów, które zostaną wkrótce załadowane na pokład „Normandie". Sekretarz stanu skarbu Morgenthau złożył, w tej sprawie następujące oświadczenie:

„Jest to pierwszy wypadek od czasu zawarcia trójstronnego układu, że St. Zjednoczone wywożą za granicę złoto. Rezerwy jednak, które dochodzą obecnie do sumy miliarda 250 milionów dolarów, pozwalają w zupełności na sprzedanie każdej ilości złota. Ubytek ten nie będzie miał żadnego wpływu na nasze wewnętrzne położenie finansowe."

Morgenthau dodał, że zakupione przez Francję złoto ma na celu zapobieżenie zniżce franka i utrzymanie w ten sposób równowagi, przewidzianej przez układ trójstronny, oraz dał do zrozumienia, że cały szereg innych państw europejskich prowadzi ze St. Zjednoczonymi układy w sprawie zakupu złota.

Pożar fabryki

Katowice. (PAT). Z Bielska donoszą:

Po 8-godzinnej niezmordowanej akcji straży pożar w fabryce sukna „Markus Wolf i Synowie" w Bielsku ugaszono około północy z poniedziałku na wtorek.

Ogień zniszczył znaczną część fabryki. W szczególności ucierpiały 2, 3 i 4 piętro domu, w których mieściły się magazyny. Częściowo również strawił ogień pierwsze piętro fabryki.

Według prowizorycznych obliczeń straty wynoszą około miliona złotych.

Skazanie płka de la Rocque

Paryż (ATE) Z Lyonu donoszą:

Sąd ogłosił wyrok w bardzo głośnej sprawie płk. de la Rocque, wodza organizacji „Krzyż Ognisty" a obecnego prezesa Francuskiej Partii Socjalnej, oskarżonego o potwarz przez ks. Pozzo di Borgo, ongiś jego najbliższego współpracownika.

Przypominamy, że Pozzo di Borgo ogłosił wywiad z b. premierem Tardieu, który oświadczył, że de la Rocque pobierał subwencję z tajnego funduszu dyspozycyjnego Min. Spraw Wewn. Pozornie zwalczał on rozmaite gabinety, lecz w rzeczywistości był narzędziem w ręku kolejnych premierów. Płk. de la Rocque oświadczył publicznie, że „Pozzo di Borgo jest zdyskwalifikowany na skutek swego wystąpienia jako patriota francuski".

Sąd uznał winę płk. de la Rocque'a i skazał go na 200 franków grzywny oraz 3000 franków odszkodowania.

Trybunał uznał, że sprawa nabrała tak wielkiego rozgłosu, że jest rzeczą zbędną opublikowanie wyroku w prasie, jak tego domagał się Pozzo di Borgo.

Wiadomości

Minister gospodarki Estonii Selter wyjeżdża w dniu 15 bm. z oficjalną wizytą do Warszawy. W podróży tej noszącej charakter rewizyty ministra Romana który bawił w Estonii w październiku rb. Ministrowi Selterowi towarzyszyć będzie dyr. Uuema i konsul honorowy R. P. w Tallinie Merits.

Lekcje języka polskiego rozpoczęły się w estońskich szkołach średnich z początkiem roku szkolnego. Lekcje te odbywają się w niektórych gimnazjach estońskich już od trzech lat. W roku bieżącym objęły one prawie wszystkie gimnazja w Tallinie, a ilość uczących się przekroczyła 200 osób. Nauka odbywa się w trzech ostatnich klasach gimnazjów.

W Bremie w jednej ze stoczni niemieckich nastąpiło spuszczenie na wodę nowowybudowanego parowca niemieckiego, który otrzymał nazwę „Albert Forster". Nadmienić należy, że ostatnio kilka kutrów rybackich, wybudowanych przez tę stocznię, otrzymało również nazwy innych gauleiterów narodowo-socjalistycznych.

Na kongresie partii radykalnej w Lille wygłosił m. i. deputowany Payet referat nt. stosunków w szkolnictwie francuskim. Stwierdził przy tym, że w ostatnich czasach daje się zauważyć w szkolnictwie francuskim stały wzrost zaufania społeczeństwa dla szkół wyznaniowych przy równoczesnym braku poparcia dla szkół neutralnych.

Francuskie manewry lotnicze posiadają specjalne znaczenie polityczne. Większość eskadr będzie manewrować nad Tunisem i dotrze nawet do Afryki Centralnej.

Pułapki uliczne

Otrzymujemy od poważnego obywatela miasta następujący list:

„W piątek 5 bm. przed samą 7 godziną wieczorem przechodziłem od ul. 27 Grudnia na plac Wolności chodnikiem obok remontowanego gmachu Policji Państwowej. Gdy skierowałem się prawidłowo pod świeżo dla bezpieczeństwa ruchu ustawione zapory, wpadłem na jakiś sterczący blok kamienny, o który uderzyłem nogą w kostce tak silnie, że tylko instynktownemu silnemu szarpnięciu się zawdzięczam, żem nie runął jak długi, co groziło nieobliczalnymi następstwami (zapory żelazne, blok kamienny i bruk); skaleczyłem sobie jednak nogę w kostce do krwi. Po wyprostowaniu się obejrzałem przeszkodę: była to wyszczerbiona płyta kamienna wyrwana z chodnika, długości półtora metra a położona długością od zapory w poprzek chodnika tak, że połowę jego zatarasowywała, przy czym wsparta nierówno od spodu na jakichś innych kamieniach.

„Natychmiast zwróciłem się do najbliższego policjanta, stojącego na rogu ul. Ratajczaka, wskazując mu na tę niebezpieczną pułapkę, zostawioną widocznie przez robotników miejskich i prosząc o bezzwłoczne spowodowanie jej usunięcia ze zwzględu na obawę, że ktokolwiek inny lada chwila w nocy może sobie rozbić głowę. Stróż bezpieczeństwa oświadczył, że zaraz o godz. 7 schodzi ze służby i to załatwi.

„Jakież było moje zdziwienie, gdy na drugi dzień, znowu mniej więcej o tej samej porze, przechodząc tamtędy, zobaczyłem złowrogą płytę na tym samym miejscu, a gdym się jej przypatrywał, przystąpił do mnie jakiś młody człowiek i może biorąc mnie za kogoś z zarządu drogowego, zaczął oburzać się na porządki tego rodzaju, że na samej drodze układa się takie bloki i że przed chwilą ledwo na nim głowy nie rozbił. Tym razem podszedłszy do posterunku policyjnego przy ul. Ratajczaka razem z nową ofiarą porządków miejskich, nie tylko prosiłem go o interwencję, ale oświadczyłem, że zapamiętam sobie jako gwarancję jego numer.

„Idąc jednak dalej przez plac Wolności, zauważyłem, że także pod zaporami na placu od strony ul. Nowej leżą stosy wyrwanych z chodników płyt, tylko mniejszych; aby jednak i tu zagrodzić drogę przechodniom, ułożono po jednej kupce płyt także na zewnątrz zapór z każdej strony jako ich przedłużenie na samym przejściu koło nich

„Tak stały te pułapki uliczne całymi dniami jako widomy dowód braku zastanowienia się wykonawców robót i braku wszelkiego nadzoru".

Podając ten przykład bezmyślności w układaniu materiałów budowlanych na przejściach w samym śródmieściu oraz braku widocznie jakiegokolwiek nadzoru, wyrażamy nadzieję, że władze kompetentne wydadzą potrzebne zarządzenia i położą w ten sposób kres dziwnej obojętności na kardynalne zasady bezpieczeństwa publicznego.

Dajcie mu MYDŁO DLA DZIECI NIVEA

Skóra dziecka, choćby najzdrowszego i najsilniejszego, jest delikatna i wrażliwa. Troskliwe matki używają zatem do mycia swych milusińskich tylko mydła dla dzieci NIVEA! Mydło to jest sporządzone z wyborowych surowców i zawiera Euceryt, środek wzmacniający skórę.

Kawałek zł. 1.20 — 3 kawałki w kartonie zł. 3.30

Pg 34 253-N. 981

Sport

Piłka nożna

Jeszcze „afera" paryska. Zarząd PZPN rozpatrywał w poniedziałek wieczorem sprawę rzekomej afery paryskiej. Po zapoznaniu się z wynikami śledztwa zarząd związku doszedł do wniosku, że nie ma żadnych podstaw do karania, gdyż przeprowadzone śledztwo nie ujawniło winnych. Wilimowski i Góra postąpili może lekkomyślnie, lecz nie przekroczyli przepisów regulaminowych. Śledztwo ponad wszelką wątpliwość wykazało, że o nadużyciu alkoholu nie może być mowy, nie stwierdzono też jakiejkolwiek winy kierownictwa ekspedycji. Wciąganie do dyskusji nad rzekomą aferą nazwisk Wodarza i Piontka krzywdzi w wysokiej mierze obu zawodników, gdyż ich zachowanie się w czasie całej wyprawy było wzorowe.

W Paryżu odbyło się posiedzenie Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej, na którym poruszona była sprawa Hiszpanii. Po raz pierwszy w posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele obu Hiszpanii. Po dyskusji zdecydowano pozwolić związkom obu Hiszpanii na rozgrywanie meczów z drużynami państw — członków F. I. F. A. Przyjęto do wiadomości, że drużyna Hiszpanii narodowej rozegra 21 bm. w Vigo międzypaństwowy mecz z Portugalią, a w późniejszych terminach — z Włochami i Niemcami.

Dyskusja na temat turnieju piłkarskiego o mistrzostwo świata nie dała wyniku, gdyż sprawa południowo - amerykańska wymaga jeszcze dodatkowych wyjaśnień. Natomiast potwierdzono obowiązujący w meczach o mistrzostwo świata przepis, w myśl którego gracze kontuzjowani, nie wyłączając bramkarza, nie mogą być w czasie meczu zastąpieni.

Następne posiedzenie zarządu F. I. F. A. odbędzie się w dniach 8 i 9 stycznia 1938 r. w San Remo.

Strzelanie

W niedzielę odbyły się w Poznaniu na strzelnicach Miejskiego Komitetu przy ul. Fr. Ratajczaka i ul. Krętej, wielkie propagandowe zawody strzeleckie. Strzelało około 150 zawodników. Ze względu na wielką ilość zgłoszeń Miejski Komitet W. F. i P. W. postanowił kontynuować te strzelania do końca listopada. Te wszystkie organizacje oraz ci zawodnicy, którzy nie mogli byli strzelań odbyć w ubiegłą niedzielę, będą mogli strzelać już w najbliższą sobotę i niedzielę. Miejski Komitet W. F. i P. W. gorąco apeluje do wszystkich organizacyj, stowarzyszeń i klubów, by w strzelaniach tych wzięły gremialny udział.

Zgłoszenia zespołów należy nadsyłać na ręce komendanta p. w. na m. Poznań, ul. Bukowska 25, lub zawiadowcy strzelnicy małokalibrowej przy ul. Fr. Ratajczaka najpóźniej na 2 dni przed terminem zawodów.

Bliższych danych w sprawie tych zawodów udziela Komenda P. W. na m. Poznań, telefon 70-01.

Wioślarstwo

Poznański Komitet Towarzystw Wioślarskich wzywa wioślarzy wszystkich miejscowych klubów do gremialnego udziału w gimnastyce, która odbywa się w każdy wtorek i piątek od godz. 20—21 w sali gimnazjum im. Jana Kantego, ul. Strzelecka (wejście ul. Strzałowa). Gimnastykę przeprowadza instruktor Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. (kom.)

Wśród zawodowców

Helena Wills - Moody podpisała już kontrakt na tournee profesjonalne z grupą Tildena. Za pierwsze tournee świeżo zawarty kontrakt obiecuje Amerykance kwotę 25.000 dolarów. Moody zdecydowała, że partnerką jej będzie Jędrzejowska. Pierwszy mecz z Jędrzejowską ma być rozegrany już w styczniu 1938 r. w nowojorskim Madison Square Garden.

Pakt włosko-niemiecko-japoński

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego")

Rzym, 6 listopada.

Niedawne to czasy jak prasa włoska, a nawet sam Mussolini rzucali gromy na Japonię i ostrzegali Europę przed żółtym niebezpieczeństwem. Był to okres, w którym Japończycy robili Włochom i całemu zresztą handlowi europejskiemu bezwzględną konkurencję handlową na Bliskim Wschodzie i na Morzu Śródziemnym sprzedając wyroby swego przemysłu po śmiesznie niskich cenach. Poza tym Japończycy byli nieprzyjemnymi konkurentami Włoch w Abisynii, a nawet kandydatami na kolonizację pewnych terytoriów Etiopii. Było więc za co im wymyślać.

Dziś zapomniano o tych koszmarach skośnookich, względnie sądzi się tu, i słusznie, że niebezpieczeństwo bolszewickie jest większe a przede wszystkim bliższe, bo tuż pod bokiem, w Hiszpanii, Japończycy więc, którzy zwalczają bolszewizm w Azji i pod tym pozorem zagarniają całe prowincje chińskie znajdują pełne rozgrzeszenie.

Do Rzymu przyjechał ostatnio Ribbentrop w misji specjalnej, celem podpisania paktu przeciwkomunistycznego niemiecko-włosko-japońskiego.

Podpisanie paktu, które nastąpiło 6 listopada, jest faktem wielkiej doniosłości politycznej. Oś Rzym — Berlin przedłużona została do Tokio i front antybolszewicki rozciąga się od Oceanu Spokojnego po Hiszpanię i Atlantyk. Równocześnie na konferencji w Brukseli wystąpiły pierwsze oznaki współpracy angielsko - francusko - amerykańskiej.

Włochy i Japonię, obok wspólnego frontu antybolszewickiego, jednoczy podobny stosunek do Anglii. Tu i tam pękły długoletnie, tradycyjne węzły przyjaźni, jakie łączyły te kraje z W. Brytanią. Tu i tam Anglia kładzie się w poprzek imperialistycznemu wzrostowi i rozwojowi obu krajów.

Z tego punktu widzenia jest też tu oceniana konferencja brukselska. Przy całej oficjalnej neutralności Włoch, stanowisko ich na tej konferencji jest *pełne* życzliwości dla Japonii, która — jak wiadomo — na konferencji jest nieobecna. Pozycja Włoch, zdaniem prasy włoskiej jest jasno określona. Włochy, jedyne spośród państw podpisanych na traktacie waszyngtońskim z 1922 r. nie są tu bezpośrednio zainteresowane i interweniują w charakterze ściśle prawnym „dalekim od wszelkich hipokryzyj humanitarnych i genewskich. Uznają „konieczność sprawiedliwego rozdziału sił i lepszej równowagi bogactw ekonomicznych".

Delegat włoski zaraz w pierwszym swym oświadczeniu zaznaczył, że konferencja nie może sobie rościć prawa do zastosowania jakichkolwiek środków przymusowych wobec stron będących w konflikcie, że celem jej powinno być skłonienie jedynie walczących do nawiązania bezpośrednich układów o pokój. Delegat włoski wskazał dalej niedwuznacznie na przyczyny wewnętrzne konfliktu, tj. na szerzący się w Chinach bolszewizm, przeciwko któremu wystąpiła Japonia.

Omawiając bardzo ograniczone możliwości konferencji podnosi się tu niemoc Anglii i Stanów Zjednoczonych wobec ekspansji Japonii w Chinach i podrwiwa się odpowiednio z Ligi Narodów, że nie miała odwagi wziąć odpowiedzialności w tej sprawie i zastosować np. sankcyj.

Dla p. Gaydy („Giornale d'Italia") racje japońskie są jasne. Dąży ona do zabezpieczenia sobie na kontynencie azjatyckim podstaw dla rozwoju swej cywilizacji produkcyjnej, a napotkawszy na opór i na bojkot Chin zwalcza go tym bardziej, że Chiny solidaryzują się z komunizmem sowieckim, który zagraża porządkowi tej części Azji. „Japonia — zdaniem Gaydy — dąży, do stworzenia w Chinach sytuacji wyraźnej, mniej wrogiej dla swych interesów i opartej o współpracę narodów żółtych". Na razie utworzyła Japonia pas „sanitarny" pomiędzy Chinami północnymi a terytorium sowieckim.

Zdaniem p. Gaydy, jeśli się chce pokoju, nie należy stwarzać nowych komplikacyj, jak to ze zwykłą niesumiennością chciała Liga. Żadne mocarstwo nie może interweniować w konflikcie. Sowiety grzmią, ale nie zamierzają bynajmniej puścić się na imprezę, która odbiłaby się fatalnie na ich położeniu wewnętrznym, ograniczają się jedynie do dostarczania Chinom broni.

Nie pozostaje więc nic innego jak zadowolić życzenia Japonii i w ten sposób ułatwić bezpośrednie porozumienie między Tokiem a Nankinem.

Jak będzie wyglądał handel europejski na Dalekim Wschodzie za parę lat — o to p. Gayda nie zdaje się troszczyć — jak również, co może wyniknąć ze ścisłej współpracy narodów żółtych.

S. M.

O propagandę pomocy zimowej

Odezwa prezydium Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism

Nadchodzi nowa zima, okres ciężkiej troski dla tych wszystkich, którzy pozbawieni są pracy. Wprawdzie rok ostatni poważnie zmniejszył ich zastępy, lecz mimo to są jeszcze w kraju krocie ludzi, dla których zima oznacza ponure widmo nędzy, głodu i chłodu.

Najważniejsze czynniki w państwie zainicjowały więc wznowienie działalności ogólnopolskiego obywatelskiego komitetu zimowej pomocy bezrobotnym.

W roku ubiegłym społeczeństwo polskie należycie rozumiejąc swe obowiązki dało czynny wyraz wspaniałej i wydatnej ofiarności na pomoc zimową dla bezrobotnych. Koniecznością jest, aby społeczeństwo i w roku bieżącym równie wydatnie okazało swe współdziałanie z Obywatelskim Komitetem Zimowej Pomocy.

Prasa polska, zawsze czujna i ofiarna, gdy chodzi o ważne potrzeby społeczne, musi w całej pełni wykonać swój obowiązek obywatelski, jak najgoręcej zagrzewając miliony swych czytelników do wydatnej i szybkiej ofiarności na pomoc zimową.

Wzywamy całą prasę polską do podjęcia i kontynuowania w ciągu całej zimy jak najenergiczniejszej akcji propagandowej na rzecz Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym, działającego pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Naczelnego Wodza armii polskiej.

Prezydium Rady i Zarządu Głównego Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.

Przeciw wciąganiu harcerstwa do polityki

W niedzielę odbyła się w Warszawie odprawa drużynowych hufca warszawskiego Związku Harcerstwa Polskiego. Podczas dyskusji nad przysposobieniem wojskowym w harcerstwie zabrał głos harcm. Poremski, który m. i. powiedział:

„Nie wiem, czy pchanie harcerstwa do „Strzelca" jest właściwe. „Strzelec" cieszy się jak najgorszą opinią i więcej politykuje niż pracuje pozytywnie. Jako pracujący w terenie, a więc znający bezpośrednio nastroje harcerzy, wiem, że protestują oni we wszelkich możliwych formach, że nie chcą być używani do gry partyjnej woj. Grażyńskiego i że wciąganie harcerstwa do polityki, rozbije tę tak pożądaną organizację, której zadaniem jest nie partyjnictwo, lecz praca w wychowaniu dobrych obywateli. Wątpimy, czy posunięcia ludzi w rodzaju woj. Grażyńskiego, wyjdą harcerstwu na dobre."

Zanosiło się na ostrzejsze zajścia. Przewodniczący komendant chorągwi warszawskiej Prochnał przerwał jednak dyskusję i nie udzielił głosu dalszym mówcom. Po przerwie obiadowej złożono na ręce przewodniczącego pisemny protest, podpisany przez 100 z górą instruktorów, protestujących przeciwko wystąpieniom wojewody Grażyńskiego. Podpisani kategorycznie sprzeciwiają się wciąganiu harcerstwa do polityki.

Niedzielna odprawa chorągwi warszawskiej jest wymowną ilustracją nastrojów, panujących w tzw. dołach harcerskich.

Prasa warszawska podając przebieg zjazdu przewiduje możliwość rozłamu w harcerstwie stołecznym.

REZOLUCJA AKADEMICKIEGO KOŁA HARCERSKIEGO W POZNANIU

Akademickie Koło Harcerskie w Poznaniu powzięło na nadzwyczajnym walnym zebraniu opinię w sprawie porozumienia, zawartego między ZHP a Związkiem Strzeleckim i Związkiem Młodej Wsi, w której m. i. czytamy:

„...Pełna niezależność organizacyjna była gwarantką zachowania przez Związek Harcerstwa Polskiego własnej linii postępowania i niezależności od ugrupowań politycznych i różnych taktyczno-politycznych posunięć. Tę pełną niezależność uważaliśmy za podstawę nadania harcerstwu charakteru stowarzyszenia wyższej użyteczności. Uznając ożywioną wymianę myśli w ramach młodego pokolenia za zjawisko wysoce korzystne, wyrażamy obawę, że organizacyjne porozumienie władz trzech organizacyj, posiadających własną odrębną tradycję, różne metody i środki działania, a i niezawsze zgodne zasady ideowe, nie wpłynie korzystnie na dalszy tok pracy związku."

Przy dolegliwościach jelitowo-żołądkowych, a zwłaszcza przy wzdęciach i procesach gnilnych w przewodach pokarmowych, stosowanie z rana na czczo szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** daje doskonałe wyniki. Zapytajcie się Waszego lekarza.

Tg 21 791

„Dawali Polsce od zarania..."

Z dalszych głosów prasy o najnowszej i arcyciekawej książce Nowaczyńskiego „Warta nad Wartą" podajemy poniżej recenzję „Słowa Pomorskiego". Czytamy tam:

„Dawali Polsce od zarania Wielkopolanie — pisze Adolf Nowaczyński w przedsłowiu do ostatnio wydanego w Poznaniu tomu pt.: „Warta nad Wartą" — wielkich mężów stanu, dyplomatów, polityków, kanclerzy, statystów, dawali filozofów, historyków, ekonomistów, reformatorów, pionierów, uczonych, dawali wodzów i bohaterów powstaniom...

„Twarde w krzyżu i harde są te Lechity najstarsze, najcywilizowańsze, najbliższe Europie... w poczuciu swych wartości nie chcą i nie umieją zginać karku... I dlatego może bojąc się ich jednocześnie mniej ich się lubi i nie dopuszcza do... wielkiego ołtarza. W konsekwencji takiej psychozy wyradza się potem bagatelizacja, lekceważenie, traktowanie z góry..."

„Otóż z tym ustosunkowaniem Polski B, BB i C do Wielkopolski trzeba rozpocząć na wielką skalę nakreśloną kampanię" — oto cel felietonów Nowaczyńskiego. I trzeba przyznać, że cel świetnie realizowany.

Autor z zapomnianych kart archiwalnych wydobywa niezmiernie interesujące szczegóły o życiu zasłużonych dla Polski, jej nauki i kultury Wielkopolan, rzeczy nowe, nieznane. Przypomina, że Trentowski, Cieszkowski, Libelt, Hoene-Wroński, którzy tworzyli gmach filozofii polskiej, to Wielkopolanie, a przecież i Kiliński i twórca teatru Bogusławski wywodzili swój ród z ziemi nad Wartą.

Zbytecznym byłoby omawiać treść poszczególnych felietonów. **Trzeba to samemu czytać, chłonąć swoisty czar języka Nowaczyńskiego. Słowem: „Wartę nad Wartą" winien każdy przeczytać!**

Aby uzupełnić króciutkie sprawozdanie dodam tylko jeszcze, że szata graficzna jest bardzo staranna: dwubarwna okładka Wita Gawęckiego, a inicjały Leona Prauzińskiego."

*

„O Adolfa Nowaczyńskiego dla Pomorza". Tak zatytułowało „Słowo Pomorskie" recenzję swoją o „Warcie nad Wartą". I przypomina, że i Pomorze odgrywało niemałą rolę polityczną i naukową w dziejach Rzeczypospolitej.

„Już w XV wieku przodkowie nasi wystąpili z własną inicjatywą połączenia ziemi nadbałtyckiej z Polską i rozpoczęli walkę z ciemięzcą, którego płaszcz zdobiło znamię krzyżowca. Wiek XVI wydał reformatorów i kontrreformatorów, wydał Hozjuszów, Tiedemanów, Giesów... Czyżby wśród długich szeregów senatorów, biskupów i starostów od 1454 do 1772 roku nie znalazły się jednostki, zasłużone dla Polski, a całkowicie dziś zapomniane? Czyżby bogate archiwa Gdańska, Torunia, Chełmna, a też rodzinne Sczanieckich w Nawrze nie dostarczyły dostatecznych materiałów?"

I w konkluzji „Słowo Pomorskie" apeluje:

Może ktoś z młodych badaczy naukowych lub publicystów podejmie się tego, czego dla Wielkopolski dokonał znakomity pisarz? Praca wdzięczna i niezmiernie ciekawa.

„Może też wreszcie sam Nowaczyński zechciałby kiedyś zawitać na Pomorze? A warto by poszperać po archiwach i księgozbiorach."

Książka Nowaczyńskiego „Warta nad Wartą" w cenie zł 4,50 jest do nabycia w administracji pisma naszego oraz we wszystkich księgarniach.

jest zaufanie całego świata.

To właśnie zaufanie przemawia niezbicie za skutecznością Aspirin'y.

BAYER ASPIRIN'A

prawdziwa tylko ze znakiem krzyża »Bayera« Wyrabiana w kraju.

ng 52 455

Uczucie suchości w ustach rano

któż tego nie zna — a jak łatwo temu zapobiec! Użyjcie choć raz natychmiast po przebudzeniu się pasty do zębów Chlorodont. Chlorodont nie tylko czyści i odświeża, ale dzięki zawartości soli tlenowych pobudza gruczoły ślinowe do wzmożonej działalności, przez co powoduje naturalne czyszczenie jamy ustnej. Pamiętajcie więc zawsze:

Rano, jako pierwsze,
wieczorem, jako ostatnie

Tg 21 798

Reakcja przeciw komunizmowi

Wychodztwo nasze we Francji w szczególny sposób narażone jest na wywrotną propagandę komunistyczną. Agentury międzynarodówki moskiewskiej potworzyły specjalne kursy, gdzie kształcą na swych instruktorów naszych emigrantów, wysyłając ich następnie do większych skupień polskich we Francji i Belgii, by tam zakładali „jaczejki" komunistyczne. Agitatorzy ci po zakończeniu kursu również wysyłani są do Polski, jako reemigranci, by w kraju podsycać akcję wywrotową.

Niestety, akcja komunistyczna wśród naszych rodaków nie spotyka się z przeciwdziałaniem ze strony władz francuskich.

W ostatnich czasach z zadowoleniem możemy stwierdzić, że w wychodztwie naszym we Francji zaczyna się budzić zdrowa reakcja przeciwko komunizmowi. Przyczyniają się do tego przede wszystkim zjazdy towarzystw katolickich, jak na przykład ostatnio odbyty w Weziers — Notre Dame. Rezolucje przyjmowane na tych zjazdach stwierdzają nierozerwalną łączność idei katolickiej i polskiej, której wychodztwo tak samo jak i Polska zawdzięczają swoją siłę. (KAP)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Środa | Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Andrzej z Awelinu | Marcin b.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Ludomir | Spitosław

Słońca: wschód 7,03, zachód 16,09
Długość dnia 9 godzin 06 minut
Księżyca: wschód 12,25, zachód 22,12
Faza: 7 dzień po nowiu

Listopad
10
Środa

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Posłańcy: 15-60 i 28-36
Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeż. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świętokrz. 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej 50-35; Rynek Wildecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
Poczt. biuro zleceń: 49-28. Zegarynka: 07. Centr. międzym. 00. Inf. tel. 09. Biuro napr. 0". Inform. dworc. 67-41. Dw. autob. 67-19. Lotnisko 78-45

Woda w Warcie poziom —7 cm (średnia żeglowna + 1 m) temper. wody + 8,0

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Fr. Ratajczaka 12; — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; — Apt. Sapieżyńska, pl. Sapieżyński 1; — **Jeżyce:** Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica); — **Łazarz:** Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; — Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72; — **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3; — **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — **Górczyn:** Apt. Karpińskiego, ulica Marsz. Focha 158; — **Dębiec:** Apt. przy ul. Dębieckiej 6; — **Poznań-Wschód.** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53, — **Starołęka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 9 listopada 1927 r.

Straż pożarna otrzymała nową sikawkę motorową najnowszego systemu, zakupioną w Paryżu za cenę 4 tys. dolarów, maszyna, siły 60 HP w jednej minucie wyrzuca 1 200 litrów wody. — Łącznie z budową Domu Rzemieślniczego, Rada Miejska zatwierdziła uchwałę magistratu, którą miasto gwarantowało w wysokości 300 tysięcy złotych za pożyczkę Izby Rzemieślniczej w Banku Gospodarstwa Krajowego.

W Wielkopolsce przed 100 laty

Dnia 9 listopada 1837 r.

Królewskie ministerstwa spraw wewnętrznych i policji oraz finansów zatwierdziły dalsze pobieranie na rok 1838 dodatku 50 od sta do podatku od mielenia i rzezi w Poznaniu.

OSOBISTE

— * **Złote gody małżeńskie** obchodzą pp. Józef i Wiktoria z Poprawków Wojciechowscy, zamieszkali w Poznaniu przy ul. Marc. Mottego 12. Mszę św. na intencję jubilatów odprawi ks. Sibilski w sobotę, 13 bm. o godz. 7,30 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na św. Łazarzu.

— * **Ślub.** Dziś o godz. 9,45 w kościele parafialnym Bożego Ciała ks. Joachim Wolny pobłogosławił związek małżeński między urzędnikiem samorządowym p. Stanisławem Piotrem Domańskim z Włoszczowy, woj. kieleckie, i p. Zofią Marią Wituską z Poznania, bibliotekarką Biblioteki Raczyńskich. (pt.)

— * **Nowy kierownik wydziału śledczego.** W dniu dzisiejszym objął urzędowanie nowo mianowany kierownik wydziału śledczego Policji Państwowej na miasto Poznań, komisarz Stanisław Lichoniewicz, dotychczasowy kierownik wydziału śledczego w Gdyni. Mianowanie komisarza Lichoniewicza kierownikiem wydziału śledczego w Poznaniu, jak już donosiliśmy, nastąpiło w ubiegłym tygodniu. W dniu wczorajszym nastąpiło przejęcie agend wydziału śledczego przez nowego kierownika z rąk komisarza Laufera, który był pełniącym obowiązki kierownika wydziału śledczego od około miesiąca.

Kalarepa wagi przeszło 6 kg

Powyżej reprodukujemy fotografię olbrzymiej kalarepy wagi 6 1/4 kg, wyhodowanej w ogrodzie p. Antoniny Urbańskiej w Golęcinie (Poznań) przy ul. Nałęczowskiej 13.

Eksmisja żydowskich straganów

Dziś na rynku gnieźnieńskim zlikwidowano żydowskie stragany — Zuchwałe pogróżki Żyda Wiernika

Gniezno. (Tel. wł.). Donosiliśmy o tym, że zarząd Zrzeszenia Drobnych Kupców Chrześcijan w Gnieźnie wydzierżawił z dniem 4 listopada cały teren rynku gnieźnieńskiego od magistratu. Z tą chwilą zrzeszenie oddzierżawiać będzie miejsca tylko swoim członkom. Wszyscy zainteresowani, wystawiający swe stragany na rynku gnieźnieńskim, a nie będący członkami zrzeszenia, winni zgłosić się do związku celem uzyskania zezwolenia na wystawienie straganów.

Mimo to w dzisiejszy wtorek żydowscy straganiarze rozpostarli na rynku gnieźnieńskim swoje stragany z towarami, widocznie w tym mniemaniu, że zarządzenie magistratu gnieźnieńskiego wcale ich nie dotyczy. Na tym tle powstało na rynku pewne zaniepokojenie. Polecono usunąć żydowskich straganiarzy i pod osłoną policji Żydzi zaczęli zbierać swoje manatki i odwozić na wózkach. Jednak żydowski straganiarz Wirnik nie chciał się do tego żadną miarą zastosować. Demonstracyjnie rozłożył się na swoim straganie wzbraniając się go likwidować. Zaszła zatem potrzeba usunięcia opornego Żyda i doprowadzenia go do komisariatu policyjnego. Dzięki taktowi tutejszej policji odbyło się to w zupełnym spokoju. (br)

Gniezno. (Tel. wł.). W związku z dzisiejszą eksmisją żydowskich straganiarzy z rynku gnieźnieńskiego nasz korespondent miał możność po zlikwidowaniu żydowskich straganów rozmawiać z polskimi straganiarzami. Otóż straganiarz Cieśliński o jednym oku opowiadał, że w czasie likwidowania Żyd Wiernik odgrażał mu się wykłuciem drugiego oka. Sąsiedniej polskiej straganiarce p. Anderszowej odgrażał się, że wszystkich przeszkadzających mu w robieniu interesów powystrzela.

Kim jest właściwie Abraham Wiernik, który demonstracyjnie dziś przeszkadzał w likwidowaniu żydowskich straganów i odprowadzony został do komisariatu policyjnego? Otóż Abraham Wiernik z Gniezna za różne rozboje siedział w więzieniu już przeszło 18 lat. Zatem niebezpieczne pogróżki, wypowiadane przez Wiernika, z uwagi na jego bogatą przeszłość kryminalną mają pewne uzasadnienie. (br)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Wydział Lekarski Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk.** Zebranie odbędzie się w piątek 12 bm. o godz. 20 w sali Wykładowej Kliniki Dermatologicznej U. P. ul. Szkolna 14 (Szpital Miejski). Wykład dra Alfonsa Lorycha: „Omyłki radiologiczne schorzeń płucnych w zestawieniu z wynikami sekcyjnymi.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Krótkie są drogi nieuczciwości.** Kilkakrotnie już donieśliśmy o wypadkach wyjątkowej uczciwości. Dziś dowiadujemy się o wypadku, który świadczy ujemnie o znalazcy pieniędzy. Szczegóły są następujące: w dniu 3 bm. w gmachu głównego urzędu pocztowego przy ulicy Pocztowej krojczy p. Józef Góralski, mieszkający przy ul. Dominikańskiej 7, zgubił w natłoku 200 zł, które wypadły mu z książeczki. Gdy p. Góralski po zauważeniu zguby wrócił po kilku minutach na pocztę, pieniędzy już nie było. Zawiadomił jednak o zgubie wartownika pocztowego, urzędnika Stanisława Lota, który przypomniał sobie, iż widział, jak ktoś podnosił z ziemi pieniądze. Znalazca był mu z wyglądu znany i Lot wyraził przekonanie, że pozna on nieuczciwego znalazcę, gdyż przychodzi on częściej na pocztę. Podzielił się ze swym spostrzeżeniem z kolegą p. Ludwikiem Tyneckim. Istotnie też w trzy dni później nieznany znalazca zjawił się na poczcie. P. Tynecki wspólnie z p. Lotem przyczynili się do jego wylegitymowania. Nieuczciwy znalazca pod naporem takich faktów oddał znalezione pieniądze, które zamierzał sobie przywłaszczyć. P. Góralski otrzymał swą zgubę, której uzyskanie uratowało go tym bardziej, iż jest człowiekiem niezamożnym. Znalazca, który jest woźnym w pewnej instytucji, czuć się będzie zapewne bardzo zawstydzonym. (kl.)

— * **P. Władysław Kuźniewski,** bankowiec, zamieszkały w Poznaniu przy ul. Pamiątkowej 21 m. 8, prosi nas o zaznaczenie, że z Władysławem Kuźniewskim, b. urzędnikiem Banku Ludowego w Nekli, oskarżonym o nadużycie i defraudację, poza równobrzmiącym imieniem i nazwiskiem nie ma nic wspólnego.

RÓŻNE

— * **Kurs pociągów w czwartek.** Jak się dowiadujemy, w czwartek, dnia 11 listopada pociągi osobowe kursować będą tak, jak w dni świąteczne. (sk.)

— * **Licytacja znalezionych przedmiotów.** Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu podaje do wiadomości, że dnia 15 listopada rb. o godz. 9 odbędzie się w ekspedycji towarowej w Poznaniu licytacja znalezionych przedmiotów.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Rower porzucony na polu.** Na Kopaninie znaleziono w dniu 3 bm. rower, który złożono w komisariacie VI na Ostrorogu, do dyspozycji nieznanego właściciela. Jest to rower męski marki „Gloria" z numerem rejestracyjnym P. 59778. Do roweru przytroczona była teczka skórzana, w której wnętrzu był termos i gazety. Do ramy przywiązana była żelazna sztaba długości 50 cm. (kl)

— * **Kradzież pasów.** Jednej z ubiegłych nocy nieznani złoczyńcy zakradli się do stodoły rolnika Leona Cywińskiego z Rozstrzęchowic, w powiecie szubińskim. Łupem włamywaczy padło 10 skórzanych pasów zapędowych, stanowiących własność p. Leona Połczyńskiego z Palmierowa. (R-r.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Pobicie murarza na budowli.** Murarz Józef Rydian, mieszkający przy ul. Wierzbowej 3, zgłosił w komisariacie VI, że na budowli przy ul. Promienistej pobił go łopatą murarz Jan Bąkowski, mieszkający przy ul. Półwiejskiej 21. Bąkowski przeciął Rydianowi rękę i złamał kość lewego ramienia poniżej łokcia. Komisariat VI wszczął dochodzenia, mające na celu wyjaśnienie sprawy. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Uniewinnienie adwokata od zarzutu pochwalania przestępstwa.** W Sądzie Apelacyjnym toczył się proces przeciwko adwokatowi Kazimierzowi Koteckiemu z Gniezna, skazanemu wyrokiem tamtejszego Sądu Okręgowego za pochwalanie przestępstwa na 2 miesiące aresztu. — Adw. Kotecki był obrońcą z urzędu bezrobotnego Koperskiego, który ze skrajnej nędzy popełnił drobną kradzież leśną. W przemówieniu obrończym adw. Koteckiego w procesie przeciwko bezrobotnemu Koperskiemu dopatrzył się prokurator przestępstwa z art. 154 par. 1 k. k., który mówi: „Kto publicznie nawołuje do popełnienia przestępstwa, lub je pochwala, podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu" i wytoczył przeciwko adw. Koteckiemu akt oskarżenia. Sąd Apelacyjny wyrok Sądu Okręgowego po dokładnym rozpatrzeniu sprawy uchylił i uniewinnił adw. Koteckiego przyjmując, iż w przemówieniu jego nie było jakiegokolwiek uznania czy też gloryfikowania kradzieży, popełnianych przez bezrobotnych, lecz jedynie wyrażono pogląd, że kradzież popełniona ze skrajnej nędzy, może być w pewnej mierze usprawiedliwioną. (k.)

— * **Fałszywie oskarżyły.** Przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu toczyła się rozprawa przeciwko mieszkankom Rawicza Annie Adamczyk i Katarzynie Młodej, stojącym pod zarzutem fałszywego oskarżenia opiekuna społecznego w Rawiczu. Wiktora Lisa. Obie oskarżone dnia 9 stycznia rb. w piśmie, skierowanym do prokuratury Sądu Okręgowego w Ostrowie fałszywie oskarżyły Wiktora Lisa, że nakłaniał je do czynów niemoralnych. — Przeprowadzone dochodzenia wykazały bezpodstawność wniesionego pisma; wobec czego autorki pisma pociągnięto do odpowiedzialności karnej. Sąd Okręgowy w Lesznie skazał je na kary po 8 mies. więzienia za fałszywe oskarżenie. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził. (k.)

— * **Proces o zniesławienie.** W dniu 2 grudnia rb. przed Sądem Okręgowym w Poznaniu odbędzie się rozprawa prywatno-karna z oskarżenia mistrza piekarskiego p. Mariana Ludwiczaka przeciwko pp. Stanisławowi Zarniewiczowi i Piotrowi Kabacińskiemu, oskarżonym o zniesławienie, którego się mieli dopuścić w stosunku do oskarżyciela prywatnego w artykule zamieszczonym w „Ilustrowanym Ekspressie Codziennym" pt. „Skandaliczne występki cechmistrza piekarskiego w Poznaniu". Na rozprawę powołano

— * **Echa najechania samochodem.** W dniu 13 marca ub. roku w Jarocinie na Rynku odbywał się targ. W dniu tym z jednej z przyległych do Rynku ulic jechał samochodem Willi Becker. Skręcając na Rynek, wjechał między stragany, gdzie znajdowało się dużo ludzi i potrącił Elżbietę Kubiakową, która upadając, odniosła złamanie nogi. Po odbytej kuracji Kubiakowa wróciła ze szpitala kaleką i do dziś kuleje na złamaną nogę. Jako sprawcę tego trwałego kalectwa u Kubiakowej pociągnięto do odpowiedzialności karnej Willego Beckera. Sąd Okręgowy z Ostrowa na sesji wyjazdowej w Jarocinie oskarżonego Beckera uniewinnił. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrok ten uchylił i skazał Beckera na 3 miesiące aresztu, przy czym wykonanie kary zawiesił mu na przeciąg lat 2. (k.)

Kronika towarzyska

Na Święto Niepodległości do Warszawy. Delegatura Ligi Popierania Turystyki przypomina, że na dzień 11. bm. z okazji Święta Niepodległości organizuje pociąg popularny z Poznania do Warszawy. Cena karty kontrolnej wraz z kuponem upoważniającym do bezpłatnego zwiedzenia miasta Warszawy z przewodnikiem wynosi 12,50 zł — można je nabywać w kasach biletowych na dworcu oraz w biurach podróży Orbis i Wagons-Lits/Cook. Uczestnikom z prowincji przysługuje 50% ulga dojazdowa do Poznania w promieniu od 20 do 150 klm. Pociąg wyjeżdża z Poznania dnia 11. bm. o godz. 0,47, ze Swarzędza o godz. 1,09, z Kostrzyna o godz. 1,23, z Wrześni o godz. 1,59, ze Strzałkowa o godz. 2,12 — **Warszawa przyjazd o godz. 7,38.** Powrót do Poznania dnia 13. 11. o godz. 6,49.
zg 1409

Sekcja Misyjna przy I. Sodalicji Pań Miejskich urządza w czwartek, dn 11. bm., o godz. 5 w Continentalu „Rogala św. marcińskiego" połączonego z licznymi atrakcjami, na który uprzejmie zaprasza Zarząd.
zg 1 404

Restauracja w Hotelu Polonia Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę do zabaw i **pokoje klubowe** na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
Ng 50 297

Śp. ks. Marian Reinert

W Poznaniu zmarł nagle wczoraj wieczorem, po kąpieli, ks. Marian Reinert, wikariusz parafii św. Michała Archanioła. Zgon młodego kapłana, który od 1. 1. 1936 r. był wikariuszem parafii św. Michała, nastąpił prawdopodobnie na udar serca. Śp. ks. Marian Reinert liczył 29 lat i pochodził z Ostrowa Wielkopolskiego. R. i p.

Uroczystość św. Huberta w Wlkp. Stow. Myśliwskim

W sobotę wieczorem w lokalu p. Heyduckiego przy ul. Masztalarskiej zgromadzili się członkowie Wielkopolskiego Stowarzyszenia Myśliwskiego na uroczystości zorganizowanej ku czci patrona myśliwych św. Huberta.

Licznie zgromadzonych członków i gości powitał prezes Stowarzyszenia p. Kazimierz Tomaszewski, który podał wiadomości o wycieczce na międzynarodową wystawę łowiecką w Berlinie i poinformował zebranych o rozmiarach wystawy. Wystawione przez polskich myśliwych trofea zwracają powszechną uwagę i dumą polskich myśliwych jest, że Polska zajęła pierwsze miejsce w: rogaczach, łosiach, dzikach, wilkach, rysiach i żubrach.

Na członków Stowarzyszenia przyjęto pp.: Kazimierza Adamskiego, Witolda Bilażewskiego, Brunona Banaszaka, Antoniego Bartkowiaka, Wincentego Dobskiego, Gerharda Hofmeyera, kpt. Józefa Kopczyńskiego, dyr. Wincentego Kamińskiego, Rudolfa Kralla, Adolfa Liebicha, Stanisława Mielcarka, Czesława Małolopszego, Antoniego Mąkowskiego, Witolda Nowackiego, dyr. Zygmunta Nakulskiego, inż. Henryka Szymańskiego, Władysława Stachowiaka, Szczepana Śliwińskiego, inż. Emila Schnederaka, Stanisława Tuleckiego i Stefana Wyszyńskiego.

Wygłoszony podczas wieczoru przez prezesa Tomaszewskiego referat o św. Hubercie, jako patronie myśliwych, wywołał ożywioną dyskusję.

Podczas zgromadzenia odbyło się losowanie nagród dla członków. Nagrodę firmy „Stomil" zdobył p. St. Wyszyński, nagrodę p. St. Góreckiego — p. Edmund Semma, nagrodę p. Mieczysława Pogorzelskiego — p. Julian Debczyński. Nagrody zakładów amunicyjnych „Pocisk" otrzymali pp.: Zieliński, Szczotka, Nowacki, Liebich, Górecki, Szymkowiak, Krael i Piotrowski. Ofiarowaną dla prezesa Stowarzyszenia nagrodę w postaci 100 nabojów wylosował p. Mieczysław Pogorzelski. Obrazy ofiarowane przez zarząd otrzymali pp. Pietrzyński, Pasikowski, Pawłowski i Marczyński.

Wybrano też delegację z prezesem Tomaszewskim na czele, która udaje się na wystawę łowiecką do Berlina. Powierzono delegacji, by uzyskała filmy propagandowe z życia myśliwskiego celem wyświetlenia ich w miejscowych kinoteatrach.

Wieczór zakończyła wspólna kolacja i pogawędka, która zbliżyła brać spod zielonego sztandaru (kl.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **BUK.** W ub. niedzielę obchodził miejscowy oddział KSM ż. 10-lecie swego istnienia. Obchód rozpoczęto uroczystym nabożeństwem przed cudownym obrazem M. Boskiej Bukowskiej, odprawionym przez asystenta paraf. oddziałów KSM ż. ks. M. Kwiatkowskiego. Płomienne kazanie wygłosił ks. prob. Kuliszak. Po nabożeństwie odbyła się defilada, a następnie uroczysta akademia w sali parafialnej. Wśród urozmaiconego programu popisami muzyczno-wokalnymi wygłosiła treściwy referat p. dyr. Ozdowska z Poznania. Sprawozdanie z 10-letniej żywotnej i wytężonej pracy w służbie dla Boga i Ojczyzny wygłosiła prezeska p. Wiktoria Górczakówna, córka b. posła p. Górczaka. W dowód położonych zasług rozdano szereg dyplomów druhnom i paniom współpracującym. Honorowymi członkami mianowani zostali: ks. prob. Kuliszak i b. asystent ks. Stan Michalak z Poznania. W czasie akademii kilkakrotnie podnoszono wyrobienie organizacyjne jubilatki, która już dwukrotnie w związkowym konkursie obowiązkowości zdobyła I nagrodę otrzymując piękny sztandar wędrowny i wspaniałe nagrody. Pieśnią „Hej do apelu" i życzeniem zdobycia po raz trzeci I miejsca i otrzymania sztandaru związkowego na własność zakończono akademię. — W obchodzie wzięło udział, poza licznymi b. ks. asystentami z założycielem ks. prob. Waraczewskim z Ostroroga na czele 20 bratnich oddziałów z bliska i z daleka. (bm)

— * **INOWROCŁAW.** „Żołnierz nasz przyjaciel i obrońca" — takie hasło patronowało akademii P. B. K. w Inowrocławiu. Akademię rozpoczął występ orkiestry wojskowej, po czym przemówienie o zadaniach P. B. K. wygłosił ks. kpt. Żmikowski. Po przemówieniu orkiestra odegrała poloneza Kurpińskiego i wiązankę Moniuszki. Podczas koncertu łobuzeria urządziła „kocią muzykę" z gwizdów i karczemnych krzyków. Taka atmosfera panowała również podczas deklamacji i inscenizacji pt. „List matki do syna i syna do matki". Akademia była starannie opracowana, lecz banda uliczników popsuła swym zachowaniem całkowity efekt. Fakty, jakie zachodzą na akademiach w Inowrocławiu, napawają wszystkich goryczą i lękiem, że już do tego stopnia nastąpiło zdziczenie kulturalne szerokich mas młodzieży. Udział w akademii starszego społeczeństwa i inteligencji był niestety znikomy. (ik)

— * **INOWROCŁAW.** Nieznana i pomysłowa oszustka wpadła na dobry środek zarobkowania. Wchodziła do sklepów spożywczych i tam zabierała towar na rachunek siostry Marii, przełożonej Ochronki przy ul. Poznańskiej. Pomysłowa oszustka nabrała w ten sposób kilku kupców.

— Zuchwałego włamania dokonali nieznani sprawcy do mieszkania St. Mikołajczaka przy ul. Wałowej nr 12. Włamywacze korzystając z nieobecności domowników wyłamali drzwi, weszli do mieszkania i po splądrowaniu dokonali kradzieży pierzyn i bielizny wartości 500 zł. Policja prowadzi energiczne śledztwo.

— W pobliskich Chlewiskach zamieszkuje 100-letni starzec Jan Matuszewski ur. 15. 10. 1837 r. w Melankowie pow. chełmińskiego. Na Kujawy przybył w roku 1877, jako stangret do majątku. Po rozparcelowaniu majątku nabył ziemię. Matuszewski cieszy się dobrym zdrowiem i pełną pamięcią.

— Złote gody małżeńskie obchodzili ub. niedzieli pp. Kościelni z Inowrocławia przy ulicy Przypadek.

— Z początkiem grudnia organizuje się w Inowrocławiu kursy mistrzowskie dla wszystkich zawodów. Zgłoszenia przyjmuje p. K. Lewandowski, Rynek 16.

— W ub. niedzieli odbyło się konstytucyjne zebranie Związku b. Piątaków. Zebraniu przewodniczył por. Gutowski. Cele i zadania Związku przedstawił mjr. Kaźmierczak. Do zarządu Związku weszli pp.: mjr. Kaźmierczak — prezes, kpt. Mikołajczak, por. Wesołowski, por. Piotrowski z Barcina, por. Lipczyński z Pakości, i Drogowski z Inowrocławia; do komisji rewizyjnej weszli pp.: Musiałkiewicz, Roloff i Kujawa. Sąd honorowy tworzą pp.: adw. Chrzanowski z Bydgoszczy not. Mielcarek z Gniezna oraz sędzia Krzymiński z Warszawy. Do zarządu Koła Inowrocław weszli pp.: por. Żurkowski — prezes, Lewandowski, Lenartowski i Trzciński — jako członkowie oraz pp.: Poziomka i Rogatka — jako zastępcy. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Wł. Lewandowski, Fabiszewski, Radziński oraz Binkowski i Matuszak jako zastępcy. (ik)

— * **JAROCIN.** W ub. tygodniu w godzinach nocnych dokonano zuchwałego włamania do zabudowań Józefa Sosny w Łowężnach. Niewykryci dotychczas zamaskowani sprawcy wtargnęli za pomocą przystawionej drabiny, oknem na strych, a stąd do sypialni 16-letniej córki Jadwigi. Przebudzoną dziewczynę steroryzowali rewolwerami zmuszając ją do zachowania spokoju, po czym zabrali pierzynę i dwie poduszki i zniknęli z łupem w ciemnościach nocy. Policja prowadzi pod osobistym kierownictwem p. aspiranta Łuczaja energiczne dochodzenia celem ujawnienia sprawców rozboju.

— Przeprowadzona w ub. niedzielę zbiórka uliczna na Akcję Katolicką przyniosła 148,04 zł dochodu. (jp)

POGODA

POZNAŃ, 9 listopada 1937.

Temperatura 7 godz. + 9,1 13 godz. + 7,6.

Ciśnienie
7 godz. 752,7 mm. umiarkow.
13 godz. 750,5 mm.
tendencja barom.: ciśnienie spada

Zachmurzenie
7 godz. pochmurno, mgła
13 godz. pochmurno

Wiatr
7 godz. kierunek zachodni, szybk. 5 m/sek.
13 godz. kierunek południ.-wsch. szybk. 7 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 1,0 mm., rodzaj opadu: deszcz.

Temperatura w dniu 8 listopada rb. była:
najwyższa + 10,2 o godz. 16
najniższa + 8,7 o godz. 3

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Szybko zmieniające się zachmurzenie, znaczne ochłodzenie aż do lekkich przymrozków w nocy ze środy na czwartek.

Samobójstwo kupca w celi aresztanckiej

Inowrocław (ik). Niesamowity wypadek zdarzył się w ub. niedzielę w Inowrocławiu. Doprowadzony do aresztu kupiec Stanisław Poradzewski, lat 33, pozbawił się życia wieszając się w celi.

Dotychczasowe śledztwo policyjne wykazało, że denat w nocy na niedzielę przebywał w nocnym lokalu „Adria" przy ul. Toruńskiej, gdzie w towarzystwie raczył się obficie alkoholem. W pewnym momencie Poradzewski, podniecony trunkami, wszczął awanturę i został poturbowany. Gospodarz lokalu znając dobrze denata umieścił go w osobnym pokoju, aby wytrzeźwiał. Poradzewski bez palta i kapelusza uciekł z pokoju oknem i około godz. 8 kompletnie pijany znalazł się przed budynkiem magistrackim. Zachowaniem swym wywołał duże zbiegowisko. Zawiadomiona o tym policja chciała go odstawić do domu, lecz Poradzewski wzbraniał się podać swego adresu, wobec czego policja zamknęła go w areszcie policyjnym aż do wytrzeźwienia.

Około godz. 11 do komisariatu przybyła żona denata i dyżurny policjant proponował jej zabranie męża do domu, na co Poradzewska odpowiedziała, iż uczyni to około godz. 13, gdy się zmniejszy ruch na ulicy. O godz. 11 Poradzewski spał jeszcze spokojnie na pryczy. O godz. 13 oczom policjanta, żony i szwagra ukazał się makabryczny widok: na podłodze celi leżał martwy Poradzewski, który powiesił się na rękawie własnej koszuli, przywiązanej do okna celi. Przyczyny desperackiego kroku są na razie nieznane.

— * **KROTOSZYN.** Powitanie ks. proboszcza Stefana Ogrodowskiego, któremu władza duchowna oddała w zarząd kościoły parafialne św. Jana Chrzciciela i św św. Piotra i Pawła w Krotoszynie, miało przebieg niezwykle serdeczny i dało okazję do zamanifestowania przywiązania do kościoła. Ks. proboszcz przyjechał do Krotoszyna koleją w niedzielę 7 bm. po południu. Na dworcu oczekiwała go delegacja, a miejscowe stowarzyszenia tak świeckie jak i Akcji Katolickiej oraz bractwa kościelne utworzyły szpaler od wylotu ulicy Rynkowej do ratusza. Rynek zaległy niezliczone tłumy wiernych. Przed ratuszem ustawiły się poczty sztandarowe wszelkich organizacyj. Tam też p. burmistrz Tadeusz Fenrych, imieniem miasta w serecznych słowach powitał ks. proboszcza, zapewniając go, że miasto Krotoszyn, ofiarowane Najświetszemu Sercu Jezusowemu, zawsze wierne będzie ideałom chrześcijańskim a w ciężkiej pracy duszpasterskiej chętnie mu dopomoże. — Przemawiali jeszcze dr Krzywański imieniem Rady Parafialnej i dr Kolasiński imieniem Akcji Katolickiej, po czym w uroczystej procesji wprowadzono czcigodnego duszpasterza do rzęsiście oświetlonego kościoła farnego. Wkraczający w mury kościelne orszak powitał śpiewem Chór kościelny. Głęboko wzruszony przemówił z ambony ks. prob. Ogrodowski, dziękując za tak serdeczne przyjęcie. Nabożeństwo do Najświętszego Serca Jezusowego i błogosławieństwo Przenajświętszym Sakramentem było zakończeniem tej pięknej w dziejach naszej parafii uroczystości.

— W ub. sobotę odbył się tu pogrzeb urzędnika szpitala miejskiego śp. Mariana Chmielewskiego, zasłużonego powstańca wielkopolskiego i więźnia ideowego. W pogrzebie wzięła również udział delegacja miejscowego Koła Stronnictwa Narodowego, którego Zmarły był długoletnim członkiem. (jk)

— * **LESZNO.** Przed komisją w Poznaniu złożył w ubiegłym tygodniu egzamin mistrzowski w zawodzie koszykarskim p. Edmund Tuliszka.

— Nieznani sprawcy dokonali włamania do zakładu fryzjerskiego Grypczyńskiego przy ul. Leszczyńskich. Pozory wskazują na to, że celem włamywaczy był obok położony lokal restauracyjny Cz. Ratajczaka, w którym włamywacze spodziewali się znaleźć znaczniejsze zapasy towaru, przygotowanego na dzień wielkiego targu. Po wyjściu do fryzjerni odsunęli złodzieje toaletę i lustro zasłaniające drzwi wiodące do restauracji, których jednak nie zdołali otworzyć. Prawdopodobnie zostali oni spłoszeni. Zabrali jedynie 3 brzytwy. (rl)

— * **MIĘDZYCHÓD.** Wydział Powiatowy przeniósł swe biura z ul. Słowackiego do gmachu Starostwa.

— Kat. Stow. Młodzieży m. urządza 3-dniowe rekolekcje (od 11 do 13 bm.) dla młodzieży męskiej wszystkich organizacyj. Nauki rekolekcyjne w kościele paraf. wygłaszać będą miejscowi księża i to: w czwartek o godz. 19, w piątek i sobotę od 16 do 19 po czym spowiedź św.

— W Sierakowie w obwodzie rybackim p. Olewskiego złowiono nieznany okaz ryby długości 12 cm o głowie podobnej do żaby, z oczyma wystającym na długich łodygach. Z tylnej części głowy wyrastają 4 pletwy czarne w rodzaju wachlarza. O ciekawym połowie powiadomiono władze wojewódzkie. (mw)

— * **OBORNIKI.** Chór kościelny św. Cecylii obchodził 7 bm. uroczystość 20-lecia istnienia. Po solennym nabożeństwie odbyło się uroczyste zebranie. Chór odśpiewał „Christe Rex". Referat o śpiewie, obrazujący zarazem prace i zasługi Chóru w służbie dla pieśni Bożej, wygłosił wicepatron ks. Hełka. Chór założony został w 1917 r. przez ówczesnego ks. proboszcza śp. Jaraczewskiego i ks. wik. Jasika. Chór spełnia całkowicie swe szczytne zadania. Dowodem tego są liczne nagrody zdobywane na zjazdach, m. in. puchar, zdobyty w Szamotułach. Z kolei odczytano nadesłane telegramy gratulacyjne. Śpiew chóru gregoriańskiego zakończył zebranie. Wieczorem odbył się koncert chóru.

— Z ramienia Powiat. Tow. Kółek Rolniczych odbył się w ub. niedzielę w Strzelnicy Bractwa Kurkowego powiatowy pokaz prac zespołów młodzieży przysposobienia rolniczego. — Otwarcia pokazu eksponatów dokonał w obecności przedstawicieli władz, kółek rolniczych, młodzieży i obywatelstwa — starosta powiatowy p. Jan Kozłowski. Wystawę zwiedziło około 500 osób. Bezpośrednio po zamknięciu pokazu prac odbyło się w sali Strzelnicy zebranie. Słowo wstępne wygłosił p. Kozubski z Uścikowa. Nagrody zespołowe otrzymali I zespół Kiszewo, II Przecław, III Sierakówko. Wydano także liczne nagrody indywidualne młodzieży przysp. rolniczego. Z kolei nastąpiły referaty konkursisty i przodownika. Mówcy stwierdzili, że produkcja rolnicza w Polsce może się podnieść — wykazał to dobitnie urządzony pokaz prac, lecz wszystko zależy wyłącznie od zrozumienia, dobrej woli i samej uprawy. (sto)

— * **OSTRÓW.** Powstał tu ostatnio zespół hodowlany przy Sekcji Gospodarczej Rodziny Kolejowej. Celem tego zespołu jest zrzeszenie wszystkich pracowników kolejowych, mających zamiłowanie do hodowli drobiu i królików oraz podniesienie częściowo u nas zaniedbanej gałęzi gospodarstwa domowego do należytego poziomu. Kierownikiem zespołu wybrano p. Grosska, a sekretarzem p. Niesobskiego.

— W Wielowsi poświęcił ks. prob. Sworowski z Ołoboku krzyż przydrożny.

— Introdukcja ks. prob. Sylwestra Koniecznego, jako duszpasterza parafii w Chynowie, powiat ostrowski, odbyła się w ub. niedzielę. Uroczystości tej dokonał ks. dziekan Piszczygłowa. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. proboszcz Sworowski z Ołoboka. Po południu odbyła się akademia dla uczczenia nowego proboszcza. Nowo wprowadzony w urząd ks. prob. Konieczny w ciągu roku pobytu swego w Chynowie wybudował piękną świątynię w miejsce starego i zniszczonego kościółka. Ks. prob. Konieczny przybył do Chynowy z Ostrzeszowa, gdzie był wikariuszem i prefektem. (os)

— * **RAWICZ.** Papieskie Dzieło św. Dziec. Pana Jezusa w Rawiczu urządziło w ub. niedzielę w sali strzelnicy wentę dla dzieci, na której odegrano 2-aktówkę pt.: „Sierota Zi-Kawi".

— Zakończenie kursu bibliotekarek i bibliotekarzy TCL odbyło się w ub. niedzielę. Kurs ukończyło 60 osób z Rawicza i powiatu rawickiego. Po uroczystości odbył się wiec oświatowy.

— Pow. Kom. P. W. w Rawiczu organizuje na strzelnicy WF i PW zawody strzeleckie z kbk. sportowego o mistrzostwo miasta Rawicza.

— Z powodu zwiększonej frekwencji biblioteka TCL jest czynna w poniedziałki, środy i piątki od 17 do 18.30. Należy podkreślić, iż zarząd czytelni powiększył w ciągu września i października swój księgozbiór o przeszło 100 tomów oraz wydał nowy katalog, obejmujący wszystkie książki czytelni.

— Na samolot „Rawicz" zebrano dotąd sumę 18 074.26 zł. (rs)

— * **SKOKI.** Tuż przy wjeździe do Skoków od strony Poznania, nad rzeczką Wełnianką, staraniem miejscowego proboszcza ks. Echausta oraz Rady Kościelnej stanęła okazała figura Pana Jezusa, dźwigającego krzyż. Figurę postawiono na skraju dziedzińca kościelnego, na miejscu dawniejszej dzwonnicy, którą rozebrano, a dzwony przeniesiono do wieży kościelnej. Figura stanęła dzięki dużej ofiarności parafian. W ub. niedzielę po uroczystej sumie, w której wzięły udział poczty sztandarowe organizacyj społecznych Skoków i pobliskiego Roszkowa, odbyło się poświęcenie figury. Wobec licznie zgromadzonych parafian piękne, okolicznościowe przemówienie wygłosił ks. prob. Echaust, który następnie dokonał aktu poświęcenia. Przy sposobności zaznaczyć należy, że ks. prob. Echaust, mimo stosunkowo krótkiego pobytu na tutejszym probostwie, dokonał już budowy dwóch wież kościelnych, w których obecnie zawieszono dzwony, poza tym kościół zyskał nową szatę, gdyż został cały otynkowany, a ostatnio dzięki jego staraniom postawiono okazałą figurę. (ss)

Piękna figura Chrystusa w Skokach

Nieudałe wyprawy złodziejskie

Stróż odrąbał włamywaczowi dłoń z czterema palcami — Inny stróż zastrzelił na miejscu złodzieja

Mogilno (rój) W Słaboszewie do zabudowań probostwa wtargnęło późnym wieczorem kilku nieznanych osobników celem dokonania kradzieży. Udali się oni do ogrodu, gdzie porozrywali kószki i ule z pszczołami wybierając miód. W dalszym ciągu usiłowali się włamać do chlewa, aby stamtąd skraść świnie i drób. Przepiłowali zatem zamek w drzwiach chlewa, ponieważ jednak drzwi były zamknięte od wewnątrz na hak, jeden ze złodziei włożył rękę w otwór, ażeby podważyć hak. W tej chwili znajdujący się w chlewie stróż silnym ciosem siekiery odciął włamywaczowi pół dłoni wraz z czterema palcami. Sprawca z przeraźliwym jękiem zbiegł, a z nim i drudzy włamywacze, stróż natomiast doniósł o zajściu ks. proboszczowi oraz zaalarmował domowników.

O tej niebywałej wyprawie złodziejskiej zawiadomiono policję, która jest już na tropie pechowego włamywacza z odciętą ręką.

*

Onegdaj o godz. 1 w nocy do śpichrza majętności Leszcze włamało się trzech osobników przez dach.

W chwili, gdy złodzieje wybili otwór w dachu i weszli do środka, zauważył ich stróż nocny Antoni Miła, który wezwał włamywaczy do opuszczenia terenu podwórzowego. Po zeskoczeniu z dachu dwóch złodziei rzuciło się do ucieczki, trzeci zaś biegł w kierunku stróża, który widząc groźną postawę złodzieja wystrzelił doń i zabił go na miejscu.

Jak się okazało, zastrzelonym jest znany złodziej Leon Niewiadomski ze Żyglina, pow. nieszawskiego. Zwłoki zastrzelonego zabezpieczono do czasu przybycia komisji sądowo-lekarskiej, a za zbiegłymi włamywaczami policja wdrożyła pościg.

Z POMORZA

— * **GRUDZIĄDZ.** Jak swego czasu donosiliśmy, dokonano w tut. rzeźni miejsk. w drugie święto wielkanocne uboju 33 sztuk bydła, należącego do żydowskiego handlarza Fritmana. W związku z tym wytoczona została dyr. rzeźni Grajewskiemu sprawa karna z par. 290 k. k. Rozprawa sądowa została na wniosek prokuratora odroczona celem powołania na świadków wiceprezydenta miasta Michałowskiego i kasjera rzeźni Nogi.

— „Kurier Poznański" (wydanie wieczorne), jak i „Orędownik" nadchodzi do Grudziądza już tego samego dnia wieczorem o godz. 19. Można więc nabyć oba dzienniki w tym czasie na stacji kolejowej w kiosku „Ruchu", a w mieście w lokalu p. Borowczyka przy ul. Mickiewicza.

— * **WEJHEROWO.** W przyszłym roku Zarząd Główny TCL w Poznaniu urządza na resztówce Bolszewo pod Wejherowem Uniwersytet Ludowy w dwóch kursach: 5-miesięczny kurs dla młodzieży męskiej, a 4-miesięczny dla młodzieży żeńskiej. (gn)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na Fundusz śp. podróżnika Kazimierza Nowaka

Grono Tadeuszów	3,90 zł
Firma R. Barcikowski	38,30 „
Kaczmarek	5,— „
razem z poprz. pokwitowanymi	**574,40 zł**

Na pogorzelców wsi Roszki-Ziemaki

Kaczmarek	5,— zł
Zebrane przez p. Męcnerównę Julię i Śpiewakównę Matyldę wśród członkiń N. O. K. w Mesznej	6,30 „
razem z poprz. pokwitowanymi	**67,10 zł**

Na pomnik Serca Jezusowego: A. P., Poznań 5,—, razem z poprzednio pokwitowanymi 22,— zł.

Jarmarki

— * **ODOLANÓW.** W czwartek 18 bm. odbędzie się w Odolanowie jarmark na konie, bydło i świnie.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 8 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Rolnik dyplomowany, posiedz. ziemski Wilhelm Klinksiek w Rybitwach, pow. gnieźnieński, i Hildegarda Netzband; owdowiały lekarz dr med. Ignacy Zimniak we Wronkach, pow. szamotulski, i Maria Pepińska; sekretarz administracyjny Izby Skarbowej Lech Bajer i referendarz Urzędu Skarbow. Zofia Glapianka w Wolsztynie; fryzjer Florian Zieliński i Jadwiga Cwojdzińska; ślusarz Józef Lewandowski i Zofia Dudkówna, oboje w Żninie; robotnik Piotr Mielcarek i pracownica domowa Zofia Różek; robotnik Czesław Sroka i owdowiała Helena Szuka vel Szczuka z domu Dybizbańska; murarz Edward Lindemann w Grodzisku, pow. nowotomyski, i Florentyna Chwaliszanka w Wiosce-Mielęcinek, pow. wolsztyński; urzędnik wydziału powiatowego Wacław Blicharski i fryzjerka Helena Kuraszykówna w Zabikowie, pow. poznański; owdowiały mistrz krawiecki Antoni Skrzypek i owdowiała Stanisława Skonieczna z domu Ratke oboje w Ostrowie Wlkp.; czeladnik obuwniczy Stanisław Wawrzyniak w Ostrowie Wlkp., i Stanisława Grzegorowska w Jankowie Przygodzkim pow. ostrowski; ślusarz maszynowy Tadeusz Płotkowiak i Pelagia Staszewska; tokarz Ludwik Kaczmarek i Cecylia Stefańska; woźny Kazimierz Jankowski i Julia Zamostna; robotnik Władysław Malinowski i pracownica Helena Fischbachówna; szewc Stefan Schmidt i Maria Kędziera.

Zgony

Dnia 9 bm. zapisano następujące zgony:

Taube Asch z domu Druker, wdowa, 70 lat; Jadwiga Kohte z domu Michalska, 43 lata, zam. w Ostrowie Wlkp.; Leonarda Konkiewiczówna, uczennica szkolna 13 lat; Jadwiga Zaworska z domu Kasprzykówna 53 lata; Stanisław Kucnerowicz, emerytowany sekretarz miejski, 57 lat; Oskar Wojtkiewicz, właściciel domu, 83 lata.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

CO SŁYCHAĆ U POETÓW?

Poetyckie pory roku — Żniwa na Boże Narodzenie — Jakoś nie słychać o przygotowaniach do zbiorów — Ze Śląska Cieszyńskiego — Ale po stronie czeskiej — Trzy tysiące egzemplarzy — Debiut — „Pięciokłos" — Muszki i muchy — Obrachunek jesieni.

Przegląd wydarzeń na froncie poetyckim nie nastręcza większych trudności. Wiosna była raczej wodnista. Spłynęło kilka rzek wierszy, bez śladu, w zapomnienie, nic z nich nie zostanie. Lato, jak zwykle, zupełnie suche i całkowicie nieurodzajne. Jesień odznacza się również ciszą przedżniwną, gdyż żniwa poetyckie przypadają zazwyczaj na czas Bożego Narodzenia. Lecz w tym roku jesień przechodzi bez zapowiedzi żniw. Zanosi się na nieurodzaj. Rozglądając się po dziedzinach poetów, nie postrzegamy poważniejszych przygotowań do zbiorów. Jeden nam tylko obiecuje jakieś nadzwyczajne „skumbrie w tomacie": K. I. Gałczyński. Zdarza się w tej dziedzinie, że zbiór z jednego pola wystarcza za całe żniwa.

*

Na razie spójrzmy na to, co przyniosła jesienna cisza.

Przede wszystkim udany debiut, tym ciekawszy, że śląski. Jak wiadomo, Śląsk nie posiadał właściwego przedstawiciela w „okolicy poetów". Obecnie wszedł tam z godnością Paweł Kubisz ze Śląska Cieszyńskiego, mieszkający jednak za kordonem, w Czechosłowacji. Jego „Przednówek", wydany w Czeskim Cieszynie, pisany całkowicie gwarą śląską, otwiera w całym tego słowa znaczeniu współczesną poezję śląską. Nie jest to wprawdzie poezja wolna od artystycznych zagmatwań, a nawet gwara, zbyt programowo tam wprowadzona, wyraźnie jej szkodzi. Nie mniej jednak Paweł Kubisz jest poetą samoistnym, a jego „Przednówek" pewnie wstępem do urodzajnego okresu żniw. „Przednówek" jest jedną z najpiękniej wydanych książek i przynosi zaszczyt Śląskiemu Związkowi Literacko-Artystycznemu w Czechosłowacji. Egzotycznie dla nas brzmi nakład: trzy tysiące egzemplarzy. Czy to możliwe? U nas, w kraju, drukuje się przeciętnie trzysta, a dziesiątą część nakładu rozsprzedaje się. Szczęść Boże tym trzem tysiącom, oby i u nas tak pięknie było!

A gdy już mowa o pierwszyźnie, to podkreślić należy całkowicie wytrzymany i harmonijny pod względem artystycznym debiut Stefana Gołębiowskiego: „Kłos słońca". Komu obrzydła poezja „eksperymentalna", ciężka, nieuchwytna, niezrozumiała i dziwaczna, niech weźmie z ufnością tę książeczkę, a nabierze znów zaufania do czarodziejstwa wierszy. To nowoczesny Lenartowicz podaje nam nie kłos, lecz złoty kubek słońca.

*

Nie wywołuje poważniejszych oddźwięków w krytyce zbiorowe wydanie poezyj Edwarda Kozikowskiego: „Pięciokłos". Pięć dawnych, przeważnie wyczerpanych tomów w jednej księdze: plon życia poety. Poezje Kozikowskiego zasługują na poważny rozbiór krytyczny. I właśnie zjawia się sposobność. Jaka szkoda, że poezja polska nie posiada własnego organu. W obecnych warunkach trudno marzyć, by krytyka mogła spełniać należycie wszystkie zadania z zakresu bieżących zagadnień poetyckich.

Dużo za to szczęścia mają „Krystalizacje" Jasnorzewskiej (Pawlikowskiej). Mam wrażenie, że krytycy przedziwnie ułatwili sobie zadanie. Jasnorzewska pisze o Safonie, ale dlaczego odrazu ogłaszać poetkę polską Safoną? Liczne tomiki Jasnorzewskiej przynoszą od lat niezmierny wynik: wdzięczne cacka robione z talentem i nie bez lekkomyślności. Tak było w okresie „Niebieskich migdałów", tak to i pozostało. Słusznie ktoś zauważył, że wiersze Jasnorzewskiej posiadają wdzięk muszek w bursztynie. Lecz w alchemii poetki nieraz powstaje zawikłanie, i oto wśród kolekcji bursztynów z muszkami spotykamy ciastka z muszkami. Jakaś myśl doktrynerska i powierzchowna formuje się w prozaiczną muchę — i tak już zostaje. Takie są w nowym zbiorze wiersze o słońcu, zresztą wynagrodzone sowicie przez akwatyki i erotyki.

Tak przedstawia się jesień obecna w dziedzinie poezji. Skromnie lecz dobrze.

Stanisław Czernik.

Z CIEKAWYCH KSIĄŻEK

„PRAECEPTA PRAEFECTI"

„Uwadze małych i wielkich szefów" poświęcił dr Kazimierz Władysław Kumaniecki, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego tę niewielką książeczkę*), którą powinni przeczytać i pierwsi i drudzy. Przez trzydzieści lat kierowania drugimi na przeróżnych stanowiskach — od szefa biura statystycznego w magistracie krakowskim i od komendanta wojskowego stacji krakowskiej w czasie wojny, aż do ministra — poczynił krakowski uczony rozmaite doświadczenia, które przemyślał, sok z nich niejako wycisnął i innym przedłożył — a dużo jest tych innych, jako że każdy niemal staje się z czasem tym, co Homer określał słowami „aneks andron" — „wódz mężów"; jest to rola, która ma swój niezmienny psychologiczny scenariusz wszędzie, bez względu na to czy odgrywa się ją na czele żołnierzy, czy na czele woźnych, za kulisami teatru czy w gabinecie dyrektora banku, czy przy pulpicie kapelmistrza. Wszędzie, gdzie człowiek rządzi ludźmi i jest odpowiedzialny za nich, za siebie i za wynik roboty.

*

Z pozoru możnaby odnieść głębokie uwagi dr Kumanieckiego do stosunku między szefem a podwładnym w pracy urzędowej, biurowej, lecz byłoby to omyłką. Biurokracją zajmuje się autor osobno i przerosty jej traktuje tak bezlitośnie, jak na to zasługują. Ale psychiczne cechy — raczej zboczenia — biurokracji zakradają się wszędzie, gdzie jakiś człowiek czy jakaś zbiorowość ludzka ma jakąś władzę. Są biurokraci pieczątek pocztowych, ale i biurokraci karabinu, biurokraci warsztatu szewskiego i katedry uniwersyteckiej. Biurokracja — nie jest stanem społecznym, ale stanem psychicznym. Dr Kumaniecki bardzo interesująco wykazuje, jak rozumny szef wady jej usuwa, a pewne dobre właściwości spożytkowuje. „Biurokraci — powiada — powinni być myślącym instrumentem w ręku rozumnego szefa, a nie nieuświadomiony szef narzędziem w rękach biurokracji". Przypomina mi się słynna ongi anegdota o Dunajewskim, gdy z profesora uniwersytetu został ministrem skarbu w Austrii, w tym „kraju rządzonym przez szefów sekcji", jak się wówczas mawiało. Wiedeńscy szefowie sekcji myśleli, że będą rządzić profesorem-nowicjuszem. Siedzieli przecież po ćwierć wieku w tym ministerstwie, do którego on wszedł wczoraj. Że tak nie będzie, przekonali się rychło, gdy jeden z nich wysoko na dworze ustosunkowany, przeciwstawił się pewnemu zarządzeniu ministra i zagroził podaniem się do dymisji. Dunajewski, zamiast się uląc i cofnąć, kazał mu podanie o dymisję napisać; sam również do dymisji się podał i natychmiast oba podania cesarzowi przedłożył, żądając aby przyjął tylko jedno, albo drugie. Dymisję ku powszechnemu zdumieniu i przerażeniu dostał — szef sekcji i odtąd żaden wiedeński dygnitarz nie sprzeciwił się nowemu ministrowi. Energii i charakteru „anaks andron" nigdy za dużo mieć nie może. A gdy ma pewną porcję, napewno zwycięży i nawet z biurokratów zrobi ludzi użytecznych.

*

Książeczka ta liczy ledwie 33 stronice, lecz jest w materiał tak bogatą, a napisana została tak zwartym, chociaż jasnym językiem, że o streszczeniu jej trudno by pomyśleć. Kto ją przeczyta, znajdzie wiele do przemyślenia nawet bez względu na to, czy jest podwładnym, czy szefem. Sferę podwładnych traktuje dr Kumaniecki obszernie przedstawiając najprzeróżniejsze typy: od pochlebcy i donosiciela do ideowego doktrynera, i od karierowicza do „spychacza" i realnego ideowca, który to typ nie jest, zaiste, najczęstszym. Ale na nim to właśnie oprze się — powiada autor — szef rozumny i światły, bo w ten sposób „stworzy sobie żywy a potężny ośrodek moralny, którego sednem są sumienie i honor".

„Przeciwieństwo stanowią pochlebcy i donosiciele, którzy pozornie wydają się użyteczni, w istocie zaś szerzą dokoła szkody, bo „szef wie to tylko, na czem donosicielowi zależy, ale, co gorsza jeszcze, wie tylko tak, jak tego chce jego informator". W atmosferze donosicielstwa nie ma miejsca dla honoru, ani dla godności ludzkiej, a tym mniej nie ma go dla fachowości, dla ofiarności i dla dżentelmeństwa, a to są dopiero wartości, na których szef może się oprzeć, aby stworzyć zdrową budowę zbiorowej współpracy. „Aby jednak to rozumieć i tak postąpić, sam szef musi być równie ofiarny i musi być dżentelmenem" — dodaje zaraz autor, w słusznym i wysoce moralnym przekonaniu, że wszystkiego tego, czego się żąda od drugich, trzeba nasamprzód żądać od siebie.

„Praecepta praefecti", z praktyki polskiej zaczerpnięte, zawierają mnóstwo odnośników do tego, co nas w naszym organizmie nieraz zastanawia lub niepokoi. Spostrzeżenia te, zarysowane ogólnie, bez trywialnego wskazywania palcem, przemawiają do bezstronnego czytelnika z tym mocniejszą siłą przekonywującą.

W. N.

Książki nadesłane

Frank Harris: „W pogoni za pełnią życia". Warszawa 1937. Towarzystwo Wydawnicze „Rój".

Georges Duhamel: „Ogród dzikich zwierząt". Kronika Rodu Pasquier, II. Warszawa 1937. Towarzystwo Wydawnicze „Rój".

P. S. Buck: „Wojowniczy duch". Z upoważnienia autorki przełożyła Maria Wańkowiczowa. — Warszawa 1938. Towarzystwo Wydawnicze „Rój".

ŻYCIE KULTURALNE

Kierownik Działu Kultury i Sztuki, red. Witold Noskowski wystosował wczoraj do sekretariatu Polskiej Akademii Literatury następujący list:

W Poznaniu, 8 listopada 1937

Do Sekretariatu
Polskiej Akademii Literatury
w Warszawie

Szanowny Panie Sekretarzu!

Przeglądając pisma dzisiejsze, znajduję swoje nazwisko w spisie tych osób, które otrzymały tzw. wawrzyn Akademii.

Ostatecznie nie byłoby w tym nic strasznego, intencja zrobienia mi przyjemności jest równie jasną jak szlachetną i można by ostatecznie przyjąć — zwłaszcza przywoławszy na pomoc poczucie humoru — że wszystko jest jak najlepiej na tym najlepszym ze światów, gdyby urzędująca w tych sprawach instancja zechciała była zawiadomić mnie o tym prezencie przed podaniem wiadomości do pism. Załatwilibyśmy wtedy tę błahostkę od ręki między sobą — podczas gdy obecnie na tym skończyć się, niestety, nie może, i gdy rzecz stała się raz publiczną, jestem zmuszony również publicznie oświadczyć, że tego lauru sobie nie życzę i że go nie przyjmuję.

Proszę przyjąć uprzejme wyrazy

(—) Witold Noskowski.

TEATR

Słuszna odprawa. Z Warszawy piszą nam (w): Tłumacz Calderona „Życia senm" wystawionego w Teatrze Narodowym, dr Edward Boyé w piśmie afiszowym „Teatr" wydrwił przekład tegoż utworu, dokonany przez Szujskiego. „Czas" zareagował na ten nietakt wobec tyle zasłużonego pisarza, zauważając wśród innych trafnych spostrzeżeń, że przekład Szujskiego nie jest znów tak zły, jeżeli dr Boyé przejmuje od nie dosłownie pewne zwroty (z których jeden „Czas" przytacza). Postępek dra Boyego jest charakterystyczny — warto dodać — zwłaszcza gdy się wie, iż metoda zapożyczeń w swoim czasie przezeń zastosowana do tekstu jednego z wybitnych pisarzy włoskich, stała się skandalem i miała dla dra Boyégo smutne następstwa. Głośne to w swoim czasie zdarzenie bynajmniej nie zostało zapomniane, i kto sądzi coś przeciwnego, myli sie... Z tej okazji zauważa „Czas", że „pokolenie nasze jest owładnięte jakąś ślepą jasją zubożania naszego dobytku kultury" i na dowód przypomina niedorzeczności, wypisywane niedawno o Pawlikowskim przez dr Jana Duerra. „Czas" ma rację, a tylko motywem takich jak p. Duerra wystąpień jest może nietyle chęć „odbronzowywania" ile poprostu chęć rozprawiania na tematy, o których nie posiada się elementarnych wiadomości — jak to p. Duerrowi zostało natychmiast udowodnione.

NAUKA

Uczony francuski w Poznaniu. Z okazji 300-lecia „Discours de la méthode" Kartezjusza na zaproszenie Uniwersytetu Poznańskiego znakomitego uczonego, prof. M. Jacques Chevalier, dziekan wydziału filozoficznego uniwersytetu w Grenoble, wygłosi w środę, 10. bm., o godz. 20 w sali XVIII Coll. Minus U. P. odczyt pt. „Descartes".

Ku czci śp. Stanisława Tarnowskiego odbyła się w Uniwersytecie Jagiellońskim, którego był profesorem, uroczystość urządzona staraniem koła Polonistów. Przemówienie wygłosił Ignacy Chrząnowski.

W NAUKOWYM POZNANIU

Oddział Pol. Tow. Historycznego odbędzie posiedzenie, dn. 10. bm., o godz. 18 w Seminarium Historycznym (Coll. Minus, III p.) Na porządku obrad — referat prof. dra J. Kostrzewskiego o wykopaliskach gnieźnieńskich.

Komisja Teologiczna Tow. Przyj. Nauk odbędzie zebranie we środę, 10. bm., o godz. 20 w Seminarium Duchownym, ul. Wiejowa 2-4. Na porządku obrad - referat ks. dra B. Gładysza nt. „Krytyczna ocena wiadomości o żydowskim rzekomo pochodzeniu Juliana z Toledo". Goście mile widziani.

Poznański Wieczór Lekarski poświęcony pamięci dra Karola Marcinkowskiego odbędzie się w środę, dnia 10. bm., w mieszkaniu dra K. Brossa przy al. Szelągowskiej 1, o godz. 20. Na porządku obrad: wykłady: p. dra W. Knapowskiej: „Dwa listy dra Karola Marcinkowskiego" i dra Brossa: „Recepty, świadectwa i listy dra Karola Marcinkowskiego".

MUZYKA

Echa polskich koncertów. Z Paryża donoszą nam (sp): Głośny komp. i krytyk Florent Schmitt poświęcił w „Temps" koncertom polskim sporą część swego felietonu muzycznego — ukazującego się co dwa tygodnie. Schmitt zajmuje się szczegółowo orkiestrą Polskiego Radia, którą nazywa „nadzwyczajną" „jedną z najfantastyczniejszych orkiestr świata" i wylicza jej „czterdzieści skrzypiec, dziesięć kontrabasów i pyszną blachę". Nie dodaje przy tem, bo oczywiście nie wie, że zespół ten nie był normalną Orkiestrą Polskiego Radia, że został na Paryż specjalnie i niebywale wzmocniony i że codzienny jego skład jest nieporównanie skromniejszy. Ale pod kątem „propagandy" nic to nie szkodzi. P. Schmitt obiecuje sobie wrócić jeszcze do „Żałobnego poematu" Wojtowicza i do „Chmiela" Wiechowicza, narazie podkreśla entuzjastycznie „Uwerturę" Szałowskiego, którego uważa „za jednego z najbardziej utalentowanych muzyków tego pokolenia", albowiem „jego bogactwo inwencji melodyjnej i rytmicznej, jego technika („maitrise"), jego wiedza orkiestralna jest już i teraz zdumiewająca".

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADIO?

Wielkopolanie w Powstaniu Listopadowym. W najbliższy piątek, 12. bm., o godz. 18 m. 20 przed mikrofonem rozgłośni poznańskiej dr. Janusz Staszewski, w cyklu wykładów „Z przeszłości Wielkopolski" mówić będzie o patriotycznych Wielkopolanach, którzy stanęli w szeregach powstańczych w latach 1830—1831.

ZE ŚWIATA FILMU

Film z marszałkiem i z generałem. Z Paryża piszą nam (sp): W Operze odbyła się galowa premiera filmu „Siostry Broni", nakręconego przez Leona Poirier. Ma on za przedmiot bohaterstwo kobiet francuskich i belgijskich w czasie wojny. Stawił się, naturalnie „cały Paryż", prezydował wieczorowi generał Weygand, a w loży siedział marszałek Petain.

RUCH REGIONALNY

Regionalna „Środa". Ostatnia „Środa literacka" w Wilnie została poświęcona pamięci zmarłego przed rokiem, a długi czas pracującego w Wilnie Szymona Czarnockiego. Urodzony w Warszawie w r. 1868, śp. Czarnocki przybył do Wilna do redakcji nowozałożonego a raczej wznowionego „Kuriera litewskiego", w którym był krytykiem literackim i teatralnym, nadto pracował w zakresie teatru ludowego, wystawiając specjalnie pisane przez siebie sztuki. W Warszawie pracował poza tym w szeregu pism codziennych i tygodników, zostawił też sporo utworów dramatycznych, nowel i poezyj. Wilnu zasłużył się wielce, toteż, jak widzimy przechowuje jego pamięć z wdzięcznością.

Pisma nadesłane

„Myśliwy". Nr. 2. Treść: „Na dzień 3 listopada". — J. A. Wysocki: „Z obiektywem na łopatacza". — Dr inż. L. Ossowski: „Przyczynek do badań nad powstaniem parostków korkociągowych". — W. Gürtler: „Postrzałek". — J. Holzerówna: „Nokturn". — Dr S. Celichowski: „Dole i niedole jeleniej miłości". — Inż. E. Kniażykowski: „O prochach bezdymnych". — Z pola i knei. — Z życia myśliwego. — Skrzynka łowiecka. — Adr. Red. Poznań, ul. S. Mielżyńskiego 24.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Co się dzieje z komisją anty-etatystyczną?

W swoim czasie u niektórych — co łatwowierniejszych! — przedstawicieli życia gospodarczego wzbudziło nadzieję na likwidację przerostów etatyzmu powołanie do życia „komisji do badania gospodarki przedsiębiorstw państwowych". Komisja ta istnieje od przeszło półtora roku. Przewidywany pierwotnie termin zakończenia jej prac minął dawno temu. I, jak dotychczas, o jej wynikach — „ani słychu, ani widu". Warto przypomnieć po krótce historię tej komisji:

1) W exposé p. wicepremiera Kwiatkowskiego na komisji sejmowej w dniu 25. X. 1935 r. zapowiedziano, że „gdy tylko na rynku sytuacja ulegnie korzystniejszej zmianie, będziemy musieli podjąć rewizję funkcyj państwa — celem usunięcia niczym nie usprawiedliwionego przerostu w funkcjach administracyjnych i gospodarczych państwa". W exposé p. wicepremiera w Sejmie w dniu 5. XIII. 1935 znalazło się zdanie, że „rząd ograniczać będzie działalność etatystyczną".

2) Na dwa powyższe cytaty powołał się ówczesny minister przemysłu i handlu, gen. dr Górecki, zagajając w dniu 20 grudnia 1935 r. konferencję w sprawie ograniczenia etatyzmu. Dyskusja na tym posiedzeniu nie została wyczerpana i została odroczona do dnia 18 stycznia 1936, na której to konferencji p. min. Górecki zapoznał zebranych z uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1936 r. co do powołania do życia „komisji do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych".

3) Od daty powyższej uchwały Rady Ministrów do dnia zwołania pierwszego posiedzenia komisji (którą przywykło się w skrócie nazywać „komisją anty-etatystyczną) minęły dwa miesiące (14. III. 1936 r.). Na pierwszym tym posiedzeniu został ustalony skład prezydium komisji (przewodniczącym wybrano posła Wł. Byrkę) oraz odczytano regulamin komisji, w którym zadania komisji określono w sposób następujący:

a) zbadanie przedsiębiorstw państwowych z punktu widzenia ich gospodarki i wpływu ich na budżet państwa;

b) zbadanie przedsiębiorstw państwowych z punktu widzenia ich wpływu na przedsiębiorczość prywatną;

c) opracowanie wniosków do projektów ustaw-dekretów, rozporządzeń i zarządzeń mających na celu: 1) ograniczenie działalności przedsiębiorczej państwa, 2) zrównanie warunków pracy przedsiębiorstw państwowych i prywatnych pod względem rachunkowości, podatkowym, ubezpieczeń społecznych itd., 3) usprawnienie gospodarki przedsiębiorstw państwowych.

4) W sierpniu 1936 r., po ustąpieniu posła Byrki ze stanowiska przewodniczącego komisji, przewodnictwo objął b. min. Antoni Olszewski, który w udzielonym wówczas wywiadzie prasowym oświadczył, iż „nie ulega wątpliwości, że o ile tempo prac komisji nie będzie znacznie przyspieszone, nie będzie ona w stanie wywiązać się z ciążących na niej zadań w kilkomiesięcznym terminie, jak to było przewidywane".

5) Pod koniec września 1936 ukazał się komunikat komisji (C. G. H. nr. 223), w którym podano do wiadomości publicznej, iż komisja zbadała całkowicie gospodarkę czterech (pomniejszych) przedsiębiorstw państwowych, a badania gospodarki dalszych kilkudziesięciu przedsiębiorstw są w pełnym toku.

6) Pod koniec grudnia 1936 r. ukazał się komunikat donoszący o zakończeniu przez komisję badania dalszych kilkunastu przedsiębiorstw oraz zawierający zapowiedź, że „sprawozdanie obejmujące zasadnicze zagadnienia prowadzonych przez komisję badań ma być ukończone w terminie do 1 kwietnia 1937 r." (C. G. H. nr. 295).

Od czasu wydania powyższego komunikatu żadne dalsze wiadomości o pracach komisji nie dotarły do wiadomości publicznej. Termin 1-szo kwietniowy dawno minął, a o sprawozdaniu końcowym nic nie słychać...

W obliczu naszkicowanego powyżej stanu rzeczy, opinia publiczna ma słuszne prawo domagać się wiadomości, co się dzieje z komisją, powołaną w swoim czasie z tak wielkim rozgłosem i z tak obszernym programem? Konieczność walki z przerostami etatyzmu staje się nakazem coraz pilniejszym, bowiem — wbrew zapewnieniom czynników rządowych — etatyzm rozrasta się ku szkodzie państwa i jego obywateli.

Krótkie informacje gospodarcze

— Rozporządzeniem, które weszło w życie z dn. 1 listopada rb. wprowadzona została m. in. nowa zniżka celna na ryby, skorupiaki, mięczaki i ich przetwory, sprowadzane do przerobu na mączkę rybną.

— 7 i 8 listopada rb. obradować będzie w Katowicach Wszechpolski Zjazd Ceramiczny zwołany przez Stałą Delegacje Zrzeszeń Przemysłowców Ceramicznych w Polsce. Pierwszy dzień zjazdu wypełnią referaty i dyskusje. Na drugi dzień przewiduje się zwiedzenie kilku wielkich nowoczesnych zakładów ceramicznych, a po południu — kopalń i hut.

— Powołana w styczniu rb. Kom. Porozumiewawcza w Łodzi, mająca na celu uregulowanie sprawy zaopatrzenia przemysłu przetwórczego w przędzę bawełnianą oraz czuwanie nad poziomem cen tej przędzy, została z dn. 1 bm. przez Min. Przemysłu i Handlu rozwiązana.

— W wyniku międzynarodowej konferencji drzewnej w Stokholmie odbytej w dniu 27 września rb. ustalono kontyngenty eksportowe drewna tartego na r. 1938. Finlandia — 904 500 std. ZSRR — 855 000 std., Szwecja — 738 000, Polska 281 700, Austria 247 500, Rumunia 221 400, Jugosławia — 151 200 i Czechosłowacja — 84 400 std.

— W lipcu rb została oficjalnie ukonstytuowana Izba Handlowa Argentyńsko-Polska w Buenos Aires, ul. San Martin 492.

— W ostatnim czasie utworzone zostały we włókiennictwie czeskim 3 syndykaty przymusowe, obejmujące właścicieli przedzalń jutowych, tkalnie juty oraz producentów wstążek bawełnianych.

— Organizacje robotnicze we Francji, pozostające jak wiadomo pod wpływami komunistycznymi, uchwaliły wezwać swych członków do bojkotu towarów japońskich. Bojkot ten miałby być w przyszłości rozszerzony za pośrednictwem organizacyj międzynarodowych.

— W nowozawartym układzie handlowym Niemiec z Afryką Południową Niemcy przyjęły zobowiązanie do przeprowadzenia zakupów na sumę 4.63 miln. funtów ang., z czego 3.25 przypada na zakup wełny. Wywóz z Niemiec do Unii ustalony został w tych samych granicach jak w r. ub.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Zwyżka podatkowa dla podatników nieżonatych lub niezamężnych.** Ustawa o podatku dochodowym postanawia w art. 26, że stopę podatkową (zwykłą) podwyższa się o 14 pct dla podatników nieżonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu żadnego członka rodziny, lecz osiągających dochód ponad 3 600 zł. W przypadku, który był przedmiotem sporu przed N. T. A. opodatkowano żonę oddzielnie od męża (z powodu braku wymogów z art. 11 ustawy dla łącznego opodatkowania) i komisja odwoławcza — biorąc pod uwagę, że płatniczka nie ma nikogo na utrzymaniu — zastosowała do niej zwyżkę podatkową. N. T. A. uznał to orzeczenie za niesłuszne i w wyroku z 22. III. 37. L. rej. 1794-35 orzekł: Okoliczność, że podatnik nie ma na utrzymaniu nikogo z członków rodziny, nie uzasadnia zastosowania do niego zwyżki podatkowej z art. 26 ustawy o podatku dochodowym, jeśli jest żonaty lub zamężny. (iks)

(p) **Księgi handlowe prowadzone systemem księgowości pojedyńczej.** N. T. A. w wyroku z 11. III. 1936 L. rej. 2263-34 orzekł: Przedłożony przez płatnika bilans za miarodajny rok operacyjny nie może być odrzucony jedynie z tego powodu, że opiera się na księgach prowadzonych systemem pojedyńczej księgowości. (iks)

Z KRAJU

(k) **Dalszy spadek dolara.** Na wczorajszych giełdach walutowych dolar U. S. A. spadał w dalszym ciągu, dochodząc do bardzo niskich kursów, nie notowanych już od długiego okresu czasu. Spadek dolara spowodowany jest przede wszystkim masowym wycofywaniem krótkoterminowych kapitałów europejskich, które w swoim czasie — w poszukiwaniu pewności oraz spekulacyjnych zysków w płynnych lokatach — masowo napłynęły do St. Zjednoczonych. Ostatnio ujawniająca się słaba tendencja na giełdach amerykańskich, jak również osłabienie tempa produkcji, komentowane jako zapowiedź osłabienia koniunktury, wywołują wycofywanie kapitałów obcych oraz masową podaż dolarów. Ostatnio pojawiły się również pogłoski o zamierzonej rzekomo ponownej dewaluacji waluty amerykańskiej. Jakkolwiek pogłoski te uważane są za bezpodstawne, stanowią one dodatkowy czynnik słabej tendencji dolara. Z pozostałych dewiz wyraźne wzmocnienie w późniejszych godzinach wykazał funt angielski. Dewiza na Paryż pozostaje mniej więcej bez zmian. Dewiza na Amsterdam, ostatnio szybko zniżkująca, zatrzymała się w ruchu zniżkowym.

(k) **Upłynnienie należności polskich, zamrożonych za granicą.** Liczni obywatele polscy posiadają za granicą należności pieniężne, których odzyskanie — pomimo gotowości dłużnika do zapłaty — jest utrudnione lub uniemożliwione z powodu obowiązujących w danych krajach ograniczeń dewizowych. Komisja Dewizowa może w pewnych wypadkach ułatwić upłynnienie takich należności drogą rozrachunku z należnościami obcych obywateli w Polsce, przy czym rzeczą zainteresowanych osób będzie uzyskanie potrzebnego również zezwolenia zagranicznych władz dewizowych. Osoby, którym zależy na sprowadzeniu do kraju swoich zamrożonych za granicą należności, mogą je zgłaszać pod adresem Komisji Dewizowej w Warszawie (Senatorska 27), podając nazwisko i adres zagranicznego dłużnika oraz sumę i dokładny tytuł powstania należności. Bezcelowe są zgłoszenia wierzytelności, jeżeli dłużnik zagraniczny odmawia zapłaty. Komisja Dewizowa nie będzie potwierdzała odbioru tych zgłoszeń, a dopiero w miarę nadarzającej się sposobności udzieli zainteresowanym odpowiednich wskazówek.

(k) **Przed ogólnopolskim kongresem kupiectwa chrześcijańskiego.** Wielkopolski Związek Chrześcijańskich Zrzeszeń Kupiectwa w Poznaniu wysyła do wszystkich zgłoszonych uczestników ogólnopolskiego kongresu kupiectwa chrześcijańskiego, który, jak wiadomo, odbędzie się w Warszawie w dniach 13, 14 i 15 bm., za zaliczeniem pocztowym wszelkie druki, a więc m. in. karty uczestnictwa, legitymacje kongresowe, program kongresu wraz z wszelkimi informacjami itp. W związku z masowym zjazdem kupiectwa na kongres, okręgowa dyrekcja kolei zapowiedziała wzmocnienie pociągów, wychodzących z Poznania do Warszawy w dniu 12 bm. o godz. 14 min. 58 (pośp.) i o 23 min. 5 (osob.) oraz w dniu 13 bm. o godz. 4 min. 44 rano (pośp.).

(k) **Zjazd kupiectwa branży żelaznej.** W ramach ogólnopolskiego kongresu kupiectwa chrześcijańskiego, Stowarzyszenie Kupców Polskich organizuje pierwszy zjazd kupiectwa branży żelaznej z terenu 9 województw centralnych i wschodnich. Celem zjazdu ma być wzmocnienie kontaktów pomiędzy poszczególnymi placówkami tej branży naogół jeszcze słabo reprezentowanej, na terenie b. zaboru rosyjskiego przez kupców chrześcijan, przez nawiązanie bezpośrednich stosunków z przemysłem żelaznym. Na zjeździe utworzone zostanie zjednoczenie kupców branży żelaznej przy Stowarzyszeniu Kupców Polskich. Zjazd przyczyni się niewątpliwie do wzmocnienia chrześcijańskiego kupiectwa branży żelaznej, do nawiązania przezeń bliższych kontaktów zarówno z wielkim, jak i średnim przemysłem w tej branży, słowem — winien być dalszym krokiem naprzód w akcji wzmacniania kupiectwa polskiego.

Z ZAGRANICY

(z) **Nowe ograniczenia w handlu wewnętrznym Rzeszy.** W Dzienniku Ustaw Rzeszy ukazało się nowe zarządzenie komisarza do kształtowania cen, oznaczające dalsze poważne interwencje na rynku prywatnym. Charakteryzuje ono tym razem specyficzne warunki, istniejące w niektórych dziedzinach gospodarki prywatnej, a związane z niedostatkiem szeregu artykułów. Zakazany zostaje stosowany dotychczas proceder uzależniania zbytu danych środków żywnościowych i paszy od jednoczesnego zakupu przez nabywcę innych jeszcze towarów podobnej lub innej kategorii. Nie wolno również zobowiązywać się do nabycia określonych towarów w celu uzyskania możności zbytu własnych artykułów żywnościowych lub paszy. W razie palącej potrzeby gospodarczej zarządzenie komisarza do kształtowania cen może dopuścić wyjątek od powyższych zasad. Niedozwolone jest dalej jakiekolwiek obchodzenie przepisów, które mogłoby doprowadzić do zwyżki cen. W szczególności karalny jest zbyt artykułów żywnościowych, pasz, lub innych towarów wzamian za dokonanie przez nabywcę pewnych świadczeń lub usług. Za przekroczenie powyższych zarządzeń grożą kary więzienia i grzywny, przy czym grzywny mogą być wymierzane w nieograniczonej wysokości. Sprawca ukarany również być może konfiskatą oraz publicznym obwieszczeniem wyroku.

(z) **Przygotowania ludności Niemiec do prac w koloniach.** Ustawa o zagrodach dziedzicznych przewiduje, jak wiadomo, przechodzenie zagrody w całości na najstarszego syna. W związku z tym wyłania się kwestia zatrudnienia pozostałego rodzeństwa. Przewódca Frontu Pracy dr Ley, minister oświaty Rust i przewódca stanu żywicielskiego Darre opracowali plan kształcenia fachowego wielkiej części tych młodych synów chłopskich, by później zaspokoić mogli zapotrzebowanie wykwalifikowanych sił rolniczych i kupieckich w koloniach.

(z) **Dalszy spadek cen metali niezależnych.** Spadek cen metali niezależnych na giełdzie w Londynie trwa w dalszym ciągu i nawet akcentuje się. Wczoraj większość metali wykazała dalsze poważne straty kursowe. Poniżej podajemy kursy w transakcjach gatówkowych w dniu 8 bm. (w funtach za tonę — w nawiasie notowania z dn. 5 bm.): miedź standard 36 3/16 — 36 5/16 (39 1/4 — 39 3/4), cyna standard 181 1/4 — 181 1/2 (192 1/2 — 193 1/2), ołów 15 9/16 — 15 5/8 (16 1/4 — 16 5/16), cynk 14 3/4 — 14 13/16 (15 3/8 — 15 7/16).

Z Kraju

OGÓLNOPOLSKI KONGRES PIEKARZY W CZĘSTOCHOWIE

Częstochowa gościła około 3 tysięcy piekarzy chrześcijańskich i ich rodzin, którzy przybyli tu z całej Polski, by złożyć hołd Bożej Matce na Jasnej Górze i przy okazji zastanowić się na obradach kongresowych nad swoimi sprawami zawodowymi. Uroczystości rozpoczęły się pochodem zorganizowanych na Jasną Górę, gdzie w Kaplicy Cudownego Obrazu celebrował uroczystą mszę św. ks. biskup A. Zimniak, który następnie przemówił do zebranych. Piekarze chrześcijańscy złożyli votum Bożej Matce i ślubowanie, po czym w godzinach popołudniowych odbyły się obrady w sali Straży ogniowej.

EKSHUMACJA ZWŁOK ŚP. TARNOWSKIEGO

W Krakowie odprawiono w kościele św. Anny nabożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłego przed 20 laty rektora U. J. śp. Stanisława Tarnowskiego profesora historii literatury polskiej i prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie. Po nabożeństwie trumnę z ekshumowanymi zwłokami śp. prof. Tarnowskiego przewieziono autokarawanem do Dzikowa, gdzie złożono w grobowcu rodzinnym. W uroczystościach żałobnych uczestniczyli przedstawiciele władz, rektor i senat U. J. oraz młodzież akademicka.

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU DRAMATYCZNEGO

Sąd konkursowy Towarzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego w Katowicach dokonał rozstrzygnięcia konkursu na sztukę dramatyczną. Sąd postanowił jednogłośnie nie przydzielić przewidzianej jedynej nagrody w wysokości zł 4.000 lecz podzielił ją zgodnie z ogłoszonymi warunkami konkursu na dwie nagrody po 2.000 zł i przyznał je następującym utworom: a) „Trzecia młodość" komedia w 3 aktach; b) „Kryształowy człowiek" sztuka w 6 odsłonach. Po otwarciu kopert stwierdził sąd konkursowy, że autorem komedii „Trzecia młodość" jest Mieczysław Fijałkowski, zaś autorem sztuki „Kryształowy człowiek" Władysław Rymkiewicz. Z laureatów p. Mieczysław Fijałkowski jest znanym pisarzem scenicznym i autorem granych z dużym powodzeniem komedyj: „Gorąca krew", „Pan poseł" i „Wierna kochanka", zaś Władysław Rymkiewicz, z zawodu adwokat, jest autorem zbioru nowel pt. „Pan swego życia", oraz dwóch powieści „Prawo do miłości" i „Eksmisja".

SPŁONĘŁA ŻYWCEM

Na pastwisku we wsi Kotliny pod Łodzią grzejąc się, przy ognisku zapaliła na sobie odzież 10-letnia córka gospodarza Genowefa Skibińska. Dziewczynka biegnąc w przerażeniu spowodowała rozszerzenie się ognia i mimo pomocy nadbiegłych wieśniaków dziewczyna na skutek poparzenia całego ciała wkrótce zmarła.

„PRASA"

Miesięcznik

Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.

Wyszedł z druku zeszyt Nr 10/1937 r.

Treść zeszytu:

Stefan Krzywoszewski: O autorytet moralny prasy.
Stanisław Kauzik: XXII Kongres Międzynarodowej Unii Stowarzyszeń Prasowych.
IX. Kongres Międzynarodowej Federacji Prasy Technicznej i Zawodowej w Paryżu.
Propaganda ogłoszenia prasowego w Niemczech.
Niemcy o stoisku prasy polskiej na wystawie paryskiej.
Edmund Seyfried: Kolportaż pism za pośrednictwem T-wa „Ruch" S. A. w r. 1937.
Witold Noskowski: Jak to jest, a jak bywało.
Kazimierz Dąbrowski: Prasa jako narzędzie propagandy oszczędności.
Jerzy Zycki: Nowa publikacja o propagandzie.
Jan Mokrzycki: Normalizacja w prasie periodycznej.
Polski przemysł papierniczy w 1936 r.
„Handbuch der Weltpresse".
Franciszek Kusz: Niebezpieczeństwo utajone w farbach rotograwiurowych.
Dwa lata działalności holenderskiego „Cebuco".
Prace Związku Wydawców.
Organizacje i Sprawy Dziennikarskie
Prasa Polska Zagranicą.
Kronika Krajowa.
Prawo a Prasa.
Prasa na Szerokim Świecie.

Cena zeszytu 1 zł. Do nabycia w administracji „Prasy", w większych księgarniach i kioskach „Ruchu". Prenumerata roczna: w kraju zł 10,— ,zagranicą zł 12,—. Adres administracji: Warszawa, ul. Zgoda 8 m. 4. Tel. 540-00. Konto rozrachunkowe Nr 751. Warszawa 1.

vg 1407

W oficynie skromnej gospody

Niewidzialna ręka kieruje lotem transatlantyckich aerostatków

Jeszcze przed rokiem miejscowość Foynes, położona w hrabstwie irlandzkim Limerick nad zatoką Shannon, była małą, nieznaną wioszczyną rybacką. Dziś nazwa tej wioski, wydrukowana tłustymi literami, figuruje w światowym planie lotniczym. Dzięki bowiem swemu położeniu, Foynes stało się punktem wyjściowym komunikacji napowietrznej pomiędzy Europą i Ameryką Północną. Dwa ptaki - olbrzymy „Caledonia" i „Cambria", z których jeden nosi barwy brytyjskie, drugi gwiaździstą flagę U. S. A., od niedawnego czasu utrzymują stałą komunikację lotniczą poprzez ocean Atlantycki. Kursują one pomiędzy Irlandią i Nową Fundlandią, kierowane w swej 1900-milowej podróży, rzec można — niewidzialną ręką. Wprawdzie przy aparaturze obu tych maszyn zasiadają stokrotnie wypróbowani piloci, lecz właściwi kierownicy aerostatków znajdują się w jednej z oficyn skromnej gospody w Foynes, gdzie tymczasowo zainstalowane zostało „Biuro bezpieczeństwa lotów transatlantyckich".

„Wejście surowo wzbronione!" — głosi napis umieszczony na drzwiach niepozornego budynku. I słusznie! W ręku bowiem ludzi tam urzędujących spoczywa bezpieczeństwo życia pilotów i pasażerów i tylko dzięki ich pracy możliwe jest dokonywanie lotów do drugiej półkuli ziemskiej. — Jeszcze przed odlotem piloci muszą wiedzieć, jakich warunków atmosferycznych spodziewać się mogą na różnych odcinkach swej długiej podróży i w tym celu cała trasa przelotu winna być przez radiostację najdokładniej „zbadana", zanim aerostatki wyruszą w drogę.

Bez przerwy pracuje aparat Morsego w izbie radiowej. Za sześć godzin „Cambria" wystartuje z Foynes, podczas gdy w odległości 1900 mil morskich, na wybrzeżu Nowej Fundlandii, „Caledonia" szykuje się do odlotu. Gdzieś nad Atlantykiem oba napowietrzne giganty się spotkają... W ciągu sześciu godzin kapitan G. I. Powell, pilot „Cambrii", musi być dokładnie poinformowany, jakie podczas lotu będą warunki pogody, wiatrów, temperatury, zachmurzenia.

W jaki sposób można wiadomości te zdobyć? Oto biuro w Foynes nawiązuje kontakt możliwie z wszystkimi statkami znajdującymi się w pobliżu transatlantyckiej trasy lotniczej. Odebrana zostaje, nadana np. przez S/S „Montgomery" — przy ścisłym oznaczeniu pozycji — informacja, że deszcz pada i widzialność wynosi 1500 metrów; poza tym statek melduje nasilenie i kierunek wiatru oraz temperaturę powietrza. Kolejno napływają wiadomości od innych okrętów. Wszystkie te dane wpisywane są do właściwych tabel, służących później pilotowi jako „drogowskazy". Gdy na krótko przed startem kapitan Powell zjawi się w biurze, możliwem jest już precyzyjne na ogół określenie miejsc, gdzie wypadnie mu wzbić się w górę, lub lot obniżyć, gdzie znajdzie depresję, ewent. gdzie będzie musiał wyminąć sztorm. Na podstawie tych dat, pilot jest w możności wyliczyć czas trwania przelotu. Oczywiście bywa, że przy obliczeniach trafiają się luki, powstałe z powodu braku wiadomości z pewnych odcinków, gdzie w danej chwili nie było statków. Ażeby i w tych miejscach wykluczyć możliwe niespodzianki atmosferyczne, postanowiono w strefach Atlantyku, nie uczęszczanych przez okręty, urządzić w przyszłości pływające stacje meteorologiczne.

Po dokonaniu wszystkich niezbędnych wyliczeń, „Cambria" wzbija się w przestworza. Ale na tym praca „Biura bezpieczeństwa" bynajmniej się nie kończy. Ludzie siedzący przy aparacie radiowym, przeżywają poniekąd osobiście całą podróż aerostatku. Nie tylko muszą oni pozostawać z nim w ciągłym kontakcie, ale i, wyprzedzając lot maszyny, równocześnie „wymacywać" dalszą trasę, przez ściąganie dodatkowych wiadomości od statków na Atlantyku. Z chwilą gdy „Cambria" znajdzie się w odległości 500 mil od brzegów Nowej Fundlandii, obsługa meteorologiczna aeroplanu przejęta zostaje przez amerykańską stację iskrową w Botwood.

W międzyczasie, z przeciwnej strony nadlatuje aerostatek „Caledonia" i gdy na parę godzin lotu zbliżył się do brzegów Irlandii, biuro w Foynes obejmuje nad nim swą pieczę. Dopiero gdy oba napowietrzne kolosy wylądowały w miejscach przeznaczenia, pracownicy Biura Bezpieczeństwa mogą udać się na zasłużony spoczynek. (Kr)

Szermierka, rasowy i rycerski sport zdobywa sobie coraz więcej uznania u płci pięknej.

Dokoła świata w pogoni za autogramami

Wśród rekordomanów zbieraczom autogramów należy się bądź jak bądź poczesne miejsce. Kieruje nimi bowiem nie tylko pasja zbieracza, ale także chęć zetknięcia się z wybitną osobistością i zdobycia razem z własnoręcznym podpisem drobniutkiej cząsteczki jej indywidualności. W tym właśnie dążeniu mieści się główna radość zbieracza autogramów.

Rekord światowy zdobył w tej mierze zapewne obywatel beogradzki Milorad Rajevic. Jego zbiór autogramów obejmuje 60.000 podpisów najznakomitszych osobistości czasów obecnych: Zbiory jego obejmują 6 grubych w pergamin oprawnych foliantów. Niektóre tam uwiecznione nazwiska świat już znowu zapomniał, inne zapisały się złotymi literami w dziejach świata.

Obok autogramu Papieża figurują w zbiorze Rajevica podpisy panujących i mężów stanu. Jest tam oczywiście także podpis prezydenta Roosevelta, który zbytnio nie droży się przy dawaniu autogramów. Za jego przykładem idą także inne wybitne osobistości amerykańskie. Nie brak oczywiście także podpisów przedstawicieli świata kulturalnego a także i znakomitości filmowych. Jedna tylko jedyna Greta Garbo odmawia stale autogramu swego.

Nie trzeba jednakże sądzić, że zbieranie autogramów jest rzeczą łatwą i przyjemną. Nieraz nawet takiemu łowcy autogramów grozi poważne niebezpieczeństwo. Doświadczył tego na sobie Rajevic, kiedy usiłował uzyskać podpis władcy Arabii Środkowej, króla Ibn Sauda. Kilkakrotne próby dostania się do pałacu królewskiego skierowały na niego podejrzliwość władz, które wzięły go za zamachowca i w uproszczonym postępowaniu zasądziły na powieszenie. W ostatniej chwili jeszcze udało się Rajevicowi „wyciągnąć" głowę z pętlicy, a nawet uzyskać autogram króla.

Bądź jak bądź są łowcy autogramów nieraz prawdziwą plagą dla wybitnych osobistości, szczególnie także dla artystów i powieściopisarzy. Lecz żaden z nich nie potrafił uczuć swych dla nich ubrać w tak dowcipne słowa, jak sławny pisarz angielski Bernard Shaw, który przesłał Rajevicowi jedną ze swych książek z następującą dedykacją: „Ubolewam bardzo, że nasze kodeksy karne nie przewidują ciężkich kar dla łowców autogramów. — G. B. S.".

Jeżeli Bernard Shaw sądził, że tym dopiskiem złośliwym odpędzi od siebie zbieraczy autogramów, to była to z jego strony poważna omyłka. Pisma bowiem ogłosiły tę jego oryginalną dedykację, a pewien zbieracz zaofiarował Rajevicowi aż 2 tys. funtów za autogram Shawa. Rzecz prosta, że za przykładem Rajevica cała rzesza łowców autogramów przypuściła szturm do pisarza angielskiego, lecz już nikt nie potrafi się pochwalić takim sukcesem jak Rajevic.

136 orderów dla cudzoziemców

Od chwili wprowadzenia przez Hitlera specjalnej dekoracji dla cudzoziemców w formie Niemieckiego Krzyża o 5 klasach, zostało nim już udekorowanych 136 cudzoziemców. W tym tygodniu udekorowano tą odznaką honorową 46 Włochów, 32 Bułgarów, 6 Węgrów, 4 Serbów, 14 Holendrów, 4 Greków, 2 Szwedów, 2 Chilijczyków, 1 Łotysza i 1 Boliwijczyka.

CO MÓWIĄ O „ZIEMI BŁOGOSŁAWIONEJ"?

...z zapartym oddechem śledzi się przebieg akcji,
...Paul Muni i Luiza Rainer zdumiewają swym wielkim talentem,
...film, który pozostawia po sobie niezatarte wrażenie,
...arcydzieło to należy obejrzeć nie raz, lecz wiele razy,
...żadnego z filmów, jakie kiedykolwiek się ukazały na ekranach nie można porównać z „Ziemią Błogosławioną",
...film te nma sugestywną moc, przemawia do widza scenami, przechodzącymi najśmielsze marzenia.

Porywające arcydzieło „ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA" wyświetla z niesłabnącym powodzeniem codziennie kino APOLLO.

ng 52 212

RADIO

Mój mały pacjent i jego duża mama

W środę, dnia 10. XI. od godz. 17.50—18.00 usłyszymy z Poznania na wszystkich falach polskich interesującą pogadankę dr Zofii Kozłowskiej-Wojciechowskiej pt. „Mój mały macjent i jego duża mama". Będzie to audycja, poświęcona higienie wychowania dzieci i omawiająca w formie lekkiego dialogu najważniejsze sprawy dotyczące zdrowia naszych malców.

Wolność, radość i piosenka

W czwartek, 11. XI. od 15.00—16.30 radiosłuchacze całej Polski będą mieli okazję wysłuchania audycji zbiorowej, na którą złożą się odcinki poszczególnych rozgłośni. Każda dzielnica Polski postara się reszcie umilić chwile, dając w ciągu kilku minut najcharakterystyczniejszy dla niej program i najlepszy na jaką ją stać.

„Pani Wicesgerentowa"

W piątek, dnia 12. XI. od godz. 19.00—19.30 Poznań nada na wszystkie rozgłośnie audycję opracowaną ze starych pamiętników przez St. Wasylewskiego. Wicesgerent jak to nie wszyscy wiedzą, był to urzędnik królewski na Mazowszu na przełomie 18 i 19 stulecia. Audycja ta będzie interesującym i żartobliwym dialogiem, w którym przesuną się przed słuchaczami typy i typki z owych czasów, rozprawiające na temat swych codziennych kłopotów.

DWIE SŁAWY
JAN KIEPURA
i MARTA EGGERTH
WKRÓTCE
w POZNANIU
zg 1405

WIZJA PRZYSZŁOŚCI
Tak wyglądać mają za kilkadziesiąt lat stroje kobiece i męskie.

w TEATRZE WIELKIM

DZIŚ KONCERT Z MATACIĆEM

Jak wczoraj donosiliśmy, znakomity dyrygent jugosłowiański, Lovro Matacić przyjechał do Poznania i dyrygować będzie dzisiejszym koncertem symfonicznym. Pod świetną jego dyrekcją usłyszymy Brucknera „Symfonię nr. VII", jedno z wielkich dzieł tego kompozytora. Utwór ten zaprezentował Matacić w ubiegłym sezonie w berlińskiej Filharmonii z olbrzymim powodzeniem. Interpretacje tej symfonii stawiała prasa jako wzór dla innych dyrygentów. Artystyczne walory Matacića są nam dobrze znane z jego pierwszego występu w Poznaniu, to też jesteśmy przekonani, że dzisiejszy wieczór da nam dużo wrażeń artystycznych. Aleksander Sienkiewicz, pianista - wirtuoz, zamieszkały obecnie w Berlinie, gdzie zaangażowany został jako profesor do Konserwatorium X. Scharwenki, wystąpi jako solista i odegra „Koncert b-moll" Czajkowskiego. W p. Sienkiewiczu poznamy pierwszorzędnego artystę, który już niejeden sukces odniósł za granicą.

„Halka" z Stani Zawadzką. Z okazji święta niepodległości wystawioną zostanie w dniu 11. bm. opera St. Moniuszki „Halka" ze znakomitą primadonną dr Stani Zawadzką w roli tytułowej. Przedstawieniem, w którym udział biorą pierwsze nasze siły śpiewacze dyryguje dyr. dr Zygmunt Latoszewski.

Jej Królewska Mość na Festiwalu Mody

W niedzielę, dnia 14 listopada spotka Poznań nielada sensacja. Otóż o godz. 11-tej ekspresem Warszawa — Paryż przybywa jej Królewska Mość, **Nina Grudzińska**, królowa mód, primadonna Opery Warszawskiej i Wielkiej Rewii, by wystąpić w **„Słońcu"** z niekoronowanym królem tenorów **Adamem Raczkowskim i Feliksem Szczepańskim**, księciem operetki. Obok królowej zabłysną gwiazdy sceny i estrady, p. **Celina Kreyczi** i p. Loda Tarło. To też iście królewską paradę mody ujrzą Państwo w tym dniu. Przed oczami widzów na tle artystycznych dekoracyj **Zygmunta Szpingiera**, a dywanami **Kużaja** wysłanej scenie przesunie się korowód pięknych i wytwornych pań naszego miasta, demonstrujących łaskawie modele Salonu Mód **Seweryny Morańskiej**, przepych jedwabiów firmy **Gmurowski**, gustowne i wspaniałe w kompozycji kapelusze salonu **„Madame"** na oryginalnych fryzurach układu **I. Izdebskiego**, pełne elegancji obuwie **Olejniczaka**, galanteria **Kałamajskiego**, wreszcie bogactwo okazów futer firmy **A. Scholl**, Warszawa-Poznań, stworzą zaczarowany świat mody. Marszałkiem tego prawdziwie królewskiego orszaku będzie po raz 25-ty **Zygmunt Makowski**. (Jeżeli kwiaty dla Jubilata, to tylko z kwiaciarń **Skrzypczak lub „Wiosna"**), a łańcuch złoty zamieni mu na krawat **Marceli Dziennik**. Strój godnej osobie szyje pięciu krawców **I. Konkiewicza z Bazaru** - tkanin **Molendy Gustawa**, księcia bielskiego. **Tenże Makowski** będzie obficie rozdzielał królewskie dary między publiczność, a mianowicie: 4-osobowy samochód, dar St. Czajczyńskiego („Autoskład"), 4lampowy aparat radiowy firmy „Emka", materiały na ubrania Molendy, bon na uszycie ubrania w firmie I. Konkiewicz, podróż do Zakopanego i z powrotem („Orbis"), tort Webera, 50 lampek firmy „Daimon", 75 kg cukrów „Fabiola", 1 000 Pea-kremów, likiery firmy „Likwowin", Czajki i setki innych niespodzianek. Na uroczystość powyższą karty wstępu wydaje się tylko osobom wysoko postawionym, tj. posiadającym gotówkę od 1—3 zł. Bilety wcześniej do nabycia u Szrejbrowskiego. Cały dochód na zakup samolotu dla armii. **Impreza odbywa się pod protektoratem Kół kobiecych L. O. P. P. — Poznań.**

zg 28 207

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dziś we wtorek komedia Vaszary'ego „Małżeństwo"; jutro „Damy i huzary". W czwartek uroczyste przedstawienie; odegrane będą dwie narodowe komedie: po południu o godz. 17 po cenach zniżonych „Damy i huzary" Fredry, wieczorem o godz. 20 „Krakowiacy i górale".

W próbach głośna nowość „Człowiek pod mostem"; premiera w nadchodzącą sobotę.

Z Teatru Narodowego

(ul. Dąbrowskiego 5)

Dzisiaj, dnia 9 bm. o godz. 20.15 odbędzie się dawno oczekiwana premiera Teatru Narodowego, w gmachu b. Teatru Nowego przy ul. Dąbrowskiego 5. Grana będzie rewelacyjna komedia Jamesa Barrie'go pt. „Sługa jego lordowskiej mości" z kapitalną kreacją znakomitego artysty Józefa Węgrzyna w roli tytułowej. Mistrz Węgrzyn pozostaje w Poznaniu tylko kilka dni, po czym wyjeżdża z teatrem w objazd po Polsce. W głównych rolach zobaczymy pp. Tolę Koronkiewiczównę, Karolinę Sroczyńską, Blankę Olszańską, Irenę Żuromską, Adama Bystrzyńskiego, Józefa Tylczyńskiego, Józefa Andrzejewskiego i innych. Pozostałe bilety nabywać można do godz. 19 w firmie Zygarłowski (ul. Br. Pierackiego), a od godz. 19 w kasie Teatru przy ulicy Dąbrowskiego 5.

Dziecięce sukienki ubranka — płaszczyki
S. KACZMAREK teraz 27 Grudnia 10
Pg 29 730-34.30/33

Dnia 8 listopada 1937 r. zmarł po krótkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy i najlepszy mąż, szwagier, wuj i dziadek, ś. p.

Oskar Wojtkiewicz

były Dyrektor Handlowy Oddziału w Żyrardowie, oraz Prezes „Bławatu Polskiego" w Warszawie

Pogrzeb odbędzie się dnia 11 listopada, o godz. 15,30 z domu żałoby przy ul. Słowackiego 39, na cmentarz parafii jeżyckiej. Msza św. żałobna odprawi się w piątek, dnia 12 bm., o godz. 7,30 w kościele św. Floriana na Jeżycach.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona i rodzina.

Pg 34 304-58,367 Zakład Pogrzebowy „Ceremonial", Poznań, ul. Towarowa 25. tel. 31-80.

W poniedziałek, dnia 8 listopada 1937 r. o godz. 12-tej spodobało się Panu Bogu powołać do Siebie po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzoną kilkakrotnie Sakramentami św., naszą najdroższą córkę i najukochańszą siostrzyczkę, ś. p.

Leonardę Konkiewiczównę

w 14 wiośnie życia.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 11. b. m. o godz. 15-tej z kaplicy przedpogrzebowej Wały Jana III na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowskiej do grobów rodzinnych.

Msza św. żałobna nazajutrz o godzinie 8,45 w kościele św. Michała.

ng 53 133

W nieutulonym smutku pogrążeni
rodzice z dziećmi i rodziną.

Poznań, Ostroroga 34.

W niedzielę, dnia 7 listopada 1937 roku, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, teść, dziadek i brat, ś. p.

Jakub Węcławiak

w 74 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 11. bm. o godz. 15,30 z kaplicy cmentarnej parafii Matki Boskiej Bolesnej w Górczynie.

Nieutuleni w żalu
zg 28 206 **dzieci i rodzina.**
Poznań, Środa, Bitterfeld.

†

W środę, dnia 10 listopada br. w żałobną rocznicę śmierci naszych Kolegów, ś. p., ś. p.

Stanisława Wacławskiego

studenta Uniwersytetu Wileńskiego

i

Jerzego Grotkowskiego

studenta Uniwersytetu Lwowskiego

którzy padli z ręki żydowskiej odbędzie się
o godz. 10,30 **msza św.** w kościele św. Marcina
o godz. 11,30 **pochód do N. D. A.** i złożenie wieńca pod tablicą pamiątkową
o godz. 20,00 **Akademia żałobna** w salach Nowego Domu Akademickiego.

Wzywamy ogół młodzieży akademickiej do gremialnego udziału w uroczystościach żałobnych. Obowiązkiem każdego studenta Polaka jest uczcić pamięć tych, którzy swe młode życie złożyli w ofierze dla Wielkiej Polski.

zg 1402/3 **Młodzież Wszechpolska.**

†

W poniedziałek, 8 listopada 1937 r., rozstała się z tym światem, po krótkich i ciężkich cierpieniach, moja ukochana córka, nasza najdroższa siostra, szwagierka i ciocia, ś. p.

Leokadia Trąpczyńska

przeżywszy lat 35.

W ciężkim smutku pogrążeni
zg 28 203 **matka i rodzina.**

Starołęka, Poznań, Bystra, Gdynia.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 11. bm. o godz. 15 z kostnicy cmentarnej parafii Bożego Ciała na Dębcu.

Lampy Elektryczne

w wielkim wyborze wprost z wytwórni dg 24708

Skrzypczak - Poznań
św. Marcin 27 podwórze II p

†

W poniedziałek, dnia 8 listopada 1937 r., zmarł z woli Boskiej, opatrzony Sakramentami św., po ciężkich, z wielką cierpliwością znoszonych cierpieniach, mój najukochańszy mąż i drogi towarzysz, nasz najtroskliwszy ojciec, zięć, brat i szwagier, ś. p.

Stanisław Kucnerowicz

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 11. bm. o godz. 14,30 z domu żałoby przy ul. Niegolewskich 5 na cmentarz parafialny.

Pg 34 363-58,366 W ciężkim smutku pogrążeni
Poznań, Warmbrunn, Lubin. **żona, dzieci i rodzina.**
Zakład Pogrzebowy „Ceremonial", ul. Towarowa 25. Tel. 31-80.

Za tak bardzo liczne dowody serdecznego współczucia, okazane nam z powodu śmierci, ś. p.

Bronisławy

za udział w pogrzebie, za nadesłanie wieńcy i kwiatów, oraz za ostatnie słowa pożegnania — składamy Wielebnemu Duchowieństwu, Koleżankom i Kolegom ś. p. Zmarłej, wszystkim Delegacjom, Przyjaciołom i Znajomym nasze najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

zg 28 205 **Helena Szafarkiewiczowa z synami.**

Poznań, w listopadzie 1937 r.

†

Dnia 8. 11. 1937 r. o godz. 6 rano, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich, z anielską cierpliwością znoszonych cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., moja najukochańsza żona i ukochana matka, teściowa, babka, siostra, ciocia i szwagierka, ś. p.

z Ratajczaków

Helena Stawicka

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 11. bm. po południu o godz. 15 z domu żałoby Chwaliszewo 23 na cmentarz Staro-Archikatedralny.

W ciężkim smutku pogrążeni
Pg 34 305-45,13 **mąż z dziećmi i rodziną.**
Najst. Zakł. Pogrz P. Piasecki. Klasztorna 14. tel. 27-69

KINO

krzesła 400 sztuk aparat projekcyjny kupię

Oferty cena Kurier Poznański **zg 53135**

Woland

3 siedzeniowy jak nowy, okazja rzadka tanio sprzedam, skład rzeźnicki. Paczkowo przy Poznaniu. zd 45 577

DOLEGLIWOŚCI JAMY BRZUSZNEJ

Bóle w dołku, niesmak, brak apetytu, odbijanie, zgaga, szaro-żółta cera — oto kilka cech zaburzeń żołądkowo-kiszkowych, powstałych z przejedzenia, zatrucia alkoholem lub zepsutymi pokarmami. W tych wypadk. stosuje się przy odpowiedn. diecie

ZIOŁA ŻOŁĄDKOWO-KISZKOWE
Dra BREYERA nr. 3

DO NABYCIA WSZĘDZIE! WYTWÓRNIA POLHERBA, KRAKÓW-PODGÓRZE

ng 53 163

Uporczywe
ZAPARCIE STOLCA
zatruwa organizm, pogarsza samopoczucie, odbiera apetyt, oraz chęć i zdolność do pracy.
ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA
stosowane przy zaparciu (obstrukcji) są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, wydalają niestrawione resztki pożywienia stosują się również skutecznie w chorobach nerek, wątroby, pęcherzyka żółciowego (kamicy), reumatyźmie, artretyźmie, hemoroidach i otyłości.
ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA
ng 52 503

Kucharz cukiernik
dawniejszy pracownik Bazaru Poznańskiego i pierwszorzędnych lokali w kraju i zagranicą **poleca się i wyjeżdża na wszelkie uroczystości**. Przyjmuje zamówienia w dom i poza dom.
Tadeusz CZAMAŃSKI
Poznań, Chwaliszewo 70
zz 28204

OCZY chronić należy dobrymi okularami
od
K. GREGERA 27 Grudnia 18
Dostawca Ubezpieczalni Społecznej

Pg 31 260-42,406

GRUŹLICA PŁUC
jest nieubłagalna i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar.
Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego męczącego **kaszlu** itp., stosują pp. Lekarze
„BALSAM TRIKOLAN-AGE",
który ułatwiając wydzielanie się plwociny, usuwa kaszel, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, oraz powiększa wagę ciała.
Do nabycia w aptekach.
Tg 21 772

KREM i PUDER
THO-RADIA
zawierające RAD (radium) i TOR (thorium), w/g przep. D-ra Alfr. CURIE, nadają najbardziej nawet zaniedbanej cerze świeży i młodzieńczy wygląd.
SOCIÉTÉ SECOR, PARIS
ng 53 164

Prawdziwym kupcem
jest ten, kto zrozumiał wartość ogłoszeń.
zz 1406

FARBY LAKIERY POKOSTY
fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych
Poznań, Wodna 13. Tel. 53-26
ng 51 030

Uporczywe
ZAPARCIE STOLCA
zatruwa organizm, pogarsza samopoczucie, odbiera apetyt, oraz chęć i zdolność do pracy.
ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA
stosowane przy zaparciu (obstrukcji) są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, wydalają niestrawione resztki pożywienia stosują się również skutecznie w chorobach nerek, wątroby, pęcherzyka żółciowego (kamicy), reumatyźmie, artretyźmie, hemoroidach i otyłości.
ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA
ng 52 503

Pg 33 805-42,285

Szkło **okienne,** ogrodowe, ornamentowe, dachowe itp.
szyby wystawowe i lustra
Obrazy i listwy na ramy
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.
Poznań, Woźna 15. Tel. 28-63
Oddział **w Łodzi, ul. Wigury 15, tel. 134-53** Pg 31214/17161

JEŻELI
bogaty wybór w płaszczach i kostiumach — to tylko w
Salonie mód S. Wężyk
pl. Wolności 11 (pod filarami)
dg 24951

Hurtownia Kolonialna
w najlepszym położeniu Poznania, dobrze zaprowadzona, z powodu stosunków rodzinnych **na sprzedaż.** Do objęcia potrzeba 20.000 zł. Zgłoszenia do Biura Ogł. „PAR", Poznań, Al. Marcinkowksiego 11 pod „44.31". Pg 34 155-44,31

Lokal
11—12 pokoi (i mniej) dla lekarza, dentysty, adwokata, 35 lat zajmował lekarz. Pokoje są obszerne, suche, widne, słoneczne, przeważnie frontowe, I. p. **zdatne na biura** ewtl. hurtownię. **Plac Ś-tokrzyski 4, właściciel, tel. 15-16.**
zg 28 208

Zarząd Miasta Kalisza ogłasza na dzień 1 grudnia 1937 r.
PRZETARG
na sprzedaż 3000 m³ materiału sosnowego z wydzierżawieniem tartaku, oraz **przetarg na materiał tarty z 3000 m³ przy 65% wydajności.** Warunki przetargu oraz informacje w **Zarządzie Lasów w Pieczyskach, poczta Brzeziny-kaliskie.**
dg 25 021

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i. w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, **w tym 5 nagłówkowych.**

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2396, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. DOMY - PARCELE

Parcele
Bukowska, Bnińska, Dąbrowskiego bardzo korzystnie sprzeda. — „Osadopol", Rzeczypospolitej 9.
zdg 44 731

Nadzwyczajna okazja
wille nowa, dwumieszkaniowa, składem, amortyzacja bardzo korzystnie, byle spiesznie bez pośrednictwa sprzedam. Pocztowa 15. m. 2. zdg 45 501

Kamienica
Łazarz, nowobudowana, 9 500.— dochodu, wolnostemplowa 85 000, wpłaty 35 000.— amortyzacja

Kamienica
nowobudowana 6 000.— dochodu 50 000.— wpłaty 20 000.—

Kamienica
2 900, dochodu 30 000.— wpłaty 10 000.— innych

Kamienic
polecam
Nowak,
Święty Marcin 22. zdg 45 608

Willa
solidnej budowy mieszkania 2×4 3×2, dochód 3 500, wpłaty 15 000, reszta amortyzacja. Gruszczyński, Aleje Marcinkowskiego 17a.
zdg 45 629

Dom
Poznaniu kupię, wpłaty 6—8 tys. reszta spłaty miesięczne urzędnik na stanowisku. Oferty Kurier Poznański zdg 45 615

Dom
nowy sprzeda właściciel 4 × pokój i kuchnia. Górna Wilda 73, m. 20. zd 45 517

Piętrowy
dom Poznaniu 4 razy pokój kuchnia sprzedam. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 45 545

Kamienica
komfortowa 58 000.— wpłata 30 tys., dochód 6 800.— Oferty Kurier Poznański zdg 45 653

Willa
nowa Loretańskiej, dochód 4 300, wpłaty 28 000, przejęcie 10 000 amortyzacji. Karalus. Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 45 858

Administrację
domów Poznaniu, jak również na prowincji przyjmę na dogodnych warunkach, energiczny. Oferty Orędownik, Poznań zd 45 781

Domek
na wsi 5 pokoi i kuchnia w lesie nad jeziorem 30 km od Poznania na sprzedaż, nadaje się również na letnisko. Oferty Kurier Pozn.
zdg 45 822

Kamienicę
pełnokomfortową Park Wilsona, wpłaty 44 000.— przejęcia 58 000 amortyzacji. Krzesiński, Piekary 8. zdg 45 875

Willę
pierwszorzędną dla lekarza, aptekę, adwokata etc. sprzedam. — zamienię na gospodarstwo, cena 20 000.— Oferty Kurier Poznański zdg 45 647

Dom
rzeźnictwem nowoczesna ubijalnia ,mieszkanie komfortowe — skład oknem wystawnem, ogród owocowy, warzywny, 2 morgi — przy Poznaniu, ubój tygodniowo 5 świń. Oferty Kurier Poznański
zdg 45 578

Kamienica
dwupiętrowa prawem nadbudowania, składem, ogrodem, położona na Wildzie 26 000.— wpłata ugodowa. Rutkowski, Półwiejska 5. zdg 45 361 2

Dom
nowy donosi 1 680, cena 15 500, — Poznań, Debiec, Olchowa 7.
zdg 45 719

Gotówką
kupię dom 4—6 pokoi w okolicy Poznania (Mosina, Swarzędz, Luboń). Szczegółowe oferty Kurier Poznański zdg 45 834

4. OSOBISTE

Dobra
kuchnia, niskie ceny, to zaleta Śniadalni Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. zdg 42 493/4

6. OŻENKI

Dentysta
młody, przystojny z własnym mieszkaniem poszukuje towarzyszki życia, materialnie niezależnej Oferty do Kuriera Poznańskiego
zdg 45 588

Pracownik
państwowy, lat 26 szuka panny do lat 20, może być biedna, celem ożenku. Oferty Kurier Poznański zdg 45 844

Kawaler
lat 30, b. przemysłowiec poślubi pannę do lat 28. Posag pożądany. Oferty Skrytka pocztowa Chorzów 188. ng 53 143

Przystojna
33, z wyprawą później 2 000.— gotówki wyjdzie za inteligentnego na stanowisku. Oferty Kurier Poznański zdg 53 139

7. SPRZEDAŻE

Piece
kuchenki kaflowe przenośne najtaniej. Milich. Dolna Wilda 49.
zdg 45 186

Pianino
używane, dobrze utrzymane — sprzeda korzystnie Centralny Magazyn Pianin. Poznań Pierackiego 11 Ng 51 522

Świeczniki
stylowe
Kryształy
okazyjnie. „Lamus" Strzelecka 1
Pg 29 737-37 33

Futro
dobre męskie piżmowce tanio, damskie, płaszcze fotoaparat, lornetkę. Łakowa 10 — 6.
zdg 44 501

Na prowincji
od 28 lat dobrze zaprowadzona sprzedaż łokciowizny — krótkich — garderoby w rynku. Lokal i mieszkanie jest. Zgłosz. Kurier Poznański zdg 44 816

„Okazja"
piekarnię z obszernymi zabudowaniami i dużym ogrodem z powodu podeszłego wieku korzystnie sprzedam lub zamienię na posiadłość w Niemczech. Zgłoszenia Emil Kliem Kopanica, — pow. Wolsztyn. zdg 45 445

Maszyny
do pisania nowe i używane z gwarancją. — Skóra i S-ka Poznań — Aleje Marcinkowskiego 23. ng 51 031

Nadzwyczajna okazja — fortepian
marki Ibach Syn w bardzo dobrym stanie sprzedam. Zgłoszenia nie pośredników do „Par" — pod „40.75". Pg 31 248-40,75

Płaszcze, Futra, Kostiumy

damskie, wytworne fasony do największych rozmiarów — swetry — garsonki poranniki, płaszcze szkolne kostiumy narciarskie korzystnie
Dzikowski,
Stary Rynek 49, Leszno. Rynek 6 „Asygnaty Kredyt".
Pg 31 225-36,12

„Meble W. Paetz"
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny Poznań, Wrocławska 15 — Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych Ng 50 293

Materiały Bielskie
GEYER
ubraniowe płaszczowe najkorzystniej
św. Marcin 18
narożnik Ratajczaka — Asygnaty „Kredyt". Pg 31 236 29,747

Podwozia
mleczarskie używane części samochodowe, opony dęte, pełne, zakup — sprzedaż „Automagazyn". Poznań, Jakuba Wujka 9 telefon 75-17 ng 51 033

Przed kupnem
Mebli
używanych — nowych przekonaj się jak wielki jest wybór, jak okazyjnie nabyć można przy Jezuickiej 10 (Świętosławska)
„Dom okazyjnego kupna"
Asygnaty Kredyt
Pg 33 885-43,147

Fortepian
i pianino sprzedam. Sew. Mielżyńskiego 1, m. 1. zdg 45 633

Sprzedam
zaprowadzony warsztat stolarski z maszynami. Oferty Kurier Poznański zdg 45 516

Sprzedam
nowe okna tanio. Górna Wilda 73, m. 20. zd 45 518

Drób
żywy, bity, hurt, detal. Oferty Kurier Poznański zdg 45 557

Singera
damska nowoczesna. Staszica 12 m. 6. zdg 45 537

300 ctr.
buraków pastewnych, 250 ctr. ziemniaków. Oferty z podaniem ceny kierować H. Cegielski, Poznań, Górna Wilda 152.
zdg 45 644

Tokarnia
bez pociągu metr. Carrara, Przemysłowa 27. zdg 45 530

Kawiarnia
kompletnie ładnie urządzona — Ekspresso, bilardy, pryncypalna ulica, egzystencja, powód choroba. Oferty Kurier Poznański
zdg 45 561

3 fotele
nowoczesne sprzeda korzystnie. Jarowski, tapicer, W. Garbary 23. zdg 45 690

Sprzedam
zegarek męski złoty. Oferty Kurier Poznański zdg 45 785

Kasę Rejestracyjną
„Anker" paragonowa, prawie nowa, cena fabryczna zł 3 650,— sprzedam za zł 1 000,— Oferty Kurier Poznański zdg 45 777

Skład wódek
tytoniu, papierosów, papieru, galanterii, pierwszorzędnie prosperujący sprzedam, cena ca 8 000,— zł. Zgłoszenia poważnych reflektantów do Kuriera Poznańskiego
zdg 45 767

Leżankę
ubranie tanio. Piekary 4 — 5.
zdg 45 788

Płaszcze
damskie futra — mundurki gimnazjalne przoduja elegancją cenami najniższemi
wprost
tylko z
fabryki
Wildowa - Syn
Wodna 1,
Specjalny dział miarowy. Asygnaty kredytowe. ng 50 892-3

Zegarki
ręczne na minutę regulowane od najtańszych poleca Chwilkowski, Bazar, Nowa 8. zdg 45 687 8

Rzeźnictwo
pełnym biegu warsztatem stajnia, mieszkaniem, ruchliwej ulicy sprzedam. Dąbrowskiego 78.
zdg 45 817/18

Meble
kupuje się najtaniej u
Bakosia, Stary Rynek 51
zdg 40 750/1

1 200 samochodów
rozebranych używane części podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład. Poznań Dąbrowskiego 89 telefon 46-74.
d24 255-6

Aparat do kawy
palonej 3 częśc., szufelki mosiężne, efektowny.
Radio
3 lamp. anod. głośnikiem Philipsa tanio. Półwiejska 23, m. 7.
zdg 43 322

Porcelana, Szkła, Kryształy — Sztućce
sprzęty kuchenne, olbrzymi wybór, niskie ceny.
„Ozdoba"
św. Marcin 4 przyjmujemy asygnaty Kredyt. Ng 52 015

Futro
damskie, imitacja popielic korzystnie. Strzelecka 6 — 16.
zdg 45 729

Bechsteina
fortepian nowoczesny korzystnie sprzedam. Podgórna 5 — 1.
zdg 45 789

Chcesz kupić
meble
gwarantowane, tanie, zadowolonym być, przyjdź do
Hali Mebli,
Wrocławska 38
Dogodne warunki. — Asygnaty „Kredyt". Pg 34 292-58,363

Jamnika
ostrowłosego, półrocznego sprzedam. Oferty Kurier Poznański
zdg 45 753

Piec
gazowy, kąpielowy nowy sprzedam. Oferty Kurier Poznański
zdg 45 752

Tapczan
stół gabinetowy żyrandol trzylampowy firany woalowe. Mostowa 31 — 10. zdg 45 838

Skład
papieru, tytoniu, galanterii, niebywała okazja dla nabywcy powodu stosunków rodzinnych. — Zgłoszenia Szymczak. Focha 39, podwórzu. zdg 45 807

Skrzypce
dobre. Grottgera 3 — 1a. zdg 45 842

Skład żelaza
i materiałów budowlanych w mieście powiatowym do objęcia, ca 30 tys. od zaraz. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 45 846

Jadłodajnię
dobrze zaprowadzoną na sprzedaż. Oferty Kurier Poznański zdg 45 812

Skrzydło
piec gazowy (Gaggenau) aparat fotograficzny dla amatorów, meble, zabawki sprzedam. Pierackiego 18. m. 5. zdg 44 258

Skład nabiału
blisko Starego Rynku 2 000,— sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 45 797

Konia
sprzedam. Marsz. Focha 55. m. 9 zdg 45 806

Dom mieszkalny
wraz z dwoma morgami gruntu, (place budowlane) w najlepszym położeniu Mieszkowa powiat Jarocin na sprzedaż. Kazimiera Przysiecka, Ostrzeszów, Wieluńska 16. dg 25 009

Fortepiany - pianina Sommerfelda

porównać można tylko z najlepszymi fabrykatami zagranicznymi. Ceny dostępne dla każdego — już od zł 1 200,— Dogodne warunki spłaty. — Używane pianina w różnych cenach stale na składzie. Proszę o zwiedzenie mego składu fabrycznego w Poznaniu, ulica 27 Grudnia 15. ng 53 134

Restaurację - Winiarnię
w centrum Gdyni pierwszorzędnie urządzoną
sprzedam
zaraz lub przyjmę poważnego kierownika, który obejmie na własny rachunek. Oferty Westfalewski.
Gdynia
Skwer Kościuszki 19. ng 52 628

Rewelacja
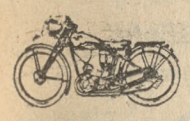
Salonu Paryskiego Motocykle
„Prester"
silnik 100 ccm, 3 KM bez prawa jazdy i podatku. Od
665 zł
Jerzy Mieloch, Poznań, Marszałka Piłsudskiego 7. Pg 34 201-45,8

Rower
wyścigowy półbalon. Oferty Kurier Poznański zdg 45 871

Fortepian
zł 200.— Kantaka 2, m. 5. zdg 45 868

Prasę
do słomy i siana wiąże baloty drutym Schulz Magdeburg, jak nową sprzedam tanio. Oferty Kurier Poznański zdg 45 867

Blüthner, Bechstein
pianina okazyjne. Drygas, Trzeciego Maja 4. zdg 45 866

Pianino
okazyjnie. Traugutta 13, m. 5. zdg 45 878

Okazja
Skrzypce dobre tanio sprzedam. Aleje Marcinkowskiego 6 a, I piętro. Pg 34 300-45,12

10. MAJĄTKI

Majątek
1 750 mórg wydzierżawię, maczkarnia, przejęcie 70 000,— Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 45 410

Prywatne
120 buraczanej Ostrowie 5 pokoi powód śmierć, 40 000,— wpłaty 25 000,— Adamski, Plac Nowomiejski 6 a. zdg 45 673/4

11. KUPNA

Kwity
lombardowe porcelanę, meble, broń, srebro, złoto wszelkie starożytności kupuje „Lamus". — Strzelecka 1. P 31 216-33,76

Kupię
urządzenie do przemielania makuchów. Oferty Kurier Poznański dg 24 995

Poszukuję
składu cukierków w dobrym punkcie. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 45 352

Kupię
aparat fotograficzny 6×9. Oferty Kurier Poznański zdg 45 535

Kupię
używane podwozie samochodowe, dobrym stanie. Ford, Chevrolet. Oferty z ceną do Kuriera Pozn. zdg 45 571

Maszynę
Singera kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 45 747

Wózek
ręczny dwukołowy kupię. Zgłoszenia z podaniem ceny Kurier Poznański zdg 45 763

Kolonialkę
dobrą kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 45 800

12. DO WYNAJĘCIA

Dwupokojowe
55 zł, rok z góry. Szamarzewskiego 10, stróż. zdg 44 399

Trzypokojowe
pełno komfortowe. Piękna 59. — naprzeciw Botaniku. zdg 44 552

4 pokoje
w willi, ogrzewanie centralne — komfort, okolica Ostroroga. — Adres wskaże Kurier Poznański zdg 44 218

Siedmiopokojowe
słoneczne I ptr., piece, zaraz. — Patr. Jackowskiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 44 425

5 pokojowe
I piętro Długa 3) (Zielone Ogródki) gospodarz. dg 24 986

2
pokoje kuchnia, przynależnościami. Adres Kurier Poznański zdg 45 552

Dwa
pokoje częściowo umeblowane, kuchnia, łazienka, duża jasna sala zdatna pracownię malarską lub inną IV piętro. Wały Król. Jadwigi 7, wskaże portier. zdg 45 539

Pięciopokojowe
II piętro od stycznia. Małeckiego 21. zdg 45 544

4
i 5 pokojowe, Dąbrowskiego 69. zdg 45 546

Czteropokojowe
ewentualnie garaż. Niegolewskich 4 — 3. zdg 45 657

Czteropokojowe
pełnokomfortowe, bezpodatkowe, zaraz. Słowackiego 30. zdg 45 685

Dwupokojowe
trzypokojowe, czteropokojowe
Be-Em-Es,
Grudnia 19. zdg 45 694

Trzy
pokoje i kuchnia 50,— zł od gospodarza do wynajęcia. Toruńska 6, Osiedle Warszawskie. Ng 52 183/4

3 pokoje
kuchnia od zaraz. Św. Wojciech 26/27, stróż. zdg 45 730

Dwupokojowe
gospodarza, blisko tramwaj. Dębiec, Szczepana 4. zdg 45 743

4 pokojowe
czyste, komf. II piętro. Mostowa 15.— Informacje stróż. zdg 45 749

2
pokoje kuchnia. Zgłoszenia Aleja Hetmańska 26 — 2. zdg 45 816

Trzypokojowe
Chociszewskiego 19. zdg 45 855

Dwupokojowe
parterowe — Rynek Łazarski — komfortowe 55,— kaucja. Właściciel Lodowa 1. m. 4. zdg 45 857

Dwupokojowe
łazienka 45,— pokój kuchnia 25. Informacje Ratajczaka 38 — 12, parter. zdg 45 825

Pokój
jednej osobie zaraz gospodarz. — Kopczyńskiego 25. zdg 45 860

Mieszkania
3 pokojowe z komfortem. Piękna 59, naprzeciw Botaniku. zdg 45 734

Dwupokojowe
kuchnia bezpodatkowe. Górczyn. Ks. Logi 17 — 5. zdg 45 859

13. SZUKA MIESZK.

4—5
pok., I p., komfort, śródmieście, poszukuje 1. 12. wyższy urzędnik Oferty Kurier Poznański zdg 43 767

Poszukuję
stróżostwo. Dam kaucję. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 625

Pokoju
z kuchnią, pewny płatnik. Oferty Kurier Poznański zdg 45 617

5
do 6 pokojowego mieszkania. — Wały Leszczyńskiego 11, m. 2. zd 45 562

Pewny płatnik
poszukuje 2 pokojowego mieszkania od zaraz, okolica Jeżyce, Łazarz. Oferty Kurier Poznański zdg 45 638/9

2—3
komfort, wyższy urzędnik. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 837

Poszukuję
stróżostwa bez dopłaty emeryt. Oferty Kurier Poznański zdg 45 798

Urzędnik
państwowy 3 — 2 pokoje, łazienką, kuchnią do II piętra zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 45 773

15. POKOJE UMEBL.

Każdego
czasu okolicy Długa 12, m. 9. zdg 43 851

Fredry
6 — 6. zdg 45 458.

Niekrępujący
Wybickiego 5 — 4. zdg 45 640

Skarbowa
4 — 14 odnowiony, utrzymaniem, bez. zdg 45 613

Mielżyńskiego
22, I. m. 7, gabinet, obiadami. zdg 45 497

Przyjezdnym
Pocztowa 21 — 4. zdg 45 443

Dwuosobowy
także małżeństwu, Szyperska 3, m. 9. zdg 45 554

Pokoje
centrum, telefon, Aleje Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 45 534

Przyjezdnym
niekrępujący, Matejki 45 — 6. zdg 45 582

Niegolewskich
16 — 9. zdg 45 686

Pokoju
śródmieściu poszukuje pani z córeczką. Oferty Kurier Poznański zdg 45 705

18. DZIERŻAWY

Czterystamorgowe
inwentarzem
garniturem
zapasami
właściciela
objęcie 10 000.—
wydzierżawię. Nowak,
Poznań Święty Marcin 22 telefon 12-79. zdg 45 612

470
mórg buraczanej, zabudowanie pierwszej klasy, inwentarze kompletne, objęcie 26 000,— Bloch, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 15 — 5. zdg 45 757/8

— Też ten „Kurier Poznański" ma dziś ogłoszeń!
— Widocznie muszą być skuteczne i korzystne dla ogłaszających. zg 1408

Dwuosobowy
utrzymaniem. Marcina 74 — 6. zdg 45 697

Wrocławska
38 — 34. zdg 45 766

Kwiatowa
9 — 11. zdg 45 724

Dwuosobowy
niekrępujący, Kreta 7 — 9. zdg 45 783

Utrzymaniem
bez. Wały Jana 11 — 2. zdg 45 790

Solidnej
osobie ładnie umeblowany. Wojciecha 14/15 — 7. zdg 45 794

Dwuosobowy
Zwierzyniecka 20 — 4. zdg 45 819

Pokoik
św. Marcin 59, m. 10. zdg 45 835

Działyńskich
2 — 7 komfortowy utrzymaniem, kulturalnym. zdg 45 840

Łazarz
Grottgera 3 — 1a. zdg 45 841

Przyjezdnym
Ratajczaka 38, I., Scheffs. zdg 45 849

Niekrępujący
plac Bernardyński 1 — 5. zdg 45 847

Próżny
śródmieściu. Długa 12, m. 9. zdg 45 810

Klatką
komfortowy, centralne. Masztalarska 7 a — 5. zdg 45 815

Pokój
pusty panu zaraz. Małeckiego 11, m. 3. zdg 45 740

16. SZUKA POKOJU

Pewny
płatnik poszukuje jasnego, czystego, dobrze umeblowanego pokoju u solidnych, wysoki parter, lub I., II piętro, łazienka. Rejon Szelag, Działyńskich, Marcinkowskiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 626

Pokoju
umeblowanego do 30 zł od 15. 11. śródmieściu. Oferty Kurier Poznański zdg 45 641

Panie
poszukują dwuosobowego łazienką, telefonem do 60 zł. Ewentualnie obiadami. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 45 628

Pokoju
2 panów 30 zł od 15. 11. centrum. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 682

Jeden
dwa umeblowane, eleganckie używaniem kuchni, łazienki, dobry płatnik. Oferty Kurier Poznański zdg 45 787

Niekrępującego
jednoosobowego śródmieściu od 15 listopada, centralne, łazienka — elektryczność, pościel do 35,— zł. Oferty Kurier Poznański zdg 45 824

Poszukuję
pokoju do 30,— Oferty Kurier Poznański zdg 45 774

Pokoju
czystego, eleganckiego śródmieściu poszukuje od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 45 872

17. LOKALE

Poszukuję
mniejszej ubikacji. Oferty Kurier Poznański zdg 45 620

Skład
mieszkanie. Zgłoszenia Kolejowa 39, m. 6. zdg 45 756

Lokalu
śródmieście 80 m² na warsztat, — biurem poszukuje. Elektrowarsztat, Garncarska 3. zdg 45 833

22. ZGUBY

Zaginął
pies wilk krótka sierść, obroża szeroka, wabi się lord, odprowadzić za wynagrodzeniem. „Emcha", Górna Wilda 149. zdg 45 723

Skradziono
akwarele Romera architektura 22×30. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Röhrich, Grobla 1 a. zdg 45 764

23. ROZMAITE

Akuszerka
Kowalewska, Łąkowa 14 — śródmieściu, paniom zainteresowanym wszelką pomoc, porady. zdg 44 370

Oddam
chłopczyka na własne za małem wynagrodzeniem. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 45 583

Akuszerka
Strzelecka 2 przeprowadziła się
Fredry 2 — 6
przyjmuje udziela porady pomocy położniczej. d 24 864

Wieprzobicie
środę, 10 listopada, zaprasza uprzejmie Rejek, Restauracja, Pocztowa 31. zdg 45 760

24. NAUKA

Angielka
udziela lekcyj. Oferty Kurier Poznański zdg 44 419

Student matematyki
doświadczony korepetytor udzieli na dogodnych warunkach lekcji matematyki, fizyki i chemii. Przygotowuję również do egzaminów. Oferty Kurier Poznański zdg 45 559

Koncesjonowane Kursy kroju
rozpoczynam 15 listopada.
Masztalarska 8
Kazubowska. zdg 45 671

Synowi Twemu
pomoże w nauce najlepiej student Uniwersytetu — polecony przez Sekcję Pośrednictwa Pracy „Bratniej Pomocy" SSSUP., Poznań, Al. Marsz. Piłsudskiego 7, tel. 39-46. zdg 43 431/2

Szkoła Tańców Średzińskiego
Zygmunta Augusta 4. zdg 45 711

Stenografia
książkowość, pisanie maszynami, korespondencja. Ogrodowa 16, II zdg 45 870

25. MUZYKA

Nowo filcowanie
zgranych młoteczków fortepianowych i pianinonowych wykonuje fachowo B. Gościniak, Długa 16, m. 1. zdg 45 772

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Prasowaczka
poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 44 401

Panna
inteligentna z dobrej rodziny, — uczciwa, czysta z dobrym gotowaniem poszukuje posady od 15. 11. do dwóch osób. świadectwa, referencje dobre. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 45 327

Praczka
uczciwa poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 44 397

Kucharka
dobrym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 605

Kucharka
restauracyjna szuka posady w restauracji lub u samotnej osoby. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 45 623

Posługi
3 razy tygodniu poniedziałki, środy, piątki poszukuję. Oferty Kurier Poznański zdg 45 642

Młodsza
dziewczyna szuka posady z gotowaniem od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 45 637

Posługi
na po południu poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 45 636

Dziewczyna
służyła lepszych domach, obeznana przy dzieciach szuka posady, skromnym gotowaniem lub sprzątaniem pokoi. Oferty Kurier Poznański zdg 45 660

Szukam
posady lub całodziennej posługi. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 621

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady w lepszym domu od 15. 11. Oferty Kurier Poznański zdg 45 618

Szukam
prania. Szamarzewskiego 13/15, m. 39. zdg 45 614

Dziewczyna
szuka posługi na cały dzień. — Oferty Kurier Pozn. zdg 45 622

Panna
w średnim wieku z lepszego domu poszukuje miejsca jako gospodyni do księdza lub samotnej osoby. Mam 10 letnią praktykę w domu księdza kanonika i z powodu śmierci jego szukam posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 310

Pracowita
chętna szuka posady samodzielnym gotowaniem do wszystkiego zna język niemiecki. Oferty Kurier Poznański zdg 45 558

Kucharka
samodzielna poszukuje posady do młodego małżeństwa lub księdza od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 45 656

Przychodnia
starsza poszukuje całodziennej posługi dobrym gotowaniem. — śródmieściu, Jeżycach. Oferty Kurier Poznański zdg 45 643

Młodsza
dziewczyna poszukuje posady. — Ofery Kurier Poznański zdg 45 603

Gosposia
poszukuje posady u samotnego pana, pani lub dwojga osób. — ostatnia posada 9 lat, dobre świadectwa. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 45 689

Posługi
poszukuję zaraz lub 15. bm. — Oferty Kurier Poznański zdg 45 600

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 599

Posługi
poszukuje młodsza poleceniem — bez prania. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 856

Starsza
dziewczyna poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 826

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 813

Dziewczyna
z prowincji uczciwa poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 778

Młoda
pracowita z prowincji szuka posady od 15. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 874

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem poszukuje posady od zaraz lub później. — Oferty Kurier Pozn. zdg 45 881

Posługaczka
czysta, uczciwa, poszukuje posługi 4 × tygodniu. Oferty Kurier Poznański zdg 45 679

Dziewczyna
cośkolwiek gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 45 877

„Iskra"
— baterje —
— anody —
A. PIECHOCKI, POZNAŃ
Pg 29 742/3-37,247/8

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 10 listopada

6.15 aud. poranne; **11.15** audycja dla szkół; **11.40** Eryk Coates dyryguje własnymi utworami (płyty); **12.03** audycj. południowa: 1. Koncert ork. dętej. 2. dziennik. 3. „Granatowe mundury" — audycja z okazji „Dnia Policji"; **15.30** wiad. gosp.; **15.45** chwilka pytań dla dzieci st.; — **16.00** „Uczmy się mówić" — aud. w opr. dyr. Teofila Trzcińskiego; **16.15** recital wioloncz. T. Lifana; **16.50** pog. aktualna; **17.00** „Sowiety — państwo pokoju" — odczyt; **17.15** „Żołnierz w poezji i pieśni"; **17.50** „Mój mały pacjent i jego duża mama" — pog.; — **18.00** sport; **18.10** lekkie wiązanki (pł.); **18.30** program; **18.35** aud. dla wsi; **19.00** „Ranek 12 listopada 1918 roku" scena z powieści Z. Kisielewskiego „Dni listopadowe" **19.20** „Krótki recital harfistki węgierskiej Klary Szarvas; **19.35** „Śladami myśli prof. Twardowskiego": „O egoiźmie" odczyt; **19.50** pog. aktualna; **20.15** dziennik; **20.55** pog. aktualna; **21.00** Koncert chopinowski w wyk. Henryka Sztompki (fortepian); **21.45** kwadrans poezji; **22.00** — pieśń polska. Wyk. H. Zboińska-Ruszkowska — śpiew. Kameralny zespół instrumentalny z Krakowa; **22.50** ostatnie wiadomości.

WARSZAWA

13,00 koncert popularny (płyty); **14,05** program; **14,15** salonowa ork. Eug. Landowskiego; **15,00** pogawędka „Zając i kuropatwa" **15,15** orkiestra Concertgebouw w Amsterdamie. Dyr. Mengelberg; płyty; **18,00** muz. lekka, pł.; **19,00** koncert solistów: Nina Stokowska-Racięcka — skrz., H. Zachert — mez.; **19,55** sport; **22,00** „Drzewa nie uciekają się bronić" — felieton; **22,15** muzyka taneczna m. ork. P. R. z udz. „Czwórki Radiowej" — refreny; **23,05** muzyka lekka — płyty.

POZNAŃ

Poznań — 11,40 muzyka nowoczesna — płyty; **13,05** skrzynka rolnicza; **13,15** cykl koncertów mistrzowskich (I audycja) — płyty; **14,00** giełda; **14,15** tańce polskie — płyty; **18,10** sport; **18,15** program; **18,20** opowiastki dla dzieci. „Głowa i ramię" Prusa; **18,30** audycja młodych talentów. Wyk. K. Kowalewska — fort., Z. Sobiechówna — sopran, L. Geisler — waltornia, R. Poczekaj — bas; **18,50** czwartek literacko-artystyczny Działyńskich; **23,00** poeci o listopadzie 1918 r.; **23,10** muzyka polska — płyty.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

16,00 Königsw. M. popołudniowa. **17,00 Berlin.** M. Kameralna i pieśni. **17,30 Wiedeń.** Współczesna muzyka austriacka. **18,00 Berlin.** Kwintet balalajek. **18,05 Praga.** Dawna muzyka włoska i niemiecka. **19,00 Romania.** Gothe i Szekspir w muzyce — płyty. **19,10 Königsw.** M. rozrywkowa (Czajkowski, Liszt, Brahms, Strauss i inni). **Lipsk.** Pieśni na św. Marcina. **Monachium.** Wesołe obrazki tyrolskie. **19,30 Budapeszt.** „Ifigenia w Aulidzie" op. Glucka. **19,25** Wiedeń. „Alexandersfest" oda Haendla. **19,35 Koszyce.** Nowe prawo kobiece (słuchowisko Marynowskiego). **19,40 Droitwich.** „Ryszard — Lwie Serce" op. Grefry. **20,00 Królewiec.** Wieczór tańca. **20,05 Praga.** Koncert symf. **20,15 Berlin.** M. rozrywkowa. **R. Romania.** Melodie operetkowe i filmowe. **20,20 Königsw.** Melodie nastrojowe i poezje. **20,30 Sottens.** Koncert z udziałem solistów (śpiew i fort.) **20,45 Droitwich.** M. taneczna z Ameryki. **21,00 Monachium.** Z oper niemieckich. **Monte Ceneri** Recital fortepianowy (Szopen i Debussy). **Rzym.** Koncert orkiestrowy. **Sztokholm.** M. popularna. **21,10 Wiedeń.** Wesoły koncert z udz. kwartetu i sol. **21,15 Königw.** Preludium i fuga G-dur na organy Bacha. **21,15 Droitwich.** Koncert symf. z Queens Hallu. **Sztutgart.** M. współczesna. **21,30 Strasburg.** M. symfoniczna. **Paris. PTT.** Koncert symf. **22,00 Bruksela flam.** M. symfoniczna z udz. sol. **22,15 Mediolan.** Koncert solistów. **22,30 Frankfurt.** M. lekka i taneczna. **Wrocław.** Wesołe melodie dawne i obecne. **22,35 Hamburg.** Koncert popularny. **Praga.** Sonata Szopena na wiolonc. i fort. **23,00 Kopenhaga.** M. lekka i taneczna. **23,10 Budapeszt.** Melodie operetkowe. **24,00 Frankfurt i Sztutgart.** Koncert nocny („Tristan i Izolda" Wagnera i R. Straussa „Życie bohatera").

Elewka - kucharka
szuka posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 45 598

Dziewczyna
z dobrej rodziny, uczciwa, czysta, 8 lat w jednym miejscu szuka posady z gotowaniem i praniem z powodu śmierci pracodawcy. Oferty Kurier Poznański zdg 45 560

Posługi
poszukuje codziennie od dziesiatej. Oferty Kurier Poznański zdg 45 586

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 589

Poszukuję
posługi samodzielnym gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 592

Samodzielna
gospodyni kucharka poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 594

Posługi
cały dzień poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 45 720

Pielęgniarka
inteligentna z dużą praktyką — przyjmie posadę do niemowlęcia. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 718

Dziewczyna
samodzielna w gotowaniu pracy domowej szuka posady od 15. dobre świadectwa. Oferty Kurier Poznański zdg 45 717

Sierota
uczciwa, szuka posady od 15. do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 45 715

Poszukuję
posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 771

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego cośkolwiek gotowaniem zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 754

Posługi
poszukuje. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 850

CZYTELNIA w Klubie „ROMA"
ulica Podgórna 10a, parter (obok Księg. Katolickiej) otwarta dla publiczności w dni powszednie od godziny 9 — 13 i od 15 — 19 Wstęp 10 gr. (Mies. 1 zł) 120 czasopism i dzienników w 6 językach!

TEATRY

Poznań, wtorek, 9. 11.

TEATR POLSKI: Wtorek, 9. 11. godz. 20: „Małżeństwo".
Środa, 10. 11. godz. 20: „Damy i huzary". **Teatr Społeczny.**
Czwartek, 11. 11 godz. 17: „Damy i huzary".
Czwartek, 11. 11. godz. 20: „Krakowiacy i górale".

TEATR WIELKI: Środa, 10. 11. „Wieczna tęsknota".
Czwartek, 11. 11. godz. 15: „Zemsta nietoperza".
Czwartek, 11. 11. godz. 20: — „Halka".
Piątek, 12. 11. Wieczna tęsknota.
Sobota, 13. 11. „Madame Butterfly" z TEIKO KIWA.

TEATR WIELKI: KONCERTY SYMFONICZNE: Wtorek, 9. 11. II. koncert symfoniczny. Dyrygent: Lovro Matačić. Solista: Aleksander Sienkiewicz — fortepian.

TEATR NARODOWY (ul. Dąbrowskiego 5): Wtorek, 9. 11. o godz. 20,15: „Sługa jego lordowskiej mości" z gościnnym występem Józefa Węgrzyna.
Środa, 10. 11. godz. 20,15: „Sługa jego lordowskiej mości" z gościnnym występem Józefa Węgrzyna
Czwartek, 11. 11. o godz. 20,15: „Sługa jego lordowskiej mości" z gościnnym występem Józefa Węgrzyna.

KINA

Poznań, wtorek 9. 11.

APOLLO: „Ziemia Błogosławiowiona".
CORSO: „Biały Tarzan".
GLORIA: „Penny Deanne Durbin".
GWIAZDA: „Szesnastolatka".
METROPOLIS: „Truxa".
OŚWIATOWE T. C. L.: „Braterstwo krwi".
RENAISSANCE: „Grzesznik mimo woli".
SŁOŃCE: „Scypion Afrykański"
SFINKS: „Moja Gwiazdeczka".
ŚWIT: „Diabły wybrzeży".
TĘCZA-Łazarz: „Amerykańska awantura".
TĘCZA-Wilda: „Bogate Biedactwo"
WILSONA: „Zapomniana symfonia".

Dziewczyna
poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 852

Sierota
szuka posługi przed południem albo na cały dzień, czysta, pracowita, uczciwa za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 349

Dziewczyna
poszukuje posługi z praniem. — Oferty Kurier Poznański zdg 45 406

Inteligentna
panienka szuka posady do dzieci. Oferty Kurier Poznański zdg 45 402

Posługi
poszukuje za pokój. Oferty Kurier Poznański zdg 45 394

Poszukuję
posługi praniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 510

Posługi
szukam za pokój. Oferty Kurier Poznański zdg 45 46 3

Posługaczka
szuka posługi zaraz do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 45 487

Praczka
szuka prania. Oferty Kurier Poznański zdg 45 488

Uczciwa
poszukuje prania i gruntownego sprzątania. Oferty Kurier Poznański zdg 45 491

Szukam
posługi cały dzień lub pół dnia. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 523

Dziewczyna
do wszystkiego, uczciwa, sumienna, dobrze polecona przyjmie posadę od 15 lub 1-go. Oferty Kurier Poznański zdg 45 512

Z prowincji
służąca tylko do lepszego domu od zaraz, szuka posady. Oferty: Górna Wilda 56, m. 4. zdg 43 259

Szofer - służący
poszukuje posady zaraz lub od 15-go z dobrym poleceniem. Oferty Kurier Poznański zdg 43 971

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 44 148

Kucharka
hotelowa — restauracyjna z dobrymi poleceniami, oszczędna — szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 44 246

Prania
poszukuje. Ogrodowa 2 — 1. zdg 44 149

Kresowianka
poszukuje posady składzie do obsługi gości lub jakiejkolwiek fabryce. Oferty Kurier Poznański zdg 44 161

Panna
młoda z prowincji, pracowita — uczciwa, szuka posady, wymagania skromne. Oferty Kurier Poznański zdg 44 178

Młoda
pracowita dziewczyna z prowincji szuka posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 44 180

Praczka
czysto pierze, 2 zł dziennie. Oferty Kurier Poznański zdg 44 532

Uczciwa
dobre świadectwa poszukuje posady od zaraz gotowaniem do jednej dwóch osób. Oferty Kurier Pozn. zdg 44 467

Panienka
prowincji, zdrowa, wesoła, uczciwa szuka posady od 15 lub 1 najchętniej pomocy szpitalu, zakładzie, zajmie się starszą lub chorą osobą. Oferty Kurier Poznański zdg 44 458

Poszukuję
posady lub posługi od zaraz. — Oferty Kurier Poznański zdg 44 450

Dziewczyna
z gotowaniem, dobre świadectwa szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 44 374

b) Inni

Kawaler
poszukuje posady w jakimkolwiek młynie, w którym mógłby dokończyć naukę pięciomiesięczną lub pracować jako robotnik. Oferty Kurier Poznański zdg 45 693

Zbożowiec
samodzielny, rzutki, zna księgowość, ust. bilansu, spr. podatkowe, socjalne, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 45 555

Panienka
poszukuje posady do restauracji Oferty Kurier Poznański zdg 45 551

Student
udzieli korepetycji, pomoc biurowa za pokój. Oferty Kurier Poznański zdg 45 652

Ekspedientka
rzeźnicka z poleceniami poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 45 596

Młoda
przystojna panienka z prowincji z dobrymi poleceniami szuka posady do składu lub w domu prywatnym. Oferty Kurier Poznański zdg 45 532

Posady
woźnego — portiera lub jakiejkolwiek innej z kaucją poszukuje Oferty Kurier Poznański zdg 45 568

Krawcowa
poza dom 1,50 dziennie szuka posady. Niegolewskich 16 — 9. zdg 45 570

Bufetowa
czysta, sumienna, biegła, znająca Ekspresso poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 45 573

Kuśnierka
przerabia futra tanio, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 593

Administrację
domu prowadzi właściciel nieruchomości w Poznaniu, wieloletni rutynowany administrator, najpoważniejszej instytucji państwowej. Oferty Kurier Poznański zdg 43 746

Urzędnik gospodarczy
lat 36, doświadczony, z długoletnią praktyką, bardzo dobre polecenia zmieni posadę. Łaskawe oferty do Kuriera Poznańskiego pod zdg 44 694

Kwiaciarka
młodsza, samodzielna — długoletnią praktyką poszukuje posady zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 42 932

Wychowawczyni Niemka
szuka posady na wsi. Oferty Kurier Poznański zdg 45 391

Serdeczna prośba
bezrobotny mechanik lotniczy — szuka jakiejkolwiek pracy. Trzeźwy, sumienny, dobry katolik. — Oferty Kurier Pozn. zdg 45 294

Biuralistka
przyjmie posadę, także kasjerki. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 45 607

Krawcowa
wykwalifikowana (2.50 zł w dom) poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 606

Rzadca - administrator
sile wieku, dobry rolnik i hodowca z powodu parcelacji poszukuje od Nowego Roku lub później posady jako żonaty lub samotny. — Majętność Piotrkówko p. Gogolinek. zdg 45 634

Panienka
lat 18 poszukuje nauki biurowej. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 45 627

Poszukuję
posady do hotelu, pokojowa. — Oferty Kurier Poznański zdg 45 780

Młody
pomocnik fryzjerski prowincji poszukuje posady z utrzymaniem od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 45 782

Młoda
panienka do składu cukierków lub kiosku szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 45 751

Poszukuję
posady woźnego lub inkasenta. — Oferty Kurier Pozn. zdg 45 832

Panienka
początkująca przyjmie posadę do składu, kaucja 50 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 45 848

Panna
władająca językiem polskim, niemieckim poszukuje posady do składu, kaucja 50 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 45 853

Czeladnik
rzeźnicko - wędliniarski poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 765

Były kancelista
lat 37, poszukuje posady kancelisty lub przyjmie administracje domów wzamian odstąpi wzór techniczny. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 775

Krawcowa
specjalistka spódnic, krojem — przyjmie prace u krawca. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 873

Pomocnik
branży kolonialno - delikatesowej dobrze polecony szuka posady na prowincji z całkowitym utrzymaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 45 707

Propagandzistka
przystojna, polskim, niemieckim, (ewentualnie kaucja) szuka jakiejkolwiek posady. Oferty Kurier Poznański zdg 44 946

Krawcowa
poszukuje posady poza dom, kroje, szycie pierwszorzędne suknie, płaszcze. Mostowa 32 — 6. zdg 45 678

Panienka
inteligentna, 2 klasy gimnazjum i szkołą handlową szuka posady w przedsiębiorstwie jako uczennica. Oferty Kurier Poznański zdg 45 769

Ekspedientka
branży rzeźnickiej poszukuje posady od 15. 11. lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 43 727

Panna
sympatyczna ekspedientka kolonialna, poprowadzi interes jakibądź lub dom chętnie obrałaby się sierotce troskliwą matką. — Oferty Kurier Poznański zdg 44 525

Biuralistka
pisząca na maszynie zna prowadzenie książki wypłat, świadczenia socjalne poszukuje posady — zaraz lub później. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 44 291

Absolwentka
gimnazjum, niemiecki, początki francuskiego, przyjmie posadę wychowawczyni-nauczycielki lub jakąkolwiek. Oferty Kurier Poznański zdg 45 084

Syn inwalidy
wojennego lat 16, szuka nauki w zawodzie ślusarsko-mechanicznym tokarskim lub tp. Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P., Koło Poznań, ul. Kozia 8, telefon 29-94. zdg 45 287-8

Córka inwalidy
wojennego lat 17, z ukończoną Szkołą Wydziałową, kupiecką poszukuje posady biuralistki, maszynistki. Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Koło Poznań, ul. Kozia 8, telefon 29-94. zdg 45 291-2

27. WOLNE MIEJSCA

Rutynowany handlowiec
działu nasiennego i zbożowego znajdzie kierownicze stanowisko zaraz. Zgłoszenia: Kraków, skr. pocztowa 329. ng 24 906

Magistra farm.
lub asystentka egzam. wojewódzkim od 1. 1. 38, język niemiecki, biegła w sprzedaży odręcznej. Referencje, warunki do apteki w Śmiglu. dg 24 965

Dekorator ekspedient
potrzebny od zaraz. Reflektuje tylko na siły pierwszorzędne. Oferty z podaniem warunków i fotografią do Kurierja Poznańskiego dg 24 984

Przedstawiciela
(akwizytora) do ogłoszeń, dobrze poleconego poszukuje na stałą współpracę czasopismo fachowe. Zgłoszenia pod „Uczciwy" do Tow. Reklamy Międzynarodowej, Warszawa, Sienkiewicza 12. Pg 21 784

Kierownika
biura
notarialnego
z 5-letnią praktyką poszukuje kancelaria Sobolewskiego Toruń, Franciszkańska 2. Pg 34 282-64.135

Gosposia
samodzielna starsza, dobrze polecona potrzebna jednej osoby. Ofertach wskazać gdzie, jak długo pracowała. Kurier Poznański zdg 45 540

Uczeń
potrzebny skład kolonialny. Jesse Focha 160. zdg 45 659

Bławatnik
eksp.-dekorator zdolny sprzedawca od zaraz potrzebny. Oferty fotografią Kurier Poznański zd 45 651

Nabijaczka
pierwszorzędna siła potrzebna, stała posada. Pomorski, Kanałowa 9. zd 45 649

Służąca
do wszystkiego uczciwa, dobrymi poleceniami zaraz wzgl. 15. Niegolewskich 6 — 5. zdg 45 646

Wykwalifikowana
gospodyni i kucharka potrzebne do prowadzenia bursy 65 osób Poznań. Oferty Kurier Poznański zdg 45 604

Poszukuję
uprawnionej dentystki lub lekarza - dentystkę. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 45 587

Czeladnik
obuwniczy potrzebny. Kwiatowa 7. Czerwińska. zdg 45 696

Gospodyni
kucharka rutynowana potrzebna zaraz, referencje, kasyno podoficerskie strzelców konnych Poznań, Taborowa 2 koszary. zdg 45 666

Gospodyni
zdrowa z wykwintnym gotowaniem, pierwszorzędne polecenia, do dworu potrzebna od 15. 11. 37. Pensja 40 miesięcznie. Zgłoszenia z kopiami świadectw Kurier Poznański dg 24 960

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK i PASTA DO ZĘBÓW
R. Barcikowski S. A. Poznań
ng 49 450/5

Służąca
do wszystkiego zaraz. Zgłosić 7 do 8 wieczorem. Juszkiewicz, Romana Szymańskiego 7 — 4. zdg 45 726

Ekspedientka
do składu rzeźnickiego od zaraz potrzebna. Zygm. Niklasiewicz, św. Marcin 11. zdg 45 725

Potrzebna
na prowincję większe miasto, — uczciwą ekspedientka, — branży rzeźnickiej. Zgłoszenia Łazarz, Rogalińskiego 4, m. 7. zdg 45 700

Złotnik
samodzielny potrzebny. Oferty Kurier Poznański zdg 45 791

Zegarmistrz
samodzielny potrzebny w Poznaniu. Oferty Kurier Poznański zdg 45 792

Panna
do obsługi gości. Zgłoszenia Wroniecka 18. zdg 45 755

Panienka
do lat 17, chcąca się przyuczyć haftu kantylkowego bezpłatnie. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 843

Kelner
restauracyjny uczciwy, sumienny trzeźwy otrzyma rentowną posadę za pożyczkę 500 zł. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 45 851

Praktykanta
z ukończoną szkołą handlową, język polski, niemiecki w słowie i piśmie do przedsiębiorstwa przemysłowo - handlowego. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 45 267

Krawcowa samodzielna
Salon Mód, Plac Wolności 11. zdg 45 801

Domokrążców
na dobry gatunek mydła poszukuje. Zgłoszenia Wielkie Garbary 47 — 3. zdg 45 803

Maszynistę
palacza, trzeźwego, dobrego fachowca na stałą posadę przyjmie Młyn Parowy, Zieleń, p. Trzemeszno. dg 25 020

Dziewczyna
młodsza uczciwa z gotowaniem potrzebna od zaraz. Kawiarnia, Dąbrowskiego 49. zdg 45 864

Dziewczyna
z gotowaniem od zaraz. Skryta 1, m. 6 przy Matejki. zdg 45 862

Młoda
ekspedientka do składu jubilerskiego na wyjazd potrzebna. — Zgłoszenia Plac Bernardyński 4, m. 5. zdg 45 861

Piekarz
cukiernik potrzebny od pietnastego. Pruszkowski, Obrzycko. ng 53 141

Fryzjer
z praktyką potrzebny od grudnia Zgłoszenia Agencja Kuriera Poznańskiego, Kościan. ng 53 140

Uczeń
zegarmistrzowski z dobrego domu potrzebny. Oferty Kurier Poznański zdg 45 793

Przychodnia
cały dzień z gotowaniem. Chełmońskiego 23, m. 19. zdg 45 808

Posługaczka
praniem zaraz, ul. Chłodna 3— 7 zdg 45 796

Młodsza
samodzielna książkowa od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 45 706

Fryzjerka
pierwszorzędna potrzebna. Coiffeur, Marsz. Focha 48. zdg 45 779

Dziewczynka
do składu i pomocy w domu może się zgłosić od 6.30 do 7.30 skład papieru Pl. Nowomiejski 6. Kaucja wymagana. zdg 43 866

Fryzjer
Józefa 5. zdg 45 698

29. RYNEK ZWIERZĘCY

Szpica norweskiego
półrocznego sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 45 662

Foksterierki
młode prawdziwe sprzeda Paluch Piątkowo, poczta Poznań. zd 45 547

31. ROZRYWKA

„Moja gwiazdeczka"
barwne przeżycia przemiłej sierotki
Shirley Temple
Kinoteatr zdg 45 350
„Sfinks"

Największy
wybór
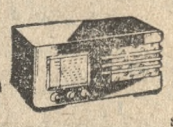
Najdogodniejsze
warunki spłaty to gwarancja najkorzystniejszego kupna radioaparatu.
RADIOLAVOX
wł. Br. Płotkowiak
Centrala
Poznań, Ratajczaka 14
Oddział
Pasaż Apollo. ng 52 952

Casanova
Masztalarska najtańszy lokal rozrywkowy. Dancing do rana. zdg 45 805

„Kapelusz"
Fabrycznie przefasonowany kapelusz zastąpi często nowy. Tanie kapelusze na składzie Polska wytwórnia kapeluszy 27-go Grudnia 2 podwórze zdg 35 022-3

Humor zagraniczny

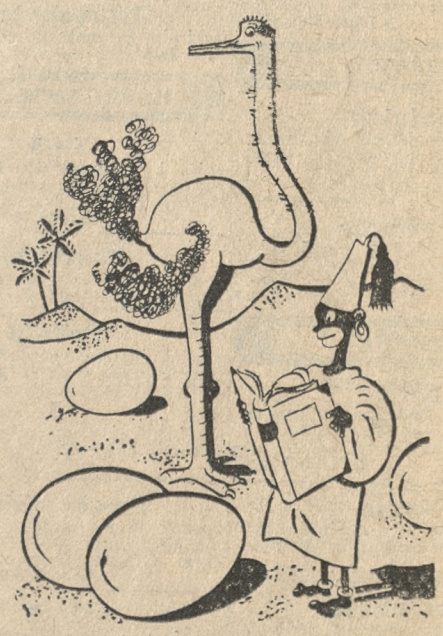

Z europejskim podręcznikiem kucharskim w pustyni afrykańskiej.

Czarna gosposia czyta: „Do omletu na dwie osoby wziąć sześć jaj..." — O, psiakość! Ci europejczycy mają niezgorszy apetyt!

Przedpłata na miesiąc listopad 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 6.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 10,45, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tym 5 nagłówk.), słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr 200-149.